

Saared kui säravad kalliskivid – [Kuu ordu teine lugu]

Oktoober 2122

XXI sajandi algul kulmineerusid Põhja ja Lõuna vastuolud. Lääne maailm oli minemas Rooma teed – nii nagu Kreekas õitselepuhkenud kultuur oli kõrgeim, ent ei suutnud end kaitsta ümbritseva vaenuliku maailma eest, (sest demokraatia ja humanistlikud ideed ei lähe kaubaks metsikutel, kaose ja languse aegadel) nii näis, et tohutusse rahvaarvu lisse vähemusse jäänud vanad ja rikkad euroopa rahvad lahustuvad pealetungivate barbarite massis. Analoogselt kristluse pooleteist tuhandeaastase pimeduseajaga oli oodata aastatuhandetega mõõdetavat tagasilangust. Tagasilangust, millele võib-olla iial ei järgne uus tõus, sest fossiilne kütus, see tagastamatu hiigellaen, mille baasil sündis tehniline tsivilisatsioon, oli ära põletatud.

XX sajandi lõpul hakkas lagunema Vene impeerium, XXI sajandi alguses järgnes Hiina kokkuvarisemine. Peale nende moodustiste hävimist ja jagunemist ei olnud õnneks olemas ühtki jõudu, mis oleks suutnud Läänele sõjaliselt otseselt ohtlikuks muutuda. XXI sajandi algust tähistasid pea kogu maailma haaravad piirkondlikud konfliktid ja parkümmend nn. tõrjesõda, mida lääneriigid pidasid liiga tugevateks muutuvate vaenlaste vastu (esimene neist Lahesõda, sellele järgnes Afganistan). XXI sajandi keskel muutusid sõjad pidevateks ja maailma haaras üleüldine kaos. Kuigi neid sõdu üritati veel vaadelda etniliste, usuliste jne konfliktidena, oli põhjus juba keskkonna seisundi järsus halvenemises ja põhiliste loodusvarade ammendumises. Suured tööstus riigid üritasid korduvalt muule maailmale peale suruda saastusnorme, olles tegelikult ikkagi võrreldamatult suuremad saastajad. Arusaadavalt tuli selleks sõdu pidada ja nõrkade naabrite vähese, kuigi väga saastava tööstuse hävitamine tekitas lahendamatu konfliktide plahvatuse, mis lõpuks paratamatult bumerangina kõiki tabas – kes on nõus maha heitma ja surema? Kõigile aga Maal ruumi ei jätku...

XXII sajandi alguses polnud endisest maailmakorrast midagi järele jäänud. Suurem osa XIX sajandil industrialiseerunud riikidest suutsid kuidagi vastu pidada, kuid enamik Maast vajus lootusetusse kaosesse. Veel hullem – ligi 30% Maast ei kuulunud õieti kellelegi. Polnud seal kellegagi läbirääkimisi pidada, ega millegi üle läbirääkimisi pidada – suurem osa Aafrikast, mille HIV-epideemia muutis XXI sajandi alguses praktiliselt inimtühjaks, üle poole Aasiast ja kolmandik Lõuna-Ameerikast olid armetud hävitatud loodusega saastatud territooriumid, kus jõukusesse kogunenud inimvared endal kuidagimoodi hinge sees hoidsid.

Madal laotus

Naine karjus, kui hõõguvtuline raud puudutas ta reie siidjat nahka, ta püüdis rabeleda, kuid paarimillimeetrine terastross, millega ta tooli külge oli seotud, hoidis teda kindlalt paigal, lõikudes vaid lihasse, nii et ta randmetelt ja põlvede juurest hakkas voolama veri. Ta nägu oli üles pööratud,

suu pärani, kaelalihased pingul, ja hää, mida ta suutis kuuldavale tuua, oli vaid mõttetu loomalik röökimine, kui ta koed sisinal kõrbesid aegamööda sügavamale surutava punakalt kumava varda teel.

Venturi jälgis seda kõike liikumatul ilmel, vaid ta fikseeritud pilgust ja ninasõõrmete vaevuaimatavast värinast võis välja lugeda pinget. Esma pilgul seisis ta sama osavõtmatult kui halle maske kandvad piinajad.

Kostis tasane vile ja stseen tardus.

„Kesse kurat...” porises mees ja pööras end pahaselt. Ühe räpase tellisseina asemel oli avanenud vaade teise heledasti valgustatud, napi punasest väärispuidust mööbliga päratu suurde, kuid samas kuidagi õdusasse tuppa, mille seinu ja põrandat katsid bambusmatid ja mille tumedast puidust raamidega suurte akende taga aimus omakorda suurlinna sudune siluett.

„Vabandust, et ma katkestasin,” lausus seal seisev mustade pealaele patsi kogutud juuste ja vähe viltusena tunduva kullininaga mees. „Ma tean, et see on halb toon. Teisalt on mul heameel tõdeda, et sa võtad vähemasti asja tõsiselt.”

„Hideaki.” Venturi noogutas ja korraks viirastus ta sõrmede vahel helendav klahvidega kerake. Süнге betoonvõlv koos kolme inimkujuga hajus, nüüd oli see lage ja nii määratlematult hall, et näis kõigis suundades vaid tühja lõpmatusena. „Kus sa üldse oled?”

„All, oma majas.”

Venturi kibrutas kulme. „Siis ma saan aru, muidugi... Kas juhtus midagi?”

„Otseselt mitte. Ent ma kasutan võimalust sinuga rääkida. Sa ei ole enam Plekktorul?”

„Ei, teel alla Kamtšatkale, Tulemäe baasi.” Uuesti viirastus kerake ja ruum näis hajuvat. Seda asendav tähine laotus ühes küljes silmnähtavalt liikuva hiigelsuure Maaga aga tundus rohkem planetaariumina, sest kõigi objektide juures olid lingimärgendid ning igas suunas sirutusid udustest, poolläbipaistvatest eri värvi ja jämedusega valgusniitidest liikumis vektorite teljed ja ruumilised koordinaatvõrgud. „Ma kuulan... kuid kui sa lubad – kuidas sa virtuaalis saad olla?”

„Mul on siin väike otse üles suunatud sidelaser ja kui mõni relee satelliitidest on otse mu pea kohal orbiidil... nad on seatud nii, et umbes kaks korda päevas tuleb neid reas, siis on mul peaaegu täiskanal võrku... Ent see pole oluline... või siis ainult niipalju, et ma pean eba viisakas olema, kui tahan nii korraldatud sideaknaid kasutada; näiteks praegune kestab pisut üle tuhande sekki. Sa ei kasuta siiski Kyoto kujutist?”

„... sest siis segavad mind reaalsel kohtumistel temaga simulaatori kujutluspildid,” vastas mees, nagu lõpetaks teise lauset.

„Jah, muidugi,” kviteeris Hideaki pisut kannatamatult. Venturi ainult noogutas kiiresti, et teine jätkaks, ent rääkimahakkamise asemel silmitses vanem mees teda mõnda aega tõsiselt, justkui midagi otsides, ja Venturi leidis end tahtmatult mõistatamas, kuskohas on ta vanema mehe jaoks skaalal, mille ühes otsas on nii vaimselt kui füüsiliselt parima ette valmistuse saanud *spaceman* ja teises kogemusteta nolk...

„Tule parem siia poole,” mühatas teine hoopis. „Ma pean tunnistama, et mind pisut häirib, kui sa tühjuses kõlgud.”

Venturi astus viis-kuus sammu ja kui ta teisest paari meetri kaugusel seistes ringi vaatas, oli ka selle seina asemel, kust ta tulnud oli, helepruunikas bambustapeet. Järgmiseks peatus ta pilk enda kõrval seisval kaaslasel ja lootes, et too ei solvu, vilksas Venturi vaadata virtuaalside tingimusi – reaalsuskontroll oli peal, mis tähendas, et too tuba nägi välja täpselt nagu päriselt ja kõik proportsioonid olid õiged. Hideaki oli vähemasti Venturi pikkune ja see oligi põhjus, miks ta

kontrollis – taoline kasv oli ju Jaapanis küllalt tähelepanuväärne. Teisalt aga elas too vana luuraja Jaapanis juba ligi kaksikümmend aastat ning seega olid füüsilised iseärasused küll ammu tähtsusetud. Sidesaatja oli ilmselt – oli ilmselgetel põhjustel! – väga nõrk ja seetõttu värvid aeg-ajalt virvendasid pisut, luues petliku mulje ilmete kiirest vaheldumisest tegelikult liikumatul kollakal asiadinäol.

„Venturi,” alustas Hideaki lõpuks, „mul ei ole mingit õigust keelata sind siia alla tulla, kuid saa minust õigesti aru – see ei ole, see ei saa praktiliselt ühese tõenäosusega olema tavaline vaatlusretk. Situatsioon on üliohtlik. Ma tean, et kasvõi au pärast peaksid sa nüüd ütleva, et sa tuled, kuid – me oleme ordulased ja omavahel, saa sellest üle! – esiteks ei ole see enam üldse see töö, milles me algselt kokku leppisime ja teiseks nõuab situatsioon ilmselt palju suuremaid kogemusi, kui sinul on. Sa võid tahtmatult põhjustada suure katastroofi.”

„Esiteks – sul on õigus keelata mind tulla. Kui sa oleksid alustanud juttu selge keeluga, ma ei tuleks, ning tunnistan, et ilmselt isegi ei kaebaks aukohtusse... aga see selleks... ma vabandan, ka mina ei taha tühje sõnu teha. Ma olen enda arust küllalt järeleandlik olnud. Ma olen töötanud Ida-Aasiaga peaaegu aasta ja lisaks virtuaalile olnud kolm nädalat Singapuris. Ma tean, et paljud on sulle juba mõne simulaatoris veedetud kuu järel selga trampima tulnud, et kaua võib, läheks reaaleile üle, ja ka minul on ikkagi natuke häda tunne – Kyoto on 20, paljud meie kohalikud toetajad alustavad oma karjääri 15-aastaselt... Palun, ma tean, kes ma olen...”

Aga milline vaatlusretk on „tavaline”? Ma ei räägi isegi sellest, et Karbienil õnnestus poolkogemata kätte saada Hoke Yakuza sidevõti või Itiro Lao lõikas vahelt konteineritäie orjaks müüdavaid lapsi – need on haruldased juhused, kuigi ma ei suuda mainimata jätta, et selliseid saab esineda ikkagi tänu sellele, et meie inimesed tolgendavad avatud silmil kriitiliste kohtade läheduses. Ma olen teadlik, et võin mõnes keerukas situatsioonis valesti käituda, kuid kellega seda juhtuda ei võiks, seda enam, et nagu sa väidad, on situatsioon täiesti uus...”

„See viimane oli nüüd küll puhas demagoogia!”

„Oli küll. Ent aruanne muide vihjab just sellele, et kogu meie agentuur Ida-Aasias – mitte ainult Jaapanis – on löögi alla sattunud ja kõige „keerukam” asi saab olla lihtviisiline röövimine.”

„See ei ole enam lihtviisiline röövimine. Sa oled osalenud kahel operatsioonil, kus Ordul on tulnud hätta sattunud agente ära tuua ja tõepoolest, sellega saame me iga päev järjest paremini hakkama, kuigi ma pean meelde tuletama, et tosina xailoniga Nepaali mägede või Baikaliäärsete metsade kohal orbiidilt alla tuhiseda on võrdlemisi ohutu, tööstusriikide territooriumil ei tuleks see kõne allagi.

Sa oled näinud ettekandeid – tõenäosus, et meie agentide otsa sattumine on juhus, on praktiliselt olematu. Ka ei ole usutav, et oleme mingil põhjusel *ainult* yakuza rünnakute objektiks sattunud. Kõige halvem on lugu siis, kui sulle üritatakse juhtmoodulit kuklasse lüüa *teadmata*, et sa oled Kuu Ordu liige; ehk teisiti öeldes on juhtmooduli sisestamisest saanud standardprotseduur ja konkreetsed läbiviijad ei oskagi reageerida meie seadmetele, mis peaksid pakkuma kaitset ka kirurgilise vahelesegamise puhul. Mis juhtub? Checker saab automaatse hävituse läve kätte ja meil ei ole kedagi ära tuua. Samas ei tohi ka ju mingil juhul automaatikat blokeerida, sest siis võid sa ühel hetkel osutada vaenlase ees kaitsetuks.

Edasi – statistika võib eksida, kuid aktiivsuskese näib olevat täpselt seal, kuhu sa lähed ja kõige mustema stsenaariumi järgi tähendab see etnilist puhastust. Sa ju loomulikult tead, mis juhtus Aleksa rühmaga, ja ka sina nõustused, et peale Jono kadumist on parem saata mitte inimesi, vaid automaate kontrollima, mis õieti juhtus. Aga me ei saa oodata, nagu sa oma avalduses õigesti märkisid. Me peame valmis olema kiiresti tundmatus suunas tegutsema, samas ei tohi riskida inimestega. Olen valmis isegi andma korralduse *kõigi* meiega seotud inimeste evakueerimiseks, kuigi see tõmbab kriipsu peale aastakümnete tööle ja annab sellise tagasilöögi, mille kahju on raske

hinnata...”

„Kusjuures sa ise loomulikult jääksid?”

„Mina asun Honshiul, mitte Karafutol.”¹

„Olgu, see oli sihitu õelus. Ma ju pakkusin välja, et retke olemust tuleb põhimõtteliselt muuta – ei mingit seadmete paigaldamist ega laia ringiliikumist, ei mingeid kohtumisi kõikvõimalike sõbralikult meelestatud tüüpidega. Ohu hindamine Korsakis, Aleksas juhtunu selgitamine ja muidugi pidev valmisolek rünnakute suhtes.”

„Ma lugesin. Sellepärast ma ju sulle helistangi. Ma tahtsin teada, kas sa ikka teadvustad endale olukorda.”

„Teadvustan. Ja meie kohalikud inimesed teevad seda ka. Seda enam ei tohi me esimese ohumärgi puhul neid üksi jätta. Siit ülevalt ei saa ju olukorda lahendada ja me ei saa kõiges ka ainult kohalikele loota... aga seda ma ka tegelikult kirjutasin.”

„Jah. See on argument, mille tõttu nõustun, et keegi peab minema.”

„Nii et miks siis mitte mina? Mu legend ja kõik dokumendid on ette valmistatud.”

Hideaki vangutas pead ja vaikis, siis heitis pilgu kõrvale. „Side katkeb niikuinii kohe. Usu mu väga pikaajalisi kogemusi, kui ma ütlen, et see ei meeldi mulle. Ent ise tead. Eks sa mine. Önn kaasa.”

Ruum hajus, ent Venturi seisis veel kaua hallis tühjuses, oskamata päriselt ette kujutada, mida ta peaks tundma, olles oma tahtmise saanud.

Lainemurd müüride all

Tumedad vulkaanilised kaljud turritasid veest ja napid ookeanist uhutud madalamad rannaribad nende vahel olid kaetud põrmustunud molluskikodadest helevalge liivaga. Hõljukilendu saatev tasane mühin, mida tekitas peamiselt vihmana alla tagasi rabisev vesi, vaibus palmide taga ja laineloksu igavikulist rütmi segas veel vaid pikk krigin, kui pidurdava masina rattad korallidel libisesid.

„Miks sa siin istud?” Athos uuris teist läbi tõstetud käe sõrmede. Sillerdavalt veepinnalt peegeldunud valgus pani ta kabiini silmisäästva hämarusega kohanenud silmad vett jooksma ja ta suutis eristada vaid kaldapiiril istuvat tumedat varju.

Silueti sätendavas helgis pööras aeglaselt pead, ilmselt mõttis selja taga seisjat ja ehk ka irvitas, sest ta hääles oli naeru:

„Hau, Dodu Criard. Mis apokalüpsis on keldrikakandid välja ajanud?”

„Mul on sünnipäraselt hele jume, et sa teaksid.” Athos otsis varju lisemat kohta, kavatsematagi solvuda. Ta kahlas jalgupidi sooja vette ja toetas selja vastu kaljurahnu.

„Kas see pole suurepärase?” Frank viipas käega ümberringi. Ta oli umbes meeter üheksakümnene, tugevasti päevitunud ja tema justkui voolitud atleedikehal mänglesid lihased, kui ta end liigutas. Riideid ei vaevunud ta seal palavas kandma ja kogu tema kehal polnud ainsatki karva. Tema kõrge lauba, kitsa nina ja helesiniste silmadega näos, nii nagu ka kogu olemises oli midagi Athosega tabamatult sarnast, kui osata mööda vaadata sellest, et viimane oli kümmekond aasta noorem, piimjasvalge ning kergelt loksas õlgadeni ulatuva viikingilakaga.

„Baasi mõtled või?” Niipidi oli valgus talutav ja silmad hakkasid ka juba harjuma. Athos laskus

---

¹ Geograafiast – Honshiu on see Jaapani saartest, millel asub Tokyo, ja Karafuto on venepäraselt Sahhalin.

mingile kiviribale istuma ja lennutas tossud kaldale. „Suurepärane kindlasti, aga mitte eriti meeliülendav. Mina oleksin vähemalt parema vaate otsinud.”

„Jaa...” Frank uuris huvitult pilgul eemal laintest kerkivat tumehalli kookimeenutavalt lamedat kindlust. „Sellega harjub. Kusagile sa ei pääse, see paistab kõikjalt. Siit ei saa aru, aga see on ju jube suur.”

„Kolm kilti veepealset osa, kakssada meetrit kõrgust... Või midagi sarnast – lugessin, tean.”

Frank pööras pilgu uuesti mere vahulainelisse tühjusse. „Keegi ei käsi vaadata. Peletislik muidugi. Aga nagu ma ütlesin, sellega harjub. Vihmade ajal kasvab ta sammalt täis, siis pole nii hull.”

„Olen kuulnud jah, et linnud teevad pesi.”

Frank noogutas. „Asi läks nii kaugelt, et otsustati häireid enam mitte pesitsusajal korraldada.”

„Häireid? Huvitav, kas potentsiaalsed ründajad ka sellest kinni peavad?”

„Sel sajandil ei ole reaalseid rünnakuid olnud. Ainult aeg-ajalt viskab Aldusel üle ja nad lasevad lahti paartuhat „orbiit-maa” tüüpi raketti, seni küll ainult keemilise lõhkeainega; mõnikord tahavad mõned lahingulaevad peost osa võtta ja löövad kaasa. Vaesed linnud – siis nende pesad lähevad... ja teised saavad rabanduse.”

Athos uuris teist. „Kas sa pilkad mind, *vieux singe*?² Lõhkeainega?”

Teine mees irvitas. „Tõsi. Laengu asemele pannakse raketitesse trotüüli või midagi sarnast – palju lõbusam. Ega seda sinna palju ei mahu, parkümmend kilo vast, aga nad teevad üsna mõnusa käraka.”

„Aga kui mõni alla jõuaks?”

„Esiteks on kindlus arvestatud vastu pidama kerge tuumalaengu otse tabamusele ja teiseks ei ole siiani ükski alla jõudnud. Kaitseüsteemid lähevad ju pidevalt paremaks ja kui keegi juhurd mingit suurt lollust ei tee, on ka tulevikus tabamuse tõenäosus lootusetult, igavusttekitavalt väike.”

Athos uuris veelkord eemalt merest kerkivat monstrumit.

„Pidavat olema suurim ehitis maakeral.”

Frank turtsatas. „Jama. Nii et ka meil on väikehingi, kes peavad end iga hinna eest upitama – maailma suurim trafoputka, maailma suurim välipeldik... See on küll 46 km², sellest umbes kuus veepinnal, aga seal on ehitust kui sellist vähe, ainult silutud ja töödeldud vulkaaniline kalju. Euroopa-Ameerika megapolised on rohkem ühtsed ehitised ja tunduvalt keerukamad, mõõtmetelt on aga kasvõi Hiina müür suurem. Lähme ujuma? Või mõjub soolane vesi su kõrgestisündinud nahale halvasti?”

„Äh. Kui sa rooste ei lähe, siis võiks küll.”

Athos ajas särgi ja püksid maha, keeras need puntrasse, lennutas kaldale ning asus mõnuga varbaid laiaili ajades astuma täiesti läbipaistvas siidpehmes meres. Ta kummardus ja uuris esialgu pea laudsiledat ja pisut taldu torkivat põhja.

„Kas nad hammustavad?”

„Hammusta vastu. Misasjad?”

Frank, kes oli diskii kokku rullinud ja kaldale lennutanud, kahlas talle järele ja kummardus samuti jalge ette vaatama.

„Liivakrabid. Kui sa peale astud, siis küll.” Ta võttis ühe veest välja. „Ai, kurat!” Krabi lendas eemale vette, sellal kui mees põialt raputas.

² Vana ahv (pr. k.)

„Mõjuv demonstratsioon, tänan. Muide, sa tunned valu?”

„Muidugi, *toi, pédé français*.”³

Mõnesaja meetri järel jõudsid nad lahest välja ja libisesid tumedamasse vette, mis algas viimaste riffide tagant.

„Uh, mõnusaltsalt jahe!” hõikas Athos.

Frank ehk vangutas pead, kuid kuna ta samal ajal krooli ujus, polnud see eriti ilmekas.

„Kolmekümne asemel kakskümmend viis. Ei näe erinevust.”

Vast kilomeetri kaugusel kaldast pöörasid nad end selili ja vedelesid seal vees, jälgides silmanurgast, kuidas sellelt kauguselt pisikeste putukatena paistvad lennumasinad tulid ja läksid, tõustes kusagilt baasi kõrgemast lamedamast osast ja kadudes taevasse – või vastupidi.

Athos võttis suu vett täis ja purskas selle fontäänina õhku.

„Mida sa õieti teed? Ma mõtlen selle aja, kui sa siin palmi all ei vedele?” küsis ta pead pööramata.

„Siis ma vedelen tulejuhtimispuudis. Kõige suurem oht on uni. Pea nõksatab alla päästikule – nii võib kogemata mõne oma lennuki alla lasta.” Franki toon oli unelev ja ükskõikne.

„Nojah, ma väldingi siin poolkeral lendamist sellest ajast, kui kuulsin, et sind relvadele ligi on lastud.”

Frank ei vaevunud vastama, pööras end taas kõhuli ja osutas kaldale. „Läheme tagasi, muidu viib vool meid ära.”

Seekord läkski neil pisut kauem, ent lõpuks loksusid nad taas soojas vees kaldaliival.

„Meil on neljatunnised vahetused ja põhimõtteliselt on sadakond inimest, kes kvalifitseeruvad. Kuus on korraga valves, sätime end tavaliselt kord ööpäevas, ja siis pikem vahe.”

„Teid on ülehulgas.”

„Paljud valvavad ainult niipalju, et mitte kvalifikatsiooni kaotada.”

„Mida sa veel teed?”

Frank kehtas õlgu. „Sama, mida sinagi mul teha palusid – mõtlen luurele vidinaid välja. Põhiliselt igasuguseid roboteid, peamiselt androide, aga ka muid automaatkomplekse. Mulle meeldib nokitseda, aga nad topivad mind pidevalt projektijuhiks.”

„Mõni plika sul on?”

„Konkreetset ühte siin ei ole. Aga üldiselt... Õhtul näed.”

Frank ronis välja ja otsis rätiku, viskas teise talle järgnenud Athosele.

„Kena, et sa lõpuks tulid, mul on sult palju küsida. Aga kõigepealt otsi endale juua ja räägi oma mure ära. Ja muide, ilma naljata, tule varju. Kui sa ei ole end sisse kreemitanud – mille peale sa niikuinii ei ole tulnud – võtab see päike sellise valge naha poole tunniga maha. Juba praeguse doosiga peaksid sa õhtuks punaseks minema.”

Athos mõtles hetke, siis noogutas. „Aga sool?” Ta proovis keelega käenahka.

„Mary Shelley kastab su üle.”

„Mary Shelley?” irvitas Athos.

„Nojah,” viipas Frank eemalt kaljupraost ilmunud olevuse poole. Üldiselt humanoidne moodustis pani Athose uskumatult pead raputama – enda järel voolikut vedades astus lähemale väga kõhn,

³ Sa prantsuse pede (pr. k.)

kuid samas ootamatult naiselike proportsioonidega tütarlaps, kelle päevitustumeda nahaga moodustas terava kontrasti peegeljas metall kaelal ja jäsemetel alates küünarnukkidest-põlvedest. Olevus naeratas ja noogutas tervituseks, siis tõstis dušisõela Athose pea kohale ja keeras vee lahti, sellal kui mees teda uuris.

„Mh, nagu teismeliste arvutimängust välja karanud. Tegelikult täitsa kena tüdruk...”

Athos pööras näppude kerge survega tüdruku pead. See lasi sel sündida, vaadates lõbustatult ja pisut küsivalt mehele otsa.

„Raip, kui loomulik ta on! Sihukesel on hõbetäht otsaesel tõesti hädavajalik... Sinu depressiooninägemus?”

„Nojah, väga täpne määratlus,” nõustus Frank. „Kaks aastat tagasi tundus mulle, et just selline on mulle õige kaaslane elus.”

„Meenutab pooleldi metallist Barbie-nukku... Metallosad on ka pehmed... Kehakujult ilmselt sulle sellised naised meeldiksid, nagu ma aru saan – pikk ja kuradi peenike... Ei, päriselt kellelgi nii peen piht olla ei saaks. Ilmselt ka seksuaalselt funktsionaalne?” Ta kobas käega masina jalgevahet; tütarlaps kiljatas ja vingerdas eest ära. „Paigal!” Masina näole jäi kõdiilme, kuid muidu võttis ta endise asendi ja mehe puudutustele enam ei reageerinud.

„Mhh,” lasi Athos end veejoa all tahapoole, uurides veel selle kahtlev-veidrat veetlust esilekutsuva olevuse tihedat, umbes viiesentimeetrist ja tumesinist soengut. „Mul on küll raske kujutleda, et ta mulle meeldida võiks... Võib-olla, kui ta üleni inimvärvi oleks... Aga ka siis oleks ta kehakuju kahtlane... Nii on ta täpselt see, mis ta on.”

Frank noogutas. „Võiksid proovida. Suguelundiimitatsioonid ja seksuaalse käitumise juhised on tal muide USA-st. See on üks ala, kus maalased meist kaugel ees on. Ma saadan ta õhtul sinu juurde?”

Athos vangutas pead. „Enne peab kuradi palju brändit üles minema. Sa ütlesid kaks aastat?”

Teine noogutas. „Noh, alguses oli ta mul niisama, mu enda sugu funktsioon taastus nii poolteist aastat tagasi. Alguses käis Lion mulle aeg-ajalt seltsiks, aga rohkem vanast sõprusest. Siis ilmus Angel välja ja... et su küsimust ennetada – see vana supi ülessoojendamine Angeliga oli tegelikult väga halb mõte, sest esiteks tunnen end selle koha pealt ikka veel mõõtnatult sandisti ja teiseks tundus vahepeal vist Lisas mingi omanikutunne tekkivat.”

Robot ulatas mehele rätiku ja vedas vooliku kalju taha peitu tagasi.

„Väliselt oled sa nagu mees muiste. Kui ma ei teaks, ma ei saaks üldse midagi aru.”

Franki näoilme oli segu tüdimusest ja küünilisusest. „Jäta, kui võid.”

Athos sättis end varju istuma, sulges hetkeks silmad ja aktiveeris modemi – tellis endale suure klaasi külma limonaadi. Minut hiljem seda Mary Shelley'lt vastu võttes pomises ta: „Oota,” ja suutmata kiusatusele vastu panna, kobas veelkord androidi rindu, libistas alumisi ribisid otsides sõrmed üle inimese kohta vast ehk liiga lameda, pea nõgusa kõhu ja uuris pikemalt pisut ülalpool põlve algavat peegeljat metalli, või täpsemalt üleminekuid tavalise inimnaha imitatsiooniks. Korraga selle koomiksikangelanna seni apaatselt sõbralikuna püsinud inglinägu naeratas meelalt, sujuva märkamatu liigutusega võttis see Athose klaasi ja asetaski maha, liibus kirglikult ta vastu, põimides käed ümber mehe kaela ja surudes huuled ta suule. Saledad jalad põimisid madudena ümber ta puusade, jalgevahe sättis end täpselt õige koha peale mehe sülle ja alustas rütmilist kiikumist – pehmelt, ent nõudvalt. Athos lasi sel parkümmend sekundit sündida, siis lükkas roboti eemale.

„Stopp.”

Ta vaatas ringi vaid pigem tõdemaks, et Frank on kadunud. Hetke selle üle arutledes ja kõrvu

teritades arvas ta kuulvat eemalduvaid samme.

„Ma tajusin küll, kui sa oma mänguasjale korralduse andsid,” pomises ta rohkem endale, silmitsedes pisut pahandatud-petunud pilgul vaheldumisi võltstüdrukut ja oma toimuvast väga üheselt ja sihipäraselt aru saanud riista.

„*Diable*. Jätkame sealt, kus pooleli jäi.”

Tardunud naeratus elustus taas ja keha, millist nähes aastatuhande vahetuse mannekeenid kadeduspisaratesse oleksid uppunud, sulas ta embusesse.

*

Kui ta teistkordselt pesemise lõpetas ja peale klaasi võtmist üles vaatas, avastas ta Franki häirimatult sealsamas varjus kalju vastu toetumas.

„Kuidas oli? Ei olnudki brändit vaja...”

Athos võttis kõigepealt mitu mehist lonksu. „Vennas, su huumor läheb aina haiglasemaks. Aga midagi selles peitus... Ma pean selle üle mõtlema...”

Frank muigas. „Vahelduseks räägi, miks vastuluure näriolistega tegelema on hakanud?”

Athos jõi klaasi tühjaks, tellis uue joogi ja piilus seda vastu võttes valvsalt teise poole.

Ohkas siis: „Sa ju tead, kuidas on pooliku projekti kontrollimata andmetega...”

„Ehk teisiti öeldes on see viisakas vabandus mitte öelda või valetada. On tuhat pisiasja, mis võivad valesti toimida, kui ma ei tea, milleks seadet kasutama hakatakse.”

Athos kõhkles mõned sekundid, siis vaatas üles, teisele silma.

„Ma ei hakka *sinuga* salatsema. Valmistasin terve loengu ette, sest siin on mõned momendid, mis sulle kohe kindlasti ei meeldi. Siin rannas peaksime muidugi virtuaali minema...” Ta heitis kahetseva pilgu paradiislikule ümbrusele.

„Ei pea, mul on siin projektor.” Nende vahelt liivast ronis välja valge luukere, kummardas ja hajus hõbedaste sädemetena olematusesse; liiv oli puutumata.

„Kus see sul on?” Athos maigutas.

„See kalju. Pole ainult Mary Shelley’le püstijalu tukkumiseks.”

„Palju sa siia seda tehnikat oled vedanud... Olgu siis...” Õhku tekkis kooruva maksapruuni värviga puidust uks, see avanes käginal, sealt astus liivale umbes meeterkahekümnene kuidagi nagu laiaks litsutud arhetüüpne koolmeister, noogutas hajameelselt ja koputas kaardikepiga vastu kriidist tahvlit, mis eksisteeris vaid sekund enne ja pärast koputamist.

„Termin „zombi” on tuttav igale inimesele ja enamik isegi teab, et tegu ei ole pelgalt neegrite muistsest ebausust inspireeritud filmitegelastega, vaid see mõiste tähendab hävitatud või allutatud mõistusega orja...”

„Seis!” Franki suunurgad venisid õpetajat vaadates kõrvuni. „Kas see pole mitte Kabi Smith?”

„On,” Athos irvitas ka.

„Kes selle kokkupressitud virtuaalitegelase tegi? Kas ta ise teab?”

„Ma ei tea täpselt, kes tegi. Mingi seltskond minust paar aastat vanemast kursusest. Teab küll. Eks ta pisut sidrunisöömise näoga oli...”

Frank mugises natuke, siis noogutas: „Jätka, Kabi.”

Liikumatuks tardunud kergelt läbipaistev õpetaja tegi metall-lüliti plõnni ja jätkaski poolelt sõnalt: „...samas aga oskavad vähesed vahet teha teadvuse redutseerimise erinevate meetodite vahel. Kui mõistet „zombi” kasutatakse üldisemas tähenduses, siis „zombotoomia” tähendab erialakeeles vaid algset suhteliselt primitiivset tehnoloogiat, mille tagajärjed on pöördumatud ja mõtestatud tegutsemise võime hävib nii täielikult, et umbes kuuendik opereeritustest ei ole kasutamise kõlblikud. Kust on termin pärit?” Koolmeister vaatas Frankile nõudlikult otsa.

„Aafrikast.”

Õpetajajupp kummardas. „Õige. Meetod on ligi sajand vana ja esimesena hakkasid seda massiliselt kasutama Angola patrioodid, kuna neil oli LAV-ist saadud parem tehnika. Kõigil vangilangenud vaenlastel tehti ajuoperatsioon – lihtne, odav ja pöördumatu, ja peale seda olid need tõesti sisuliselt zombid – tahtetud ringloivavad nukud. Sihuke kest elaks põhimõtteliselt aastakümneid, aga halvad tingimused (nad enam iseseisvalt ei pese ega söö ja kohalike korraldajate juures unustatakse seda neile ka öelda) viisid need mõne aastaga hauda. Alailma unustati selline tööline päikese kätte, ja õhtuks oli küpse. Operatsioon teostati kokku...”

Frank andis läbi modemi korralduse ja õpetaja „keris edasi” – jättis midagi vahele, kusjuures ta tõesti käitus nagu oleks filmilinti kiiresti edasi keritud – tegi vidinat ja raputas ülikiirelt pead.

„...edasi sooritati selline operatsioon kõigil Keenia sõjaväkke võetud tutsidel...”

Edasikerimine.

„...üldiselt hääbus nähtus koos Aafrika kollapsiga, sest on ju zombo toomia alati tuntavalt olnud pigem üks genotsiidi vorme. Algne zombide kasutamine oli nii majanduslikult, sõjanduslikult kui poliitiliselt mõttetu...”

„Ma tean seda kõike,” kohmas Frank vabandavalt. „Nähtud selliseid päris palju.”

„Ma lihtsalt ei teadnud, kustkohast peale hakata. Enamik sellest võid sa vaevata leida kasvõi kooliõpikust. Panin sulle siia ka lähedased alad. Näiteks SKT klassi närvimürgid?”

Frank mõtles hetke. „Nii umbes kaheksakümmend aastat tagasi üritasid venelased Kesk-Aasias islamiusulisi juhmideks loomadeks muuta?”

Athos noogutas. „Mõjub üldist aktiivsust langetavalt, aga peamiselt peatab meestel sugufunktsiooni. Nad segasid seda vallutatud linnade joogivette. Sama grupi mürkidega hävitas Hiina mongolid ja tiibetlased... ei ole siiani teada, kas meelega või kogemata piirates ka oma arvukust nii saja miljoni võrra... Või mankurtid – sealsamas Kesk-Aasias pandi inimesele äsja tapetud kaameli kaelanahast riba ümber pea, seoti kinni ja visati kõrbesse ning mõne päevaga kaotas inimene mõistuse – kui ellu jäi, oligi valmis tahtetu ori.”

Athos modemikorralduse peale võttis koolmeister ühe liigutusega põuest suure pärgamendi ning keris selle lahti. Mehe sõrmest välgatas sinakas kiir ühe reani ja õpetaja hakkas taas rääkima: „Kui mõeldud sajandi viimasel veerandil õpiti valmistama inimese ajju siirdatavaid juhtmooduleid, mis teadvuse allutasid või hävitasid, saavutas zombi-orjade valmistamise sisuliselt uue taseme. Selliseid mooduleid toodavad tööstusriigid nimeliselt vangide ja vaimuhaigete kontrolliks ning nende omavoliline kasutamine on üks raskemaid inimsusevastaseid kuritegusid. Paraku aga vaatamata kõigile keeldudele satub enamik mooduleid tegelikult Musta Vöö orjade kolpadesse...”

„Ka seda ma tegelikult tean,” katkestas Frank. „Tõsi, ma ei ole kunagi aru saanud, miks seda õieti tehakse?”

Mingit korraldust ei olnud vaja, sest koolmeistril juhtiv TI oli küsimust kuulnud. Jupats osutas kiiresti ühele reale pärgamendil ja hakkas rääkima: „Juhtmooduliga orjade tootmine tundub mõttetu, kui arvestada, et kogu operatsioon koos kaasnevate kuludega maksab umbes kaks tuhat Musta Vöö elaniku päevapalka, samas kui sellise orja keskmine eluiga on kolm aastat. Näiliselt tasuks asi ära

tööstusriikides, kus keskmine sissetulek on vähemalt sada korda kõrgem, siin aga on loomulikult ees esiteks seadusandlikud barjäärid ja teiseks on sellise orja toimimine ikkagi äärmiselt kaugel haritud inimese loominguilisest tegutsemisest. Kui jätta välja suhteliselt väike osa, mis seostub isikliku kättemaksu või muu taolisega, võib selliste orjade kasutamist jagada kolmeks. Esiteks nõndanimetatud avariiorjad, mille alamliik on sõjaväe või terroristide enesetapuvõitlejad. Neid kasutatakse kõikvõimalikes ohtlikes kohtades, alates kasvõi mürgisest või radioaktiivsest kesk-konnast. Paljud neist elavadki esimese kasutuskorrani, kuigi näiteks kõrghoonete montaažil kasutatavad võivad päris kaua vastu pidada. Siin saavutatakse oluline kokkuhoid esiteks sellega, et teatud töid ükski terve mõistusega inimene lihtsalt ei tee, teiseks aga võid sa hoida sellist orja veealuse rajatise juures konteineris vähem kui kahekuupmeetrisel ruumis niikaua kui vaja. Teiseks „truu kaaskond” – siia kuuluvad orjad alates isiklikest teenijatest kuni teadusgrupi sekretärini, kelle puhul on oluline, et nad mitte mingil tingimusel ei reedaks. Ja kolmas liik on loomulikult prostituudid.

Kõigile kolmele liigile on aga omane läbiv muster – alati on zombide valmistamine olnud seotud genotsiidiga. Seda ei tehta kunagi oma rahva hulgas. Kui elanikkond on juba nii maha surutud, et ta ei astu samme sellise selgelt kogu eksistentsi suhtes vaenuliku tegevuse vastu, pole selliste orjade tootmist enam tarviski. Selliseid orje kasutav riik, piirkond või muu konglomeraat on Musta Vöö keskmisest pisut rohkem arenenud ja selliseid orje tuleb neile *mõlemast suunast!* See tähendab, et kas vaesemas või ka palju rikkamas riigis on jõude, kes näevad kasu – kas poliitilist või majanduslikku – mingist osast inimestest lahtisaamise läbi...”

Frank katkestas koolmeistri jutu ja noogutas aeglaselt. „Ma uurin seda pärast edasi... Aga ikkagi, kuidas see seostub tolle translaatorrotiga, mille ma sinu jaoks kokku pidin panema?”

„Ma tõin sulle vastase näha.”

Athos küünitas oma püksteni, otsis nende taskust umbes pöidlasuuruse läbipaistva jublaka ja viskas kaaslasele, samal ajal lastes koolmeistril oma pärgamendis uus leht ette keerata.

„Siin on kogu info, kuid veelkord – see ei ole lõplik. Kokkuvõtvalt on see asjandus inimese allutamise mooduli viimane versioon. Saadud loomulikult lahkamisel. Ja me ei avastanud seda mitte Afganistani või Iraagi igivaestes metsikutes kõrbetes, vaid Kalkutas. Peale EU luurelt saadud vihjet. Ka USA ja Jaapani eriteenistused on mõista andnud, et seekord oleme ühel poolel – selliste seadmete tootjad tuleb leida ja hävitada.”

Frank uuris igast kandist ümaraotsalise silindri sisse vangistatud viieteistmillimeetrist veidrat masinavärki, tõstis siis pilgu koolmeistrile ja lasi sel mõned lehed lahti keerata.

„Ma usun, et oleksin võimeline selliseid tegema...” Ta luges kiiresti ja avas aina uusi lehekülgi, kuni nende ümbrus nägi välja, nagu oleks keegi ajalehed kuivama riputanud. „Oot-nüüd! Sellise põrguputuka tegemiseks on kuradi kõrget tehnoloogiat tarvis.”

„Jõudis pärale. Üks neist mainitud kolmest valetab... või ei tea vasak käsi, mida parem teeb.”

„Mõni sõltumatu jõuk?”

„Ei.” Athos lasi omakorda mõned kirjalehed õhku tekkida. „Veel üks kord – praegu on tegemist tõestuseta järeldustega. Materjale, mis nendeni on viinud, uurid-kontrollid pärast, kuid tööhüpoteesiks valisime ilmselge – kui Bombay ja Kalkuta taolised peldikud on korraga täis korraliku juhtmooduliga orje-zombisid, viimaste päritolu viitab sel sajandil Jaapani poolt hõivatud territooriumitele...”

„Mida Ordu luure... kes iganes seal praegu piirkonna ülem on, selle kohta ütleb? Miks sa minu juurde tulid?”

„Ida-Aasia sektoripealik on Davi Gonde. Ta muidugi teab, et ma sinu juurde tuln, kuid tegelikult

töötan Tamako juures. Meie inimesi on kahel korral rünnatud ja kahel korral on läinud nii napilt, et seda ei saa pidada juhuseks. Või tähendab, kui see oleks juhus, siis peaks arvutuste järgi pea viiendik nende kihtide elanikkonnast, kellega põhiliselt lävime, mingil viisil kellegi kontrolli all olema.”

„Ja kuna see ei ole võimalik, on keegi – ilmselt siis Jaapani vastuluure – meid luubi alla võtnud?”

Athos raputas pead. „Arvutusi võib lugeda mitmel viisil. Kuu Ordu jaoks piisab, kui zombiks on muudetud näiteks iga viies uuendusmeelne üliõpilane. Mõlemal juhul tähendab see nii intensiivset rünnakut, et kaalutakse kõigile meiega vähegi seotud inimestele viivitamatu evakuatsiooni soovitamist.

Üks mu grupivend – Venturi, kui sa teda mäletad – läheb Karafutole. Satelliidilt jälgimisest on vähe ja kui see, kes ründas, teab, mida ta teeb, on ainult aja ja arvutusvõimsuse küsimus, millal kõik meie kohalikud tugisüsteemid välja peilitud saavad.”

„Nüüd ma hakkan aru saama...” noogutas Frank aeglaselt, kogu õhus rippuva paberilasu ühe liigutusega olematusse saates ja selle asemel nende vahele õhku üht rotti hõljuma seades. „Robot on valmis. See suudab liikuda jooksva inimese kiirusega, rakettmootoriga sadu meetreid sekis. See tähendab, et rott jõuab järele mistahes maismaa transpordile ja suudab selle külge haakuda, kuid nagu ma ütlesin, jääb see esimeses vähegi tõsisemas kontrollis vahele – jaapanlastel on vaid pisut viletsam tehnika ja rumalad nad ei ole. Ega selle kontrollmooduli koodi kätte ei saanud?”

„Ei. Kustusid täielikult.”

„Kas Venturi ise teab, et teda söödana kasutatakse?”

„Seda ei ole keegi nii välja öelnud, kuid põhimõtteliselt teab.”

„Kas ta teab, et kontroll- ja võimendus-TI tal sabas on?”

„Ei tea.”

„Kui ta kohalike keskele läheb, peab ta enamiku oma kolba seadme test välja lülitama, mis tähendab, et kui ma tema modemi aktiveerida ei tohi... Jaapani liides! Kas tal on see ka pähe topitud?”

„Jah.”

Frank sulges silmad ja raputas pead. „Selleks siis see oligi su spetsiifne katsioon... On ta vähemalt harjutanud nende seadmetega paralleelset töötamist? Kas te ikka teate...”

„Teame. Ta on pool aastat harjutanud. Teame, et ei tohi kasutada DoubleVisionit, TotalRecalli ega soovitatavalt isegi kiirgusandureid, sest need kipuvad tolle jaapanlaste liidesega interfereerima. Teame, et Checker ajab selle lolliks ja isegi kell võib teatud juhtudel massiliselt veateateid genereerida...”

„Kaks sõltumatut ja täiesti erinevat otsesisestusliidest ajus, kusjuures see teine on minu seisukohast turvaauk! Ma ei saa mitte midagi garanteerida, kui mingi kontrollmoodul ka veel sekka lööma hakkab.” Frank oigas läbi nina. „See on tõeline õudus... Ikkagi ma oleks soovitanud mingit kõrgema taseme emulaatorit.”

„Kaalusime seda, aga häda on selles, et Jaapani süsteem on põhimõtte liselt teisiti üles ehitatud kui meie oma ja esimesel teadmiste kontrollil jääks ta sellega vahele. Nüüd on muidugi ülesanne teisenenud, kuid algselt pidi ta ju seal vähemalt aasta tavalise üliõpilasena elama.”

„Õige jah,” Frank noogutas aeglaselt. „Neil on hulga läbipaistvam otsepöördus, ja tegelikult on lihtsustatud käsukoodistik ainuke kaitse, tänu millele suurem enamik inimesi kogu kontseptsiooni üldse kasutada julgeb.”

„Hullem veel,” täiendas Athos süngelt. „Meie aju töötab tänu lisandi tele teistmoodi. Oled sa proovinud ilma Math’ita peast arvutada? Õige, sittägi ei tule välja. Avastasime näiteks, et Math’i vastus lendab jaapanlaste liidesest kohe läbi, ja mitte keegi ei ole ette näinud isegi mitte seda kohta, kuhu oleks võimalik vahele ehitada sobivad viited – et asi loomulik paistaks ja sa ei lahendaks pliiatsi ja paberiga aastaid võtvaid võrrandeid mikroseki jooksul.”

Frank raputas masendunult pead. „Ma ei tahaks ei sinu, Hideaki ega Tamako nahas olla.”

„Me ka ei taha,” mühatas Athos, võttes lonksu vahepeal soojenenud jooki. „Aga valikut pole... Kuule, sa töötad luure heaks, tead, kes on Hideaki ja ei tea, kes on Ida-Aasia sektori pealik?”

„Ta ju vahetus mõned kuud tagasi, eelmine oli Litegul. Lõuna-Ameerika oma on Valdeman ja Põhja-Ameerika oma Bart Hodson – mul sealse kandiga rohkem tegemist. Aga... kui sulle ausalt öelda, siis olen Maa asjade asemel viimasel ajal küll rohkem Skuldile mõelnud...” Frank langetas pea ja muutus korruga süngeks, nagu oleks see ülestunnistus kuidagi liigne olnud.

Athos vaatas teda pikalt. „Seda ma muide arvasin,” ohkas ta lõpuks. „Oled kirjas?”

„Ammu juba.”

Paar järgmist minutit istusid nad seal vastakuti, mõlemad oma mõtetes kinni ja vältides teineteise poole vaatamist.

„Kas ema teab?” küsis Athos lõpuks.

„Olen maininud, et olen mõelnud.”

Athos mühatas.

„Nojah,” tunnistas Frank. „Otse öelnud ei ole. Aga kui ma viimati teda nägin, kõndis ta veel ringi, suur kõht ees, nii et tal on palju paremat teha, kui minu hädadesse süveneda. Muide, oled sa meie uut öde näinud?”

„Ainult virtuaalis – pole juba üle aasta kuul käinud. Kelly on tore... aga mis sihukesest poolemeetrise vääksuvast elukast ikka arvata... Kas isa teab?”

„Ei.” Frank kõhkles hetke, siis heitis peaga. „Noh, tegelikult on ta ju sinu isa. Minu oma kandidaatideks on kogu Ardelaine’i vanemad meessoost ordulased *in corpore...*” Ta ilmselt süüvis mälestustesse ja hakkas siis vaikselt naerma. „Ei, nad olid meil ikka suurepärased. Aga tead – ma olen kolmkümmend viis.”

„Jajah, seda on kasvõi sellest näha, kui kuradi mugavalt sa oled osanud end sisse seada!” Athose viibe haaras sooja ookeani ja kuumuses värelevad rohupuhmad kaljudel. Ta avastas ka unustatuna seisva koolmeistri ja lasi sel koos rotiga kaduda.

Frank mühatas, ent ta tuju paistis paranenud oletavat.

„Lähme anname sulle siis su mänguasjad kätte,” ütles ta oma klaasi tühjendades, sama ajal modemi kaudu käskides Mary Shelley’l koli kokku korjata.

Tume silmapiir

„Mul on 500 sekki,” tuletas Hideaki meelde. „Aeg jookseb.”

Tamako silmitses teda mornilt. Jaapani resident näis seisvat temast kolme meetri kaugusel uduse joonega eraldatud teises ruumipooles, mille hämarus silmi väsitades kergelt väreles. Tolle toa põrand oli mustast marmorist, kaks külgeina vanadusest lõhenenud ja tuhmunud massiiv sest tiigipuust ning selja taga lopsakas veidralt väändunud puudega aed, mis tilkus uduvihmast sompus

taeva all. Tamako ei olnud kindel, mis piirist alates see, mida ta nägi, omakorda kujutis oli, sest kuulu järgi muutvat Lõuna-Jaapani vihmad isegi paberiprahi tänavatel pruuniks tolmuks...

Tema enda selja taga laiutav, ühte Domi kindluse harjale uuristatud nõkku rajatud park oli igatahes ehtne. Isegi taevast oli ehtne, sest tohutud terasluugid, millega eluruumid häire korral kaeti (ja inimesed omakorda evakueeriti ikkagi sügavamale, kui asi tõsine), olid kõrvale nihutatud. Aga Marshalli saarestik, kus asus too ordulaste kindlus, oli ka juba piisavalt kaugel keset Vaikset ookeani.

„Siis jätkame järgmises sideaknas. Või ma tulen alla. Tundub et me kulutame niimoodi päevade peale hakitud vestlusega vaid teineteise aega ja närve.”

„„Alla”...” Hideaki suunurk tuksatas. „Sa ei vastanud ikkagi. Kas sa usaldad Venturit?”

„Jah?” Tamako kehtas õlgu. „Mina peaksin seda sinult küsima... Ma tunnen teda, kuid see on ikkagi formaalne, pinnapealne. Tal on seni olnud mõned ohtlikud situatsioonid ja lõpuks on ta läbinud Põrguvärava, kuid sa ju annad endale aru, et enne, kui kutt on põhjalikult peldikusse uputatud, pole mingit võimalust öelda, kuidas ta vastu peab. Ja ma eelistaks sättida asju nii, et mitte kellegi puhul ei tulegi mitte kunagi võimalust seda teada saada.”

„Ideaalid... Vaid mõned residendid püsivad pikka aega ilma ühegi ohtliku olukorrata, kuid vaid siis, kui nad ei tegutse. Puhastõenäosusteooria... Olen loomulikult päri, et selle poole tuleks püüelda – me ei ole relvakangelased, kes kogu aeg tulistavad ja kuhugi sisse murravad...”

„...ja siis püütakse nad kinni ja hakitakse ribadeks ja me päästame nad ära ja lapime orbiidil kokku ja nad lähevad alla tagasi järjest parematena, veendunumatena, vaid ühe kogemuse võrra rikkamatena, mis muidugi ei tekita neis viha ega kibestumist... Me oleme sellest korduvalt rääkinud ja ühte meelt, et tegu ei ole virtuaali-*action*’iga vaid reaalgiga. Sina oled haruldaselt kaua vastu pidanud, kuid kui me saadame nüüd selle poisikese otse akuutse kriisi keskmesse...”

„Poisike! Ta on viis kuni kümme aastat vanem kui need, kellega ta koos töötab, teda on juba pisut naljakas üliõpilaseks... Ta ju ise tahab sinna minna, kohutavalt tahab minna. Ja ega mul polegi valikut – see meie reegel, et meie kohalikud kaastöötajad ei lähe soovitatavalt viieteistkümneme aasta jooksul oma endisesse kodukohta tagasi peale seda, kui oleme nad ära toonud. Loomulikult on erandeid, sinusuguste arvates kindlasti liigagi palju erandeid... sa ilmselt ei tahaks Maal väljaspool Ordu sündinuid mitte iialgi Luuresse lasta.”

„...sest tead – see on sajandeid vana tõdemus ja öeldud ilmselt isiklike kogemuste tuginedes – põranda all võib kohata ainult rotte.”

„Ma tänan.”

Tamako sulges mõneks sekundiks silmad. „Hideaki, ma ehk ei peaks seda teemat praegu puudutama, kuid kuigi ma olen isiklikult valmis mööda lõugu andma inimesele, kes väidab, et sa rotistunud oled, olen ikkagi seda meelt, et sul on aeg oma tegevus Jaapanis lõpetada.”

Pikk mees langetas pea ja vaikis oma parkümmend sekundit.

„*Kun*,” pomises ta siis. „Sul on sellest ilmselt raske aru saada, kuid olen mõelnud siia isegi päriselt elama jääda. Mitte Ordu Jaapani operatsioonide koordinaatorina – sellest ametist olen ka ise mõelnud lähemal ajal sobival momendil loobuda – vaid lihtsalt... Residendina ma loomulikult vajadusel oma abist ei keelduks... Riigikord on nagu on, ent... Ma olen vana...”

„Sa oled 80 ja see ei ole meile veel mingi vanus. Minuarust vajad sa puhkust ja vaheldust. Ma ei saa sinust praegu aru.”

„Ma olen väsinud... väsinud olemast liider. Leidke keegi teine. Ent mulle meeldib kõndida oma aias ja vaadata, kuidas kirsid õide lähevad. Ma tean suurepäraselt, et seda aeda saan ma pidada vaid

sellepärast, et Kuu Ordu maksab asteroidivöö kullaga mu arved. Sihukese lapi peal elab siin tavaliselt paarsada inimest. Ent ma arvan, et olen selle ära teeninud, kas pole?”

„Mis seob sind selle maaga? Sa ei ole ju jaapanlane, sa ei ole isegi sealt pärit?”

„Olen pärit Indiast ja geneetiliselt on minus pisut jaapani verd, ehkki ma pole vaevunud kunagi kindlaks tegema, kui palju ja kustkaudu. Maailmas peab igal inimesel olema koht, mida koduks nimetada ja Madagaskar see minu jaoks ei ole. Tseilon ehk oleks võinud olla.”

Tamako kibrutas kulme. „Ega ometi sellepärast – ma mäletan, et olid nende hulgas, kes tahtsid senatis läbi suruda kõigi India ookeani saarte ja kogu Okeania Ordu kontrolli alla võtmist. Dessant Tseilonile pidi vist esimene samm olema? Sellest loobuti, sest meil ei ole jõudu kogu seda ala kontrollida – oli vist nii? Ma ei mäleta täpselt, see oli kümnekond aastat tagasi.”

Hideaki ohkas. „Oli ja ei olnud ka... Tead, see ei ole nii lihtne. Me ju kontrollime Tseilonit ja paljusid teisi territooriume. Me anname energiat ja tagame korra, kuigi ükski valitsus ei julge tööstusriikide vastu astuda ja avalikult meiega koostööd tegema hakata. Inimesed usaldavad meid, aga see kõik on... pooleldi rase. Ordu enamus on ju vähemasti viimased 30-40 aastat toetanud Marsile rändamist – sinna ei ulatu maalaste pikk käsi. Palju on sinusuguseid? Juba peale paari aastat seal üleval ei taha keegi tulla tagasi Maa raskusvälja... Marsil on igas mõttes kerge. Puhas, ohutu ja hea seltskond... Siin...” ta lõi käega. „Ükskõik kui väike on reaalne oht, et mõni suurriik võtab kätte ja pommitab kõik meie territooriumid radioaktiivseks tuhaks, eelistatakse kodu ikkagi rajada kasvõi Kuule...”

„Me ju ei jaksa – tohutu territoorium, sadakond miljonit inimest, osa neist meie suhtes väga vaenulikud...”

„Vaata selles, ma väidan, et Ordu enamus eksib. Kui hakata Tseilonit, Sumatrat ja kõiki teisi üksikhaaval võtma, siis küll, kuid kui haarata korraka peaaegu kolmandik Maast, ei ole Madagaskari, Domi ja Antarktika kaitsetele üldse nii palju juurde vaja. Ja inimesed... tead, enamikul inimestest on täiesti ükskõik. Salajas sõimavad nad igasugust valitsust, tegutsema ei hakka aga iial. Karafuto on täpselt sobiv näide – meiega tehti meelsasti koostööd, nüüd aga istub kogu rahvas täpselt sama rahulikult Jaapani all, mis sest, et kes vähegi viitsib huvi tunda, teab, mis sigadusi nendega korda saadetakse.”

„Kuid Ordu eesmärk ei ole mitte kunagi olnud inimesi valitseda.”

„Ka seda loosungit tean ma suurepäraselt. Ent kui unustada ära formaalsed vahed, siis me ju valitseme. Me rakendame pidevalt jõudu ja iga inimene Maal, ka suurimate tööstusriikide elanikud, on pidevalt mõjutatud meie olemasolust, mis sest et me nende igapäevaellu otseselt ei sekku. Mitte relva kasutamine, vaid juba relva omamine tähendab, et sinule langeb vastutus, tahad sa seda või ei. Meil on jõud ja kõigi nende jaoks, kes meid objektiivselt hinnata suudavad või tahavad, esindame me lootust. Ja mitte tegutsedes, kuigi see on võimalik... tead kui närune tunne see on?”

„Noh... ka see on põhjus, miks ma üldse siin olen... Mul ei ole küll väljaspool meie otsest haldusala ühtki sõpra...”

Hideaki puhkes kõledalt naerma. „Vabandust... ..”

Ei, siiski – Tamayuki-san, sul ei saa neid kunagi olema. Sõprus saab olla võrdsete vahel. Kui võib-olla tööstusriigi kõrgkihi inimene suudaks sind mõista, siis tavalise maalase jaoks esindad sa kujuteldamatuid jõude. Mõttele hetkeks – kui temal läheb vanavanemate sõrmusekul ehete tarbeks käiku, siis sina lähed võtad Kuult seda metalli täpselt nii mitu tonni kui parasjagu vaja. Kui sul tuleb tahtmine miinuskraadidega kusagil lahtises basseinis mõnuleda, võid lasta mõnel Aldusel peegli õiges suunas keerata ja su aeda langeb mõne tunniga energiahulk, millest temale jätkuks eluksajaks. Kui temal on peenise pikenduseks ideaalsel juhul suur kroomterasest ameerika auto, siis sina saadud xailoniga, mille kolmsada tonni lihtsalt ei saa atmosfääris teisiti liikuda kui põrgulärmi tehes. Ja

kujutle ennast nüüd veel korraks lahinguskafandrisse ning kasutamas kogu seda koli, mis su pealuus on...” Hideaki turtsus kurvalt. „Hyperioni Shrike on üsna kohane võrdlus... Ent me sattusime lobisema ja aeg muudkui jookseb.”

„Nii see on...” Tamako noogutas mõtlikult, kuid lülitas end järgmisel sekundil õigele lainele.

„Tagasi teema juurde – ma rääkisin sulle, et palusin ühel robotispetsil Domilt panna kokku translaatorroboti, mis peaks võimalusel olema meie agendi lähedal. Halb on aga lisaks kõigele muule ka see, et tolle tegelase vend – Frank on ta nimi – on Athos, kes on omakorda Venturi grupikaaslane Akadeemiast. Athos on minu inimene ja meie probleem on nüüd, et kuigi nad on sõbrad ja grupikaaslased, ei ole Venturil absoluutselt tarvis teada, et seal liigub ringi ka robot. Ja nagu sellest veel vähe oleks – need uued moodulid on Senatis paar korda mainimist leidnud ja kuigi meil ei ole tõendeid, et kogu seadmete ja orjade tootmist Jaapaniga seostada, hakkas näiteks Domi staabigrupp igaks juhuks üle vaatama Jaapani ründamise skeeme. Nii, nagu Kaug-Idas on asi väljunud kontrolli alt, on see ka üleval hoopis teisele tasandile jõudnud.”

„Ma tean. Rääkisin Judge’iga eelmises sideaknas... Kui lähedal on see „lähedal”, mis su robot agendist olema peab?”

„Vabas õhus mõned kildid, hoonetes mõned sajad meetrid.”

„Ja teraskäikudes mõned meetrid.”

„Jah.”

Hideaki mühatas. „Mina usaldan inimesi, sina tehnikat. Loodetavasti ei keera see jurakas mingit sitta kokku. Vaata – ma olen enam-vähem kindel, et Venturi võetakse praktiliselt kohe kinni.”

„Ja ometi sa lased tal minna?”

„Sideaken on otsas. Ta ise tahab hirmsasti minna, ta annab endale aru riski suurusest ja mul ei ole isegi mitte õigust keelata, seda enam, et ta on aktsepteerinud, et jätan osa infot enda teada.”

Suvelaul unetornis

Šunkto ärkas. Ta avas silmad, heitis arusaamatu pilgu ümbrusele ja tõusis ühe ropsakuga istuli, katsudes pead ja pomisedes segaduses: „Tühjus...”

Ta tuiutas pea minuti ümbrust uurides ja purskas siis laginal, pea maniakaalselt naerma.

„Niisiis...” ta ajas end püsti, suundus akna juurde ja – vaevumata automaatiat kasutama – vabastas sulguri ning lükkas pea tervet seina katva tumeda klaasi kõrvale. Too poolläbipaistev materjal, mis iganes trikke see siis sisaldas, oli pidanud kinni enamiku valgusest, nii et hallikas vines tumeda maastiku asemel selgus olevat hele keskhommik, pimestav päikesevalgus pani mehe kätt kaitseks silmade ette tõstma ja lisaks uhas tast üle pahvak kuuma õhku. Šunkto kissitas silmi, piiludes sõrmede vahelt. Koonusjad baobabe meenutavad viiekümne-saja meetrised hooned kõrgusid haljastel küngastel, lagedamatel aladel oli näha teid, autosid ja väiksemaid maju, muidu aga laotus troopiline mets eemal sillerdava ookeanini. Avatud akna ees oli paarimeetrine rõdu, muidu aga oli vaade suurepärase, sest ta ise asus ühe sellise koonuse tipu lähedal.

Voodis hakati liigutama, teki alt ilmus sasisitud tume juuksepehmakas, selle sees vilgatasid kaks tumedat kalliskivi, siis lükati sasi kõrvale ja tüdruk uuris teda uniselt, samuti kätt kaitseks silmade ees hoides.

„Mis sinuga juhtus?”

„Oi – vabandust, ajasin su üles...” mees pöördus ja tatsas kuhugi tahapoole. „Ärgates viirastus mulle, et midagi on mu laevaga juhtunud,” kostus veel ta häält, „ma ei taibanud, kus olen ja tundus,

et olen kas kopsu pähe saanud või tehisintellekt küpse...”

Ta tuli paari minuti järel tuppa tagasi märja ja hulga värskemana, kibrutas arusaamatuses kulme tühja voodi poole, siis katsetas seinal rippuvat diskiid, vaatas seda, noogutas ja viskas end pikali.

„Piiluja või?” tuli ka tüdruk tagasi, end käigul kuivatades. Ta tundus olevat pisut alla kolmekümne, ta oli väga tumedat verd, peaaegu negroidne, kuigi muus osas oli võimatu öelda, mis rassi ta õieti kuulus. Tal olid niuateni ulatuvad ronkmustad juuksed ja süsimustad silmad.

„Sina ka...” muigas Šunkto teda mõnuga vahtides. „Tahtsin teada, kuhu sa kadusid. Sain ka teada, et siin teine vannituba on.” Tüdruk oli keskmist kasvu ja kogu, täiuslikult vormis ja prink ning paistis nautivat, et teine teda vaatab. Ta libistas rätiku üles piki jalgadel mänglevaid lihaseid, tõmbas selle jalgevahelt läbi ja viskas mehele pähe.

„Tõsiselt? Mulle tundus... sa nagu mainisid, et sinu elamine?”

„Nojah...” otsis Šunkto hetke sõnu. „On. Vahetasime ühe tüübiga neid aastat viis tagasi, ta sai mu Antsera korteri ja mina selle siin Marovos. Olen siin vaid paar korda käinud...”

Tüdruk kibrutas kulme ja vaatas ringi. „Nii ostsidki, ei vaadanud?”

„Niikuinii on nad kõik ühesugused.”

„On sul siis nii ükskõik, kus elad...? Aga olgu, ma pean minema. Öhtul näeme?”

Ta asetas käe mehe käsivarrele. Šunkto surus maha ilmse impulsi ta käte vahele haarata, puudutas selle asemel kergelt huultega ta põske ja noogutas:

„Vahetame numbrid.”

Tüdruk ajas endale kerge kleidi üle pea, tuulas natuke voodiriietes, leidis metallplaadikestest käevõru, kinnitas selle randmele ja vajutas nuppudele suurimal lülil. Kostis kerge piiksatus, millele vastas kviteering mehe riiete kuhjast, mis voodi kõrval vedeles. Mees noogutas uuesti:

„Helistame, Celi.”

„Võin kihla vedada, et sa ei mäletanud mu nime.” Tüdruk lehvitas ja oligi läinud.

Šunkto naeratas talle järele, siis vaatas ringi. Magamistuba oli oma viiskümmend ruutmeetrit ja selle üks sein oli see tumendatud aken, millest kolmandiku oli ta kõrvale lükanud. Põrand oli tumeroheline paks vaip, seinad heledamad ja lagi heleroheline, sellega moodustas kontrasti voodi põlvekõrgune hiigelsuur helevalge ruut.

„On mul siis nii ükskõik...? Ju vist on,” pomises mees endamisi ja tekitas ühele seinale korteri plaani. Ta mühatas seda uurides, vaatas siis ringi, avas selle teise vannituba ukse ja uuris ruumi, seejärel lükkas kõrvale magamistuba paar korda suuremast elutoast eraldava seina ja uuris mõlemat ruumi nende vahel seistes.

„Ratsionaalseid variante on ju piiratud hulk, aga inimelamine ei pea ju kaugeltki ratsionaalne olema,” porises ta omaette. „Kujundus... ähh.” Suurem tuba oli kollakates pastelsetes toonides, põrandal kivimosaiik, millel lõsutasid suured nahksed tugitoolid, seintel maale (või ekraane, kurat aru saab) ja taimi, valge lagi võlvina selle kohale kaardumas. Kuna välissein oli siin hulga läbipaistvamaks reguleeritud, häilus kõik tugevas heledas valguses. Ühes sopis oli kabinetimoodi lauad-toolid ja teises söögituba.

„Majavaim, hommikusöök!” hüüdis ta sinnapoole, pööras ringi ja astus magamistuba vastasseina juurde. Uuris seda hetke, leidis nupud ja vaikse surinaga libiseski sein kõrvale, tuues nähtavale järgmise toa. Mees silmitses avanevat vaatepilti seletamatu ilmega, siis astus edasi. Ruum oli täpselt sama suur kui teine magamistuba ja lahendatud marmorpunast kasutades, ehkki eelmisega harmoneeruvates toonides. Mees astus vasakule, aknast arvates tagaseina juurde, veendus, et seegi

avaneb ja laseb ta ringiga tagasi tuttavasse esikusse, ning asus siis uurima ülejäänud ruumi.

Ta tõstis kahe sõrme vahel üles kuivanud varre lillepotis, mühatas siis, vidutas korra silmi, kavatsedes virtuaali minna, kuid mõtles siis ümber.

„TI – projektsioonile,” kohmas ta. „Ruumi automaatika kontrolltest.”

Sentimeetrised naelapead mitmel pool seintes hakkasid sädelema ja tema kõrvale tekkis klassikalises koloniaalajastu stiilis riidetud nooruke neegripoiss, kes umbes kaks kolmandikku mõõdus oli ja kahekümne sentimeetri kõrgusel õhus hõljus.

„Oi õudust...” Šunkto kattis peoga silmad. „TI – vaheta kesta.” Ta ei suutnud jätta nuusutamata sõrmi, millega ta kuivanud taime oli tõstnud.

„Milline ma olema peaksin?” Neegripoisi asemel oli tekkinud Mingi dünastia ajale vastav teenija, mille sekund hiljem vahetas välja kaheksa teistkümnenda sajandi prantsuse lakei.

„Esiteks oled sa vale sugu.”

Järgmiseks tekkis keskaegse Inglismaa teenijannariietuses kena iirlanna.

„Stopp. Juba parem. Ainult et riided...”

Korraga oli tuba hõljuvaid vaime täis. Šunkto vaatas otsivalt ringi ja osutas siis sõrmega ühele.

„Seda nimetatakse Rabelais’likuks variandiks, mis peaks iseloomus tama tolle ajastu dekadentsi ja rikutust.” Projektsioonil oli neutraalselt lahke perenaisehää, millele selge vahetegemise huvides oli antud kerge kilisev kõla. „Kuigi tänapäeval tundub see vaid osaliselt keha paljastav riie ülimalt konservatiivne ja siivas, on kasutatud kanga koguhulk siiski umbes kolmkümmend korda väiksem originaalist ja sellisena tollal sobilik vaid härrasmehe märgadesse unenägudesse...”

Šunkto kattis uuesti käega silmad. „Kes kurat neid tekste koostab... Pole vaja!” Ent juba hõljusid tagaplaanil projektsioonliidese tegijate nimed ja näod.

„Jäkk, korista need...” Ta suundus elutoa poole, vaim järgi hõljumas.

„Toa automaatika OK,” ütles see.

„Miks siis lill kuivanud on?”

„Oleme sulle korduvalt saatnud raporteid, kus juhime tähelepanu elusate komponentide vananemisele ja nende perioodilise väljavahe tamise protseduuride vajalikkusele. Sa ei ole ühelegi neist reageerinud.”

„Tõeline perse...” pomises mees. „Kustuta veel vaatamata... Kuidas põrgu päralt ei ole see ka automaatseks muudetud...”

„Üks hetk,” pomises vaim vabandavalt ja hetk hiljem hajus üks sein, avades vaate kasvuhoone moodi ruumi, kus keegi mees käsi mullast puhastas, talle kiiresti noogutas ja ilmselt kõrvalolevalt ekraanilt ta TI-ga peetud vestlust luges.

„Tere,” porises ka Šunkto, mõttes kaaludes, kas ta peaks endale vähemalt püksidki jalga ajama. Ent peale sekundilist järelemõtlemist leidis ta, et ei tasu – kui ka Maal veel kuuldavasti olevat mõnedel isegi Madagaskaril mingid atavistlikud kiiksud alastioleku suhtes, oli ta lõpuks ju omas kodus.

„Kuidas see nüüd kohe operaatorini jõudis?”

Mees ekraanil lõi kergelt käega. „TI palub abi: „Inimene on ärritatud.” Siis peab ka inimene läbi sõimatud saama...”

Käabusaraukaanid kuivanud... Mõned veel... Sorry, see jah nii sätitud, et robotid väetavad ja kastavad ja teevad muud, kuni sel veel mõtet on, aga nende taimede eluiga on ammu läbi ja see

nõuab omanikupoolset initsiatiivi...”

„Vabandan minagi – sellest ma sain juba aru,” katkestas teda Šunkto. „Kas seda ei annaks täisautomaatseks muuta?”

„Kui sa ütled. Vaata, sellega tuleb teisipidi palju pahandust – TI otsustab, et lill on oma elu ära elanud ja viskab välja, siis aga tuleb omanik õhtul koju ja ahastab, et tema veel päris kõbus roheline kadunud ja võõras vars asemele toodud. Aga kui sa pole kolm aastat seal käinud ja ka edaspidi nii teed, on tõesti mõistlikum seegi täisautomaatseks muuta. Teen?” Ta vajutas paarile klahvile.

„Miks sa arvad, et ma pole kolm aastat... Mõni taim on juba kolm aastat kuivanud?” taipas Šunkto. Tolle mehe näole tekkis kergelt hämmeldunud ilme. Seda märgates hakkas Šunkto teist korda sel hommikul südamest hirnuma.

„Ei nii hull see pole, et ma kuivanud lillest mööda kõnnin seda märkamata, kuigi tõsi on ka see, et ma käin siin majas väga harva. Asi on nimelt selles, et ma avastasin just natuke aega tagasi, et mu korteris on veel mõned toad, mille olemasolust mul aimugi ei olnud.”

Teine mees hakkas ka turtsuma, teda uskumatul ilmel lõbustatult silmitsedes, nad viipasid ja katkestasid side.

Šunkto pöördus ja tardus, põrnitsedes kahtlustavalt taldrikule tekkinud kummalist moodustist. Ta kehtas õlgu, istus ja asus seda ettevaatlikult kahvliotsaga uurima. Kõigepealt sai talle selgeks, et asi seisab sulavõist läbiimbunud röstsaiaviilul, edasi avastas ta, et üle oli kogu kupatus valatud suhteliselt söödava majoneesimoodi kastmega. Juust, peekon, banaan ja tomat olid veel selgelt eristatavad ja need, mis nad olid, aga näiteks süsimustad ploomisuurused marjad, mida ta esimesel hetkel modifitseeritud oliivideks pidas, olid maitsetult hoopis midagi paprika ja piparmündi vahepealset. Ta sõi kohusetundlikult umbes poole ära, siis võttis lonksu kakaod, krimpsutas nina ja pani tassi lauale tagasi.

„Külma heledat õlut, madala alkoholisisaldusega,” kohmas ta.

„Hector ei soovitaks õlut,” ütles perenaine etteheitvalt.

Šunkto jäigastus hetkeks, kuid endale meelde tuletades, et kõige tobedam on masina peale vihastada, ohkas. „Sa kannad talle kindlasti ka ette, et ma kakao joomata jätsin? Kas see hommikusöök oli ka Hectori koostatud?”

„Hommikusöök on praegu moesolev, kuigi tõsi, mõned komponendid Hectori soovitusel vahetatud umbes samamaitsete vastu. Muide, su verepilt ja organite parameetrid näitavad, et sa oled eilse õhtu jooksul tarbinud alkoholi koguses, mida Hector pidas maksimaalselt soovitavaks kahe nädala kohta.”

„Kurat, edaspidi hoia sellised kommentaarid endale.”

„Tahad sa veel lennata? Ei maksa ennast räbalateks sõita ja esimeses nooruses ei ole sa ka enam mitte.”

Šunkto oleks peaaegu suutäie välja pruusanud. Ta pööras pilgu majavaimule, sest inimesel on vajadus oma vihale objekt leida, siis aga hakkas naerda mugisema:

„Mind ju tegelikult hoiatati tema eest... Ütle Hectorile edasi, et ta märkused on küll kasvatuslikud, kuid mitte eriti tujutõstvad.”

„Teade saadetud.”

„TI, keelan Hectori kontekstitundlikud lisamärkused...” Ta mõtles hetke. „Ei. Tühista viimane – lisamärkused lubatud. See on päris lõbus.” Ta ohkas veelkord ja lõpetas kakao, ise omaette sajatades: „Piloodi elu – iga kuradi planeedi kohalikel arstidel on omad kiiksud...”

Šunkto lootis, et kuna ta vahetult enne seda oli asjast rääkinud, lisab TI ehk sellegi märkuse Hectorile saadetavale protokollile. Ta ei jõudnud veel õieti oma hommikusöögi juurde tagasi pöörduda, kui sealsamas ühes kööginurgas libises üles väheldane seinapaneel ja ruumi astus pooleteisemeetrine üleni läikivast metallist robot, mis meenutas vaid ligikaudu inimest ja mille ühel käsivarrel oli valge rätik ning teisel korv õllepudelitega. Šunkto ei vaevunud silte lugema vaid osutas esimesele ettejuhtuvale. Robot valas õlle klaasi ja kummardas. Enne lahkumist tegi ta justkui alles nüüd perenaist märgates vaikselt „uau!” ja näpistas seda tagumikust. Projektsioon kiljatas (samuti summutatult) ja andis robotile kõrvakiilu, mis kostus meloodilise kõllina. Piloot ägas ja peitis kolmandat korda sel hommiku silmad pihku. „*Holy shit*, need programmeerijad tuleks Pluutole asumisele saata...” Ta lükkas tooli tagasi, võttis õlle näppu ja astus rõdule.

Kolmsada kolmteist... ligi nelikümmend Celsiuse kraadi, mõtles ta päikesest tulist rõdurinnatist katsudes. Helevalget välisseina oli võimatu vaadata, ta libistas pilgu üle vaimustava panoraami, ent ka see pani silmad vett jooksuma. Nood majad – ülalt kitsenevad peegelakende ja rõdudega jurakad – kõrgusid nii kilomeetrite vahedega silmapiirini, vasakul pool paistis majade vahelt veel staadioni hiigelrõngas ja paremal väga kaugel vinetas ballistilise kaitse hiigelpoolkera, muidu aga kattis troopiline roheline peaaegu kõik väiksemad inimtegevuse märgid. Šunkto piilus kätt varjuks hoides ookeanisoppi, mis otse ees küngaste vahelt lähemale sirutus. Sellel hõljus kümneid purjesid ja loksus muidki väikesi aluseid ning ühes kohas lendles vee kohal kihulaseparvena mingeid aparate, mis peegelduvas päikesevalguses sädelesid. Vees oli ka päris palju ujujaid.

Kauge äikesena prahvatas kusagil kümnete kilomeetrite kaugusel ülehelikiirusel lendava lennuki müra. Šunkto vaatas ülespoole tumesinisesse ainsagi pilveta taevasse ja leidis kõrgel patrulliva xailoni taga laialivalguva udujoomi. *Oht*, mõtles ta. *Maal on alati oht*. Sõjamasinat silmadega saates oli ta kummardunud ettepoole ja kuulis nüüd altpoolt kommentaari:

„Oo, ka sinna üles on lõpuks elu tekkinud.”

Ta vaatas alla ja avastas kolm varateismelist last – kaks poissi ja tüdruku – alumiselt, pisut kaugemale ulatuvalt rõdult enda poole üles vaatamas.

„Tere,” ütles ta.

Need noogutasid.

„Millal sa tulid?” küsis vanem, arvata kaheteistaastane poiss. Tal oli hele pea ja ta nahk punetas päikesest.

„Eile keskpäeval. Õhtul hulkusin linnas. Elate siin? Ammu?”

Kõik kolm noogutasid.

„Jääd kauaks?” küsis teine poiss.

„Paariks nädalaks. Kästi puhata. Praegu mõtlesin mere äärde minna.” Ta viipas ja eemaldus rinnatisest.

„Ma ei oska enam lastega käituda,” pomises ta pahaselt, sulges ukse ja jättis õlleklaasi lauale.

„Korista see. Ja ütle Hectorile, et enamik jäi joomata,” turtsus ta ja otsis endale õhukesed lühikesed püksid ja T-särgi.

Ta laskus esimese hooga keldrisse, kust hargnes linna maaalune tunnelitevõrk, ent peatus paar sammu liftist kaugemal ja uuris erilise vaimustusega pastelset kivi, roostevaba terast ja konditsioneeritud lõhnatud õhku. Ta raputas pead, sõitis esimesele korrusele, väljus kruusasele teele oma neljakümnekraadisesse troopikapäeva ning jalutas aegamööda, vaimustusega kuumust endasse ahmides ookeani poole. Ta viskas riided kaldale ja kahlas vette, ujus muulile, kus üks igavlev tüüp purjelaudu jagas ja avastas – veetes suurema osa järgmisest veerand tunnist üha uuesti ja uuesti

sukeldudes ning lauale tagasi ronides –, et on unustanud suurema osa selle riistaga sõitmise trikkidest. Ta sai end siiski korralikult tuulde ja libises üle lahe, riskimata keerata. Ta sai kaubale ühe sealpoolse kutiga, kes oli rõõmus, et keegi asjanduse talle otse kätte toob ja loomulikult lubas too laisalt kõhtu sügav avala naeratusega logeleja selle õigesse kohta tagasi viia. Šunktol ei olnud lubadusse küll erilist usku, ent lõpuks polnud see tema asi. Ta tatsas nõlvast üles ja sõi kõhu täis ühes lahtises, avara vaate ja mõnusa tuulise varjuga kohvikus, ainsaks riietusesemeks rätik, mille ta alt rannalt ühest putkast oli võtnud. Eine ajal jõudis ta sõbruneda seal parajasti end kiirustades täis toppiva seltskonnaga, kes eemale kaljusaarele plaanitses sõita. Need tundsid kohviku peremeest ja kauplesid talle välja uued särki ja püksid, rätiku jättis ta maha. Nad maabusid tunde hiljem ühes paarkümmend kilomeetrit kirde pool olevas väikeses sadamas ja keegi tundmatu – muidu vormis, aga kuidagi tädilik – daam tõi ta linna tagasi.

Ta kõigepealt teeskles tukkumist, sest daam lõi talle külge, siis jäi päriselt magama ja kui naisterahvas teatas, et sellest punktist hakkab ta linnast taas kaugenema, andis ta viimasele lohutuseks ühe matsuva musi, kobis ringi vaatamata välja ja kui auto oli taas õhkpadjale tõusnud ja minema vuhisenud, pilutas silmi ning püüdis lõplikult ärgata. Päike hakkas loojuma ja Šunkto avastas, et esiteks pole ta pool päeva kellaajale tähelepanu pööranud, ja teiseks on ta jätnud oma telefoni ilmselt koos riietega sinna esimesse ujumiskohta, nii et pole ka võimalust kiiresti teada saada, kas keegi – ja kui eufemismid jätta, siis realselt ikka ainult Celi – on teda otsinud. Ta sulges hetkeks silmad, proovides tajuda, kas ümbruses juhtub olema mõni võrk, millesse ta saaks oma modemiga minna, kuid loobus sellest – signaal oli nii nõrk, et ehk vaid hädakutsung oleks läbi läinud ja pealegi meenus talle, et sellest pole kasu, kuna ta pole tüdruku numbrit kuhugi oma suuremasse andmebaasi kandnud, see on vaid seal telefoni mälus... olgu, kodus oli ka, aga kuidas sinna jõuda... ja kuspool see õieti on? Varjud venisid pikaks ja kuigi ta selle järgi teadis, kuspool on meri, ei olnud tal aimu ei kaugusest ega oma asu kohast üldse.

„Puhkus...” kirus ta omaette, hakkates umbropsu mere poole astuma. „Niipea kui hooletuks lähed, jääd kepest ilma...”

Ta ei saanudki eriti kaua astuda, sest jõudis üsna pea rohtunud tänavale, ja kui ta seal kõhkles, kas minna kuhugi sisse ja küsida, valgus vaevalt sada meetrit eespool ühest aiast teele umbes kümnene kamp noori, kes üritasid ennast mahutada neljale mõeldud vanamoodsasse CML-hõljukisse. Šunkto viipas neile, sörkis lähemale ja üritas oma muret seletada. Ruigav ja huilgav kamp oli moodustanud enam-vähem püsiva kuhja, sellest sirutus välja irvitav lokkis juustega viikingikolp, mis kätt ruuporina suu juures hoides mõirgas maja suunas, kust seltskond tulnud oli:

„Ema, meie õue ilmus Andrew Blake'i⁴ reinkarnatsioon. Aita teda.” Käsi tegi veel ühe ebamäärase viipe maja poole, riistapuu venitas end ägiseva kohinaga maast lahti ja kolistas mööda tänavat minema, ohutuled vilkumas.

Šunkto pöördus ja avastas end tõtt vahtimas pikka kasvu ebamäärases eas naisterahvaga.

„Ebamäärases” sellepärast, et kuigi ta nägi välja – nagu ka Šunkto ise – esimesel hetkel umbkaudu kolmekümnene, andsid pisikesed teisejärgulised detailid sellele, kes vaadata oskas, eaks hoopis teise ja suurema tulemuse. Naine kandis kerget õhukest ja avarat kleiti, ta oli suurepärase figuuriga, kuigi ehk vast liiga kõhn, ta pikad heledad lokkis juuksed olid kuklasse hobusesabasse kogutud ja ta hele nahk õhkas kuumusest.

„Juba kahel jalal,” naeratas naine. „Kuigi ma oleks kordki tahtnud moondumist näha.”

„Palun...” ohkas Šunkto ja üritas taas seletada, mis juhtunud oli. Naine muigas, haigutas ja – silmnähtavalt viitsimata teda kuulata – lükkas ta selle asemel pikema jututa arvuti juurde ja teatas veel lahkudes üle õla, et kui ta midagi vajab, kasutagu automaate vabalt. Šunkto sai minuti jooksul

⁴ Tegelane Clifford D. Simak raamatust „The Werewolf Principle”, kes aeg-ajalt end mõnest teisest paigast leidis (kuhu ta näiteks hundi kujul oli rännanud).

teada, et ta asjad olla juba rannast ta korterisse läkitatud ja vetelpääste oli ta kõne üle ülimalt rõõmus, sest kuigi polnud nagu põhjust teda uppumises süüdistada, tahtsid nad juhtumi sulgeda; Celi oli jätnud videolõigu, kus teatas, et tahaks mõne sõbraga paariks päevaks linnast välja sõita ja kuna neid olevat momendil paaritu arv, sobiks Šunkto ütlemata hästi ja et kella kaheksani saab neid kätte Valdenbergi garaažist, edasi juba teelt.

Šunkto muigas ja uuris arvutist, kuidas ta võiks enne kaheksat sinna garaaži jõuda.

„Nii lihtne see minek sul ongi?” kostus selja tagant. Naine oli tagasi tulnud ja ulatas talle klaasi roosaka vedelikuga. Šunkto noogutas tänutäheks ja võttis lonksu. Jook osutus kerge alkoholisaldusega, muus osas aga täiesti kirjeldamatu maitsega kokteiliks.

„Minu retsept. Testin neid teinekord ettevalmistamata inimeste peal. Muidu pean baari Richhillis.” Ta viipas käega. „Siit poolteist kilti.”

„Olen puhkusel ja kuradi hea, kui keegi minu eest mõtleb. Ja ma ei oska – päris ausalt – selle joogi kohta midagi öelda. Halb ta ei ole, aga ma ei pane maitset küll millegagi kokku.”

„Kuult?” naine osutas nimetissõrmega taevale.

Šunkto noogutas.

„Siis on selge. Eks nendest nüanssidest saavadki vaid asjatundjad aru, nii kaugele on see juba läinud loomulikest maitsetest. Aga mood selline. Astu teinekord läbi. Allteele saab siit.”

Šunkto lõpetas joogi, noogutas veelkord tänutäheks ja laskus alla tunnelitesse. Ta istus tugitooli kookonis ja peale mõneminutist tuhisemist linnaalustes käikudes kuulutas vaikne hääl, et nad on Valdenbergi all. Ta jõudis vaevalt eskalaatorile ronida, kui ta nimi seintel vilkuma hakkas ja tulenooled ta õigesse kohta juhtisid – oli ilmne, et vaid teda oli oodatud, sest Celi tervitas teda kiire suudlusega, tiris masinasse ja samal hetkel lõi roolis istuv kutt riistapuule hääled sisse.

Nad libisesid tähisesse pimedusse, mis vahepeal oli maa enda võimusesse võtnud.

Mäetippudesse takerduvad rünkpilved

Väike, vast kahemeetrise küljepikkusega Buddha templi ruut oli peaaegu märkamatu sajandivanuste nulgude hiiglaslike tüvede varjus, kuigi see künkatipule kasvama jäetud tutt ei varjanud oluliselt vaadet Korsaki tasandikule, mis kolletavatest põllulappidest ruutkirjalisena sirutus kolmes küljes silmapiirini kui lõbusroheline kortsus lapitekk. Hele valgus langes kaskaadidena valgete rünkpilvede vahelt, muutes niiskust õhkava kõiksuse hiiglasliku katedraali sarnaseks. Korraks heiaustus päikeses vikerkaar, siis aga kadus see kuldsesse helendusse, kui taamal veel tumeda kardinana langev vihm kuhugi kaugete mägede poole taandus. Naine libistas sõrmed üle veest tilkuvate tugipostide ja poolsuletud silmil tõmbas kopsud ikka ja jälle lõhkemiseni täis joovastavat värskust, endal kerge muie suunurgas. Kui õhk võiks laulda, oleks see äikesejärgne kopsekosutav selgus talle hümniks. Soovimata pöörduda saatis ta pilguga pilvelambaid, mis mäseleva kirju karjana kaugenesid...

Sest neljandas küljes tema selja taga oli linn justnagu hallikasvalge inetuid nurklikke kaste moodustav hallitus metsad ja põllud enda alla neelanud. Ta lasi pea kuklasse vajuda ning tõstis käe, piilus sõrmede vahelt päikest, siis sulges silmad ja mängis varjuga näol – nii nagu kui käed olid vaid siseruumides viibimisest idamaalase kohta väga kahvatud. Oli varasügis ja sel laiuskraadil võis keskpäevase päikese sõbralik paitus veel muutuda närvetavaks lõõsaks.

„Kyoto?” kuulis ta vaikset küsimust.

Ta võpatas ja vaatas tagasi, tema sundimatu lõbusus hajus, et hetk hiljem asenduda pinguldatud

võltsi valvenaeratusena. Mees seisis temast viie sammu kaugusel ja püüdis oma mäkketõusust kiirenenud hingamist kontrolli alla saada – ta rind tõusis ja vajus märgatavalt, kuigi ta hingas läbi nina. Ka tema olekus oli lähemal vaatlusel võimatuseni palju rabadat õpitust.

„Olen Kyoto. Kas sina oled Lu Wen Po?”

„Olen. Mul on rõõm kohata kauneimat Mandžuuria õit.”

„Oo, kas Singapuris õpetatakse sedasi meelitama...”

Mees kõhkles hetke, siis noogutas. „Arvan, et ülejäänud totra sissejuhatuse võime ära jätta – siin pole pealtkuulamist. Veelkord, meeldiv kohtuda. Mu nimi on päriselt Venturi.”

„Mina olen päriselt Kyoto. Ja muide, Mandžuuria pole mul kaugei matki seost.” Naine noogutas ja pöördus, nad sammusid mööda templi juurde juhatavat kruusast rada eemale asfalteeritud platsile. Naine viipas seal seisvale ainsale autole, ootas vaid, kuni mees oma kerge seljakoti tagapingile viskas ja startis kiiresti. Asfaldilint laskus mõne järsu kurviga künkast alla, keerutas viletsate monteeritavate hüttide vahel ja suubus siis suurele neljarealisele maanteele. Masin rappus ja kõrises kergelt üleminekul ühelt teelt teisele, kogus pisut kiirust, siis hakkasid vilkuma suured kirjad armatuurlaual, andes märku, et tee automaatika tahab üle võtta. Kyoto lasi rooli lahti, lükkas sellel eemale, peaaegu armatuurlauda sisse ja pöördus seejärel põhjalikult oma kaaslast uurima. Mehel olid jalas hallikad khakivärvi pikad püksid, frentšilõikega kuub mantli all seevastu oli kõrgis vikerkaarvärvides segadik, mantel ise aga taas valge ja eriliste ilustusteta. Riided olid silmnähtavalt tulinuud. Mees ise oli võõrapäraste näojoontega ja lähemal vaatlusel tundus ta nahk olevat kuidagi liiga ühtlaselt, kuidagi tehtult kollakas. Ent mitte seda ei uurinud naine.

„Kui pikk sa õieti oled?”

Mees mõttis teda omakorda kergelt muiates. Kyoto oli nii näolt kui kehalt jaapanlanna – tal olid süsimustad juuksed ja kitsa viltuse lõikega silmad, ta oli suhteliselt väikest kasvu ja habras, niipalju kui seda heledate avarate riiete alt näha võis.

„Peaksin vist ütleva „kuus ja pool jalga”.”

Naine raputas pead. „Singapur ei ole ameerika, ja minu teada ka seal kasutavad ainult vanemad inimesed ja mõned *countryside*’i debiilikud toda keskaegset mõõdukuse süsteemi. Kaks meetrit.”

„Legendi järgi olen ka aastaid Ameerikas elanud.”

„Kui satud inimestega rääkima, siis üldiselt varja seda „fakti”. Ameeriklastest arvatakse halvasti – barbaarne paik, Euroopa sõnnikuhunnik.”

„Ometi ta valitses maailma.”

„Soojal sõnnikul kasvavad eriti rasvased ohakad.”

„Oli see nüüd õppetund või su tegelik arvamus? Mitte et mul oleks põhjust neid kaitsta, aga see ei tundu just objektiivne?”

„Mina väljenduksin leebemalt... teisiti. Selliseid asju hakkad sa kuulma. Solvu, ja varja solvumist. Võid mantli ära võtta.”

„Mul on mantlitaskutes igasugust kola.”

„Siis pane need tulevikus mujale. Mis sa mõtlesid, et igal sammul tuleb tulistada? Sa äratad nii tähelepanu. Autos ei kanta kunagi mantlit. Ja üldse – relvaga ei saa campusse sisse, me peame su varustuse mujale peitma.”

„Mul ei ole klassikalist relva. Muu varustus on nähtamatu. Ja vihma ju sadas. Ja see on pigem õhuke kittel.”

„Selliseid kasutatakse siin harva. Väljas käiakse vihmavarjuga.” Kyoto pöördus istmel ja demonstreeris tagaistme vahel turritavat vihmavarjude kobarat. „Ka pähe ei taha keegi vihmavett lasta. Muide, oled sa kindel, et detektorid relvi ei taba?”

Venturi võttis taskust vanamoodsa mobiiltelefoni. „Selle antennis on keemiline laser, mis töötab vaid mõned lasud. Ei välimus ega läbivalgustus näita midagi ebatavalist. Ega ma suhkru ei ole.”

Naine silmitses teda ligi pool minuti vaikides. „Kas sa õhusaastatusest oled midagi kuulnud,” küsis ta siis pisut kõikuva tooniga. „Siin põhjas ehk tõesti võiks... kui vihm nii külm ei oleks. Tokyo vihmaveega võib ummistunud solgitorusid lahti sulatada ja kombes on sealt. Ja su riided... Ma ei oskagi õieti öelda... Kõik on nagu õige ja ei ole ka. Kust sa need said?”

Venturi surus huuled kokku ja ajas mantli maha.

„Rõivakogu hooldavad inimesed, kes kogu aeg siin käivad; ja muide *ei jää* vahele – peaksid seda maad ju hästi tundma. Nad ei öelnud midagi. Mis valesti on?”

Kyoto ohkas. „Ega otseselt ei olegi... On teatud... aktsendid. Noh, saa aru – kuub on küll õige, aga kui sa kannad suhteliselt tagasihoidlikke pükse ja tagasihoidlikku mantlit, sa näitad, et tegelikult sa ei salli kohalikku moodi, kannad seda vaid häda pärast...”

Mees noogutas aeglaselt. „Tõsi. Palun aita siis mind. Minu silmis on kohalikud üliõpilased jah kõik täiesti ühesugused maitsetult kirevad kaltsakad.”

Naine ei vastanud, põrnitses jäigal pilgul ette teele.

Venturi piilus pisut aega ta profiili, siis üritas teist juttu teha: „Kaua sa selle töö peal oled?”

Kyoto puhus imekerge mühatusega õhku läbi nina. „Kas sa üldse midagi tead?” Ta kehtas õlgu ja heitis kaaslasele kõõrdpilgu. „Vaatasid ainult fotosid ja leidsid, et kõlban? Mõnikord tundub, et...” Ta hammustas huulde ja jäi vait, märgates, et mees teda ootamatu tõsise huviga silmitseb.

„Miks sa seda tööd teed, kui see sinus selliseid emotsioone tekitab?” Venturi hääli oli sõbralik ja samas ükskõikne, ilmutades huvi rohkem nagu viisakusest.

Kyoto raputas pead, naeratas: „Unusta see.”

Nad vaikisid taas.

Tee oli tasapisi saanud autosid tihedalt täis ning teinekord kurvides ja kõrgematel kohtadel võisid nad näha, et niikaugele, kui silm seletas, oli auto autos kinni. Nende kiirus, mis algul oli olnud üle saja kilomeetri tunnis, oli vähenenud nii ehk poole võrra, langedes teinekord lausa sörkjooksu venimiseni, ehkki päris seisma ei jäänud nad kordagi.

Ta teeskleb, mõtles Venturi. *Miski on valesti. On ta lihtsalt väsinud? Või on viga minus?* Ta andis endale aru, et ta viimane küsimus oli olnud viga – liiga ilmselt „õpikutooniga”, täpselt nagu peab olema, ja teine oli selle ära tabanud. Oli see *liiga* täpselt õige? Ülemängitud? Ta ei tulnud selle peale, et teisel võib lihtsalt hirm olla.

„Sul oli kuidagi eriti helge ilme, kui sa seal värsket õhku hingasid,” tegi ta siis teist juttu.

„Ah jäta.” Ent toon oli neutraalne.

„Ei, tegelikult ka. Seisin kümnekond sekundit ja imetlesin sind.”

Naine nuhatas uuesti vaikselt, ent seekord justkui puhus suurema osa oma jäikusest minema ja teda silmanurgast jälginud Venturi pani ta lõpuks mõttes kokku selle noore kena tüdrukuga, kelle pildid olid toimikus olnud. Mees jälgis natuke aega, kuidas auto monitoril vilkusid kirjad, kui masin teetähistega suhtles, libistas pilgu üle kergelt kollenda vate salude ja ädalas heinamaade, lasi end siis istme seljatoele ja pööras pilgu taevasse, mis oli valgete pilvede vahel sini-sinine.

„Vaata? Täna ilm on hea, eelmised kaks nädalat oli lõputu vihm.”

„Vaatan.” Venturi vaikus hetke, siis lisas vaikselt: „Milline valgus! Selge, habras, kuidagi ülev... Olen Maal olnud vaid Madagaskaril, seal... on valgus otse pealaelt sind maadligi vajutav lõõsk, mis paneb kõik kasvama, kui vett on, ja muudab kõrbeks selle, kus vett pole... siin on valgus hell ja väga ilus.”

„Milline on valgus Marsil?”

„Marsil? Marsil on valgus nõrk ja elutu. Päike on lihtsalt üks valgus allikas ülal kosmoses. Linnade valgus on kunstlik, küll selle moodi” – ta viipas laotusele – „kuid selliseid värve seal pole. Ja muidugi teadmine, et päriselt on see sinakas kilekuppel.” Ta raputas pead ja puudutas auto läbipaistvat lage. „Noh, ka siin on ju põhimõtteliselt kaitsekate vahel...”

Sillad ja igasugused muud konstruktsioonid varjasid järjest tihedamini taevast, kuni märkamatu oligi maantee tunneliks üle läinud. Kiirus langes veelgi – vaid harva tõusis see kolme-neljakümneni, suurema osa ajast aga oleks vähemasti jalgrattaga kiiremini saanud. Graffitiga kaetud tuhm tumehall betoon venis mööda, mitmevärviliste lampide vist lõbusana mõeldud valgus tõi siin-seal sillaalustes esile paadialuste kiletelgid ja muu prahi.

„Palju neid siin õieti elab?” küsis Venturi ühte sellisesse urgu viibates.

Naine heitis talle pilgu, mis oli korraga taas vaenulik. „Mis tähtsust sel on?”

Mees kehtas õlgu. „Huvitav...”

„Sest need on veidrad loomakesed, milliseid teil ei esine. Te olete oma steriilsed elamised kosmoses korda teinud, sa oled kogu oma elu näinud vaid paleede lihvitud luksust ja nüüd tekitab selliste ilmajätute olukord meeletut huvi? Et kuidas nad ikka... Mis sul nendest? Ordu ei ole kunagi kavatsenudki nende heaks midagi teha.”

Venturi sulges korraks silmad, luges mõttes kümneni, siis muigas. „Jah, on küll huvitav. Jah, ma ei ole sellist inimolemise olukorda mujal kui virtuaalis näinud. Küll ma jõuan vaadata; sinu abiga või ilma. Küsisin aga siiski rohkem sellepärast, et kuna mul tuleb teinekord näiteks öösiti ringi liikuda, oleks huvitav tead, kui suureks näiteks sina kui kohalik hindad neist tuleneva ohu.”

„Kas seda ei olnud juhendis?”

Venturi vaatas teda taas pikalt ja mõtlikult, siis ohkas. „Kas sa aitad mind või mitte? Kui sa ei soovi koostööd teha, ütle nii.”

See lõi naisel vist natuke jalad alt. „Ma ei teadnud, et te nii kergesti solvuvad olete.” Kyoto vahtis ette tunnelisse, vältides hoolega kaaslaste poole vaatamist. Ta ei puudutanud rooli, luges vaid tekkivaid kirju ja vajutas „OK”-d. Masin lahkus suurelt teelt, otsis ka ise parkimiskoha ja seisatus.

„Siin külmas põhjas elavadki nad tunnelites tropis, mitte nagu lõunapoolsetel saartel, kus neid kõik kiirtealused täis on. Keegi ei loe neid... Linn on paisunud rohkem kui kümnekordseks sellest ajast, kui shinkansen siiani käima pandi. Ja nüüd juhtub sama Aleksaga... ja kõigi teistega, sedamööda, kuidas raudteed põhja poole ehitatakse. Aga ohtlikud... nad praktiliselt ei ole.”

Nad võtsid oma asjad ja kõndisid üle palja õlilaigulise betooni majasisese transpordisüsteemi traatpuurideni.

Venturi jäi seisma keset toda ehk hädakorral kuus inimest mahutavat raudvarbadest ja plekist kongi, naine sulges ukse, lükkas ta möödudes kergelt kõrvale, et puldi juurde pääseda ja sisestas mingi kaardi. Vilgatasid kirjad ja nad hakkasid liikuma. Poolviltu ülespoole suunduv toru oli täis relse ja trosse, käigud ristusid ja hargnesid, igalt poolt vupsas välja samasuguseid puure, mida esimesel pilgul üsna kaootiliselt siia-sinna loksutati. Nad jõudsid kuhugi suuremasse saali ja puur sättis end kahe kerge jõnksatusega ringteele. Ukse juurest kostis närviline piiksumine, sellal kui seade

aegamööda edasi nihkus. Oli ilmne, et siia sai neid puure mahtuda vaid piiratud arv ning nad peaksid sealt kadunud olema enne, kui poolring läbi saab ja koht vabastatakse. Venturi peatus hetkeks platvormil, uurides süsteemi ja püüdes mõistatada, mis siis juhtub, kui keegi õigel ajal välja ei saa.

„Mis sa vaatad?” Kyoto olek meenutas millegipoolest jälle algajat näitlejat odavas seebiooperis.

„Ma ei ole selliseid näinud. Huvitav.”

„Kas Kuul siis pole lifte ja liikurteid?”

„Ei, on küll. Aga me ei kasuta selliseid konveiereid. Ilmselt on see hea suure hulga inimeste ühte kohta kokkutoomiseks, aga ma kujutan ette, et tekivad suhteliselt ebameeldivad probleemid, kui seade rikki läheb või mõni muu õnnetus juhtub?”

„Maa vanaraualadu...” suskas Kyoto.

Venturi kibutas kulme. „Vabandust?”

Naine jäi vait ja nad sisenesid suurtest avatud ustest, mille kohal hiilgasid tulikirjas hieroglüüfid ja nende all ladina tähtedega „Oysiosaka Un. Campus Itera Lev 5”. Otse uste taga hargnes igas suunas koridore ja treppe, nad valisid ühe, tõusid korruse ja ilmselt hakkasid sealt lõpuks ühikatoad – koridor kahanes vaevalt kahemeetriseks ja lagi laskus kahe ja poole meetrini, nende ümber ei olnud enam kedagi ning mõlemal pool seinas olid võrdsete vahedega ukсед.

Kyoto valis neist ühe, vaatas korraks mehe poole, otsekui püüdes talt pilguga küsida, kas ta ikka jättis tee meelde ja jõudis lugeda viitasid-silte seinal ning numbrit uktsel, siis surus peopesa uksetahvlile ja sekundi pärast andis uks järele, naine lükkas selle lahti ja sisenes. Ta ei astunud kaugemale, vaid jäi seisma, hoides ust avatuna. Mõne sekundi pärast kostus vaikne klõpsatus.

„Proovi,” poetas Kyoto.

Venturi asetas käe tahvlile, naine oli asetanud sõrme lukukeelele ja noogutas rahulolevalt, kui see mõne hetke pärast järele andis ja uksetahvlisse kadus. Naine lasi ukse lahti ja see sulgus vaikselt, ta astus varvastega maha sandaalide kannarihmad ja saatis jalatsid paarimeetrise täpse kaarega ukse kõrvale nurka. Ta osutas vaikides mehe kingadele ja siis nurgale, viskas jaki ühele kergele metalltoolile ja rohkem mehe poole vaatamata libistas lahti oma kleidi tõmbluku, astus rõivatükist välja, saatis selle jakile järele. Ta nahk oli kogu kehal ühtlase tõmmu varjundiga ja nagu jaapanlannadele või üldisemalt paljudele idamaa naistele omane, jättis ta esimesel pilgul varateismelise nukukese mulje.

„Dušš on siin. Vesi on kallid, nii et ole kokkuhoidlik. Siin on ringlus lüliti, ainult lõpus laseme uuesti puhtaga üle. Seega ei ole soovitatav sinna ühtlasi ka põit tühjendada – see tuleb kohe uuesti pähe.”

„Võtan arvesse,” muigas mees. Naine tõmbas kerge liugukse kinni ja mõned minutid kostis sealt tagant veesolinat. Venturi viskas sellal voodile oma käevarrel rippunud mantli ja kuue seljast võtnud, üritas samuti toa keskelt oma kingi kerge varbaliigutusega nurka läkitada – ja kuigi tulemus ei kannatanud võrdlust Kyoto täpsusega, otsustas ta, et esimese korra kohta hea küll – ning lasi pilgu tuba uurima. Kogu elamine võis olla kümmekond ruutmeetrit, ent vaba ruumi oli vaid kitsas koridorisoolikas keskel, ning kokkuvõttes meenutas ümbrus mehele kõige rohkem Kuu vanade linnade kitsikust. Aga ta oli hullemat oodanud. Toa liikuva sisustuse moodustasid kolm kerget metalltooli, mis jätsid väga ebamugava mulje. Kõik seinad olid täis kola, üks näiteks oli pea terve - nisti kaetud lahtikäivate laudade ja terminalidega, teises oli WC-vanni tuba ja suur allalastav kaheinimesevoodi.

Naine astus duši alt välja ja viskas mehele peaga, et ruum on vaba. Kui Venturi vannitoast väljus, avastas ta, et Kyoto oli kustutanud enamiku valgusest, nii et tal kulus hetk aega silmade adapteerumiseks. Voodi oli alla lastud ja naine lamas seal, valge lina kurguni tõmmatud. Ta vaatas

mehe poole, ent kui nende pilgud kohtusid, heitis ta vaid kiire pilgu kui märku andes enda kõrvale, siis aga pööras pilgu lakke.

Venturi kuivatas end kiiresti, viskas rätiku ühe tooli leenile ja sirutas end naise kõrvale. Nagu ta arvanud oli, oli Kyoto lina all alasti. Naine vältis ikka ta pilku, ent veeretask end kohe lähemale. *Kas meid jälgitakse?* Venturi oleks küsimuse ilmselt naisele kõrva sosistanud, sest muusika mängis piisavalt valjult, kuid viimane oli pööranud end nii, et selleks ei olnud võimalust, tal jäi vaid sisse hingata lõua alla pugunud juuksepahmaka magusmõrkjat lõhna. *Ah, hiljem...* leidis ta järgmiseks. *Kas ma suudaksin siin vaid vaikselt lamada või isegi teeselda keppimist, tundes tolle veidra neiu sooja hingust, tema rindade puudutust enda oma vastas ja teades, et ta jalgade sale siredu on siinsamas? Õnneks pole seda vist vaja teada saada...* Ta sirutas käed silitama naise selga ja tagumikku, Kyoto lasi sel natuke aega sündida, siis korraka pööras end pisut ja mees tundis teatud lõbusa üllatusega, kuidas väike käsi ta varustuse seisukorda kontrollib. Sellega tundus vist korras olevalt, sest pikemalt viivitamata libistas naine ühe jala temast üle ja surus teda kergelt selili, Venturi andis järele, naine sättis otsa õigesse kohta ja vajutas end ise allapoole. Tal võis olla kergelt valus, sest ta ei olnud päris valmis, ent ta ei peatunud, surus end nii sügavale kui sai, ja paari liigutuse järel oli kõik korras, nad liikusid kergelt ja vabalt. Või täpsemalt liikus naine, sest Venturi pidi tunnistama, et ta ei ulatagi õieti – Kyoto lamas ta kõhul ja ta oli niipalju pisem, et ta pea puhkas mehe rinnal. Ta ei tõstnud pead, oli asetanud oma käed ette mehe küünarvartele justkui andeski märku, et ole paigal, ja liigutas vaid järjest kiiremini puusi.

Venturi leidis, et tal nagu polegi muud teha kui lamada ja olukorda nautida, ta vaid proovis end valitseda ja rahulikult sündida, kuni tundis, et tüdruku hingeõhk läheb aina kuumemaks, küüned tungivad talle käsivarde ja ta puusi embavad jalad tõmbuvad võpatades ja värisedes kui krambis kokku jõuga, mida sellest haprast kehast ei ootaks. Ajastus oli täpne, ja kui orgasmi mõnulaine oli vaibunud, lamasid nad veel tükk aega nii – naise pea endiselt mehe rinnal ja mehe riist ta pehmes märjas sisemuses.

Lõpuks Kyoto tõusis ja kadus mehe poole vaatamata vannituppa.

*

„Lähme välja.”

Venturi ärkas võpatades ja tõstis pea. Naine istus lõuga toolileenile toetades ja silmitses teda arvustavalt. Ta oli lühikese valge yukata ilmselt otse palja ihu peale tõmmanud, sest kui ta seal toolil muistsete konventsioonide järgi üsna ebanaiselikult harkisjalu istus, nägi mees ta jalgevahe tumedat tutti. Venturi võttis teadvusest ajamäärangu ja tõdes, et on maganud oma kolm tundi. Ta ei olnud kavatsenud magama jääda, kuid ilmselt oli alateadvus selle otsuse tema eest teinud, sest kiiret kuhugi ei olnud ja vähemasti seal toas viibida oli ka suhteliselt ohutu.

Kas see on minu provotseerimiseks? Ta kõhkles hetke, kas kutsuda Kyoto enda juurde voodisse, ent loobus siis, sest autos korraks välja ilmunud kahekümneaastane uje neiu oli taas kadunud, tema ees toolil istus virilaks tardunud ilmeka pörandaalune. Mees ajas end püsti ja loivas kergelt kõikudes vannituppa.

„Süüa saab?” küsis ta teel.

„Jah.”

Tagasi tulles avastas ta, et naine oli nende mõlema riided kotist kappi pannud. Ta libistas käe kõheldes üle virnade, kuigi ei olnud ju mingit vajadust neid üle kontrollida, ja palus naiselt pilguga abi. Viimane kõhkles hetke, siis astus lähemale, sobras natuke virnades ja tõmbas mõned hilbud välja.

„Relv?”

Naine pilgutab korraks silmi. „Kindlasti. Kohvik Roppongi – viin su kokku Sero Voroboga, ta helistas, et ootab seal. Too mees Aleksast, kes minema sai... Aga sa niikuinii tead.”

Minut hiljem kõndisid nad mööda koridori eemale, laskusid liftiga viis-kuus korrust ja astusid liikurteele. Üsna varsti jõudsid nad rahva rohkematesse koridoridesse. Enamik inimesi tundusid olevat noored – üliõpilased siis. Oli ka õppejõude ja tõenäoliselt igasuguseid ülikooli ametnikke ja laborite madalamat personali. Venturi ei äratanud erilist tähelepanu, sest kuigi ta oli suur ja hele, sattus ka selliseid siin-seal neile vastu tulema, olid nad siis üliõpilased kusagilt Euroopast-Ameerikast või kohalike vene asunike järeltulijad. Vaid mõned pilgud riivasid teda, kui ta enamikust peajagu pikemana tüdruku sabas kõndis, üldiselt aga sundis ta end vaikselt lödvaks, veendudes, et ta suuremas osas sulab massi.

Liikurtee vupsas korruga hoonest välja klaastorusse, mille välisküljel trummeldas vihm, ja Venturi pilgule avanes märg asfalt tinaraske taeva all – sellal, kui ta magas, oli äikesefrondi asemel kohale roomanud tõsine paks pilvemass, mis melanhoolselt ja rahulikult end tühjendama oli asunud. Väljas langevas vihmas ei liikunud keegi, mitte keegi ei avanud koridoridest välja viivaid uksi. Ja ega selle järele vajadust ei olnudki, sest nii viiekümnemeetrine lapike oli igast küljest ümbritsetud hoonetega.

„Sa ei käi tihti väljas?” Mees riivas pilguga enda ja kaaslaste kergeid riideid.

„Ei.” Tüdruk kibrutas kulme. „Teinekord nädalate kaupa ei käi. Eriti talvel.”

Nad pöördusid järgmisse koridori.

„Kas õuest otsem ei saa?” Mees osutas maapinna tasemel hoone alt läbiminevatele tunnelitele.

Tüdruk liigutas pisut häiritult õlga. „Keegi ei tee seda.”

„Uksed ikka avanevad?”

„Avanevad. Näed, seal on kolm järjestikku, korruga nad ei avane... kui ehk tulekahju korral. Kaamerad on uste kohal.”

„Kaamerad on igal pool.” *Pead sa end sellepärast kogu aeg üleval kui alamakstud statist?*

„Tubades ei ole. Aga tulekaitsetsüsteemi infrakujutisel on näha, millega ruumis tegeletakse.”

„Siin meid ei kuulata?”

Naine kehtas õlgu. „Suundmikrofoniga... Muidu praktiliselt võimatu.”

„Lutikad?”

„Iseliikuvad ei pääse läbi uste – kontroll on peal. Meie küljes aga... Kui sa oma seadmeid usaldad...?”

Venturi otsustas eelmise teema juurde tagasi tulla: „Kas väljujaid jälgitakse eriliselt?”

„Väljas käivad vaid narkarid... ja igasugused suitsetajad käivad katusel. Sees ei tohi ju ja detektorid on igal pool ning teatud ringkonnad üliõpilaste hulgast jälle on auasjaks seadnud sellised avalikustada. Jälgimine on ju seaduse järgi avalik, lindistusi võib vaadata kes tahes... Suitsetajaid vihatakse, narkareid vähem, aga need ei pea reeglina niikuinii üle poole aasta vastu...”

Neid rünnati niipea, kui nad madala kohviku plastikust lillevaniku alt sisse said. Kummalgi neist haarati korruga kahelt poolt kinni ja üritati neid näoli lauale suruda ilmse kavatsusega käed raudu panna. Venturist haarati kinni esimesena, sest ründajad arvestasid õieti, pidades teda palju ohtlikumaks, ometi ei olnud neil ilmselt otseseid kogemusi ordulastega. Mehe lihased olid asunud tegevusse enne, kui ta üldse midagi mõelda jõudis, ta hüppas õhku ja pööras end, üritades tabada üht peaga ja teisele varvaste peale maanduda. See päriselt ei õnnestunud ja kõik kolm kukkusid käkaskaela maha. Ta ei näinud, mis Kyotoga juhtus, ta jõudis vaid silmanurgast fikseerida, et tollele kahele on igast suunast tulemas abiväge (paistis, et kohvik oli agente pungil täis olnud) ja tajus,

kuidas nii ta organism ise, kui abistavad aparaadid võitlusrežiimi läksid kiiremini, kui ta iganes reageerida oleks suutnud. Ta tõmbas ennast looka ja sai jalad uuesti all. Üks käsi oli ebameeldiva nurga all, sellega ei saanud midagi teha, ka teine ei olnud vaba, sest mees rippus selle küljes nagu kaan. Õnneks oli too kerge ja Venturi sai kätt liigutada, ning nii ta siis niitis toda klammerdujat nuiana kasutades kahe järsu rapsakuga jalust pool tosinat lähemaletormanud tüüpi. Seejärel tõstis ta käe üles ja virutas mehe kogu jõudu kokku võttes vastu põrandat, riskides minna kukerpallile. Ta oli arvestanud õieti, käsi sai vabaks ja ka teine käsi sai parema nurga alla, ent kogu olukord paremaks ei läinud, sest mõned püstijäänud tüübid üritasid temast kinni haarata; õnneks olid nad pisut üksteisel ees. Terav valu läbis külge – too teise käe küljes rippuv kuju äsas talle karatelöögi kaenlaauku. Tavalise mehe puhul oleks võitlus sellega lõppenud olnud, ent ordulase ajju istutatud arvuti blokeeris valu. Järgmiseks aga tegi ta vea, sest vaatamata lõpututele teinekord üsna valusatelegi virtuaalitreeningutele ei olnud ta kahjuks kunagi olnud praktilises võitlussituatsioonis, nii et ilmselt kaasneva vihaimpulsi mõjul otsustas ta esimeseks tolle vastase põhjalikult elimineerida – ta käsi tõmbus pingule ja sõrmenukkidega antud hoop tabas vastase silmi, vastane lasi lahti, kuid selle asemel, et teistega tegeleda, raiskas ordulane veel ühe löögi, tavaliselt surmavaks osutuva löögi kõrri. Ta matsatas seljaga vastu seina ja siis olid ülejäänud tal kallal. Ta suutis ühele jalaga alakehasse anda löögi, mis samuti oleks tolle rivist välja pidanud viima, kuid ründajaga ei juhtunud muud, kui mees vankus tahapoole. Ilmselt oli neil riiete all mingi kaitse, ning seepärast sihtis Venturi järgmised hoobid pähe. Miski vingatas ja korraga tundis ta valutuiget õlas – sealt vaatas välja suline noolesaba. Mööda keha valgus laiali jõuetus ja uimasus ning kusagil teadvusekaotuse piiril tundis ta, kuidas automaatika teda iga hinna eest aidata katsub, paisates organismi teisi kemikaale ja saates lihastesse tugevamaid signaale. Ta mäletas veel, et kuidagi oli ta suutnud haarata oma telefoni ja õigele nupule vajutada, nii et mõned sekundid virvendas silme ees kollakas leek ja ründajatest järgijäänud räbalad, siis aga tabas teda veel miski ja korraga keeras ruum end viltu. Edasi tuli ainult pimedus.

Triiviv laid

Šunkto ärkas. Tuul oli kuum ja niiske, täis raskeid magusaid lõhnu, tähed kauged ja selged, kõikudes tasakesi sõidurütmis. Ta tõusis järsult istuli, mõtles hetke ja vandus siis vaikselt omaette. Magamiseks oli bussi ülemisel korrusel kaks rida madalaid umbes kaks korda kahe meetrilisi toakesi, mille kogu põrand oligi voodi. Katust sai pealt ära lükata ja sõidutuule tõkkeks vormida ning voodit sai tõsta, nii et keskel harjana kaarduva koridori poole jäi vaid napilt poolemeetrine luuk. Seega magas ta sisuliselt bussi katusel.

„Huvitav, kui ma unes vähkrema juhtuks...” pomises ta ja sirutas käe ülespoole. Sõrme ümber hakkas mängema sinakas koroonalahendus ja kui ta kätt liigutas, tabas ta ka võrgunööri, millest muide juba tuntava siraka sai.

„Mis sa tola torgid...” pomises tuttav hääl ja tüdruk uuris teda uniselt, niipalju kui ta tähevalguses ja kusagilt eest peegelduvas sõidulaternate kumas otsustada suutis.

„Celi...” ei suutnud mees suud kinni hoida.

Tüdruk turtsatas ja lasi end patjadele tagasi. Ka Šunkto tegi seda, kuid uni oli läinud. Oli üsna palav, ent aeg-ajalt pühkis neist üle rabelev tuulepuhang, mis ei lasknud ka päris ilma teki, või täpsemalt pigem kattelinata end hästi tunda. Šunkto üritas tasa, et teist mitte äratada, nihutada end diskiini ja midagi külma juua tellida. Ta ei jõudnud eriti kaugemale, kui tüdruk pomises: „Ma olen üleval...”

„Hääle järgi otsustades on see muidugi kerge liialdus,” lausus Šunkto tasa. „Pigem oli tegemist selle viimase poolne staadiumiga, kus teadlikust tegevusest enam rääkida ei saa. Tahad ka midagi juua?”

Tüdruk turtsatas ta jutu peale. „Jaa.”

Poole minuti pärast kostis diskreetne krabin, siis ulatas robot kandiku kahe klaasiga ja Šunkto võttis ühe neist. Ta oli vahepeal taas arvama hakanud, et nüüd küll jäi tüdruk magama, ent teki alt sirutus käsi ja haaras teise.

„Hea... miks sa ei maga?” Naine ajas end patjadel pisut ülespoole, et mugavam juua oleks.

„Pole Madagaskari ajaga veel õieti harjunud... teist päeva ju tegelikult siin.”

„Kes sa õieti oled, millega tegeled?”

„Ähh, lendan ringi...” Šunkto üritas tooni võimalikult palju tühimust valada.

Mõni sekund valitses vaikus.

„Oleme me väga veidrat? Ega sa ei pahanda, me natuke proovisime sind.”

Nüüd oli Šunkto kord turtsatada. „Ma sain aru küll. Ega mul Marge vastu ju midagi ei olnud, te kõik olete noored ja nii ütlemata, põrgulikult seksikad... Ent ma magasin ja ei pannud tähele, millal tema kadus ja sina tekkisid.”

„Me vaatasime, et kõige rohkem vahtisid sa teda, sellepärast mõtlesime...”

„Vaatasin? Võib-olla tõesti,” kehtas mees õlgu, pimedas polnud seda peaaegu näha, ent kuidagi oli see ilmselt tajutav.

„Sulle ei istu see – meie kombes?” küsis tüdruk vaikselt ja natuke nagu vabandavalt. „Või seltskond? Või reis ise?”

„Miks sa arvad? Te olete pööraselt noored ja... *sütitavad*. Inspireerivad. Tunnen end nagu Ford-T, mida vändast käivitatakse.”

„Välja küll ei paista. Noh... Käitud, nagu oleks sul kõik ükskõik.”

Šunkto naeris ja kallistas tüdrukut, nühkis tal habemetüükaga üle rindade.

„Ära... Rumaluke...” Celi kiljatas summutatult. „Ai, ajad joogi maha!”

„See viimane oli argument.” Šunkto lasi ta lahti. „Aga ma ei ole elu sees osanud mitte millegi vastu karjuvat vaimustust üles näidata,” naeris ta omaette peaaegu hääletut naeru.

Tüdruk rabeles end veel rohkem üles, poolistikile. „Ja ega me nii väga noored enam polegi. Karuma magistrantuuri punt, lõpetasime kolm aasta tagasi. Ma hakkan juba kolmkümmend saama, teised on umbes samas eas... Mis sa hirnud?”

„Ei usu.”

„Täna komplimendi eest.”

„Ei...” hakkas Šunkto ütleva ja pani siis poole sõna pealt suu kinni.

„Ei läinud läbi,” nentis Celi. „Olgu, ma enam ei lollita, aga teeme nii, et kui ma ausalt räägin, siis vastad sina minu küsimustele ka ausalt?” pakkus ta.

„Eee... Kas see peab mind huvitama?” otsis Šunkto sõnu. „Las elu olla lihtsalt ilus.”

„Las ta siis olla...” ohkas Celi pettunult. „Ma ei saa sinust aru. Täpselt nagu räägitakse – te seal üleval olete kõik mürgitatud, te ei suuda enam ei rõõmustada ega kaasa tunda.”

Mida sellele vastata? „Selles on vähemasti minu puhul kahjuks palju tõtt,” pomises mees.

Teki alt ilmus tume käsi ja otsis tema oma.

„Anna andeks, ma ei tahtnud sul seljas trampida.”

„Ja mina tahtsin ennast lihtsalt kallilt müüa. Vana Marge siis on?”

„Ah et Marge! Aga mina?”

„Eks sa vast sihuke 25-30 oledki. Onju?”

„Olgu, olen jah. Ja Marge on 14.”

Šunkto mõtles hetke. „Kakssada aastat tagasi oleks see paragrahvi alla käinud... Ei ole võimalik – nii palju ma ei saa eksida. Alla 20-ne – seda sain ma juba ta jutust ja olekust aru, püüdis mis ta püüdis, aga...” Mees vangutas pead.

„Sina ja teadmised ajaloo... See käib mingis osas maailmas siiaaale paragrahvi alla – et sa teaksid. Ja mõnes kohas pole kunagi käinud. Ja viissada aastat tagasi oleks sind mõnes teises paigas selle eest neljaks rebitud... Tead, me oleme mitu korda katsetanud talle sobivat vanemaks tegevat meiki. Ja nädalate kaupa õpetanud, kuidas rääkida ja käituda. Suuremas osas läks läbi küll.”

„Läks jah,” mees naeris vaikselt. „Milleks seda vaja oli?”

„Ta tahtis mõnda vanemat meest proovida.”

„Ah et mina olen see vanem mees!...”

„Nähh, ütleme siis täiskasvanud... Sa saad aru küll.”

„Ja selleks vedasid minu siia?”

„Ei... Sina ka! Sa meeldid mulle ja kui me kokku saime, ma ei mõelnud Margele. Aga ega mul kahju ole.”

„Põhjalikult põrunud punt,” mees naeris. „Aga te meeldite mulle.”

Äike koguneb

Ainult mõni teravapilgulisem Utsunomiya raudteetöölaine kergitas kulme, kui Karafutolt Tokyosse suunduval ekspressil selles lõpp-peatusele eelnevas jaamas veduri tagant üks vagun lahti haagiti ja kõrvale suunati. Kurat teab milleks vajalikud erivagunid iseenesest polnud mitte midagi ebatavalist, eriline oli see, et vaguneid ei seadnud ümber mitte mõni nende kolleegidest, vaid võõrad ilmselgelt relvastatud tüübid. Reisijad ei märganud üldse mitte midagi, (kui mitte arvestada seda, et jaam kihas politseinikest) sest rongi esiosa ei olnud näha tavalistele inimestele mõeldud jaamaosast. Pisut häiritud ja segaduses olid nad hoopis sellepärast, et vagunid olid peatunud ettenähtud kohtadest kolm-neli meetri eemal. Kuid natuke vadistades ja pead vangutades said nad sellest korrastusest siiski üle ja siirdusid oma tavalisi asju ajama.

Rongist lahtihaagitud vagunile tuli kusagilt dresiin järele ja see kadus käigulabürinti. Vedurijuhil ei olnud kunagi olnud ei huvi ega vajadustki teada, kuhu need erinevad rööpapaarid viisid ja tegelikult ei olnud üldse tarvis nende kahe mehe külaskäiku, kes end ei tutvustanud ja ilmselgelt tutvustamist ei vajanudki. Vedurijuhil värisesid põlved ja ta tõepoolest täitis käsu punktipealt ning unustas juba samal hetkel mõned viimased minutit oma elust.

*

Ruum kuuskümmend korrust kõrgemal oli pisike ja umbne. Selle laius ja kõrgus olid pea võrdsed ja ühte ruudukujulisse seinale oli lõigatud samuti peaaegu ruudukujuline aken. Ruum oli välisseinas, aken oli tõeline aken ja see muutis pisut eksklusiivseks isegi seinu katva bambustapeeti imiteerida üritava plastiku, mis sest et samapalju tolle roostepuuni tooni kui mõõtmete poolest meenutas tuba kahekümnendast sajandist kasutusel olnud merekonteineri sisemust.

Kaks meest, kes istusid mattidel teine teisel pool madalalt lauda, olid rietatud mustades ja hallides toonides ülikondadesse, mis tundusid edukalt kombineerivat euroopa ja jaapani tööriietuse ebameeldivad jooned, olles võrdselt ja võrreldamatult inetud ja ebamugavad.

„Tema paberid on täiesti korras,“ teatas noorem mees, kummardudes seda öeldes vanemale.

„Jah?“ vanema mehe näol uitas kergelt sarkastiline muie, selline tabamatu ja määratlematu ning võltsimatult idamaine. „Mis järeldused sa sellest teed?“

„Ooo, see ei saa keegi teine olla!“ Rääkides kummardus mees kiiresti pea iga lauseosa tagant. „Ma kontrollisin ja kontrollisin ja kontrollisin. Ta on olemas, kõik tema andmed klapivad, kontrollisin ka Singapuri ja USA andmebaasidest – kõik on kõige paremas korras! Ma ei suuda seda tõestada, kui vaid mitte see, et need on liiga hästi korras.“

„Ei, otseselt ei tähenda see midagi, Akira-san,“ peatas teine kaaslane hoogu. „Kuid sa mõtled õiges suunas.“

„Jaa“, noorem naeratas, „see ei ole otseselt tähtis... Tema ise... Ta on liiga... Mitte ükski asi eraldi – näiteks – ta on küll pikk, kuid mitte midagi erilist... Tema dokumentides on mitmeid haigusi, mis põhjendavad igasuguste operatsioonide tegemist ja temasse siirdatud lisandeid, kuid ta on liiga heas vormis, et olla üle elanud nii palju raskeid haigusi ja õnnetusi. Ja need proteesid ja implantaadid on vist kõige täpsem tõend tema olemuse kohta, kuigi neid lähemalt uurimata ei ole ka siin võimalik midagi kindlat väita. Me tegime ka ise mõned röntgenivõtted ja lisandid on nende järgi väga sarnased kosmoseinimeste omadega.“

„No igatahes on ta nüüd siin ja sa saad teda uurida. Meie abilised täitsid seekord täpselt oma lubadused... Sa tahtsid midagi öelda?“

Noorem kummardus peaaegu lauani, olles niimoodi palutud oma arvamust avaldama. „Nobuyuki-sama, nad hävitavad rahvastiku!“

„Ei,“ vastas vanem, ohkas siis ja mõõtis oma kaaslast arvustavalt. „Või kui sa soovid, siis teatud mõttes nad muidugi hävitavad mingi osa rahvastikust, aga kas see on see rahvastik, mille eest me peaksime seisma? Noh, me saime ju tagasi selle maa, saare, mida meie esiisad on saanud omaks pidada ka sajandeid tagasi, ja loomulikult oleme selle üle õnnelikud. Samas me ju teame, et inimesed, kes seal elavad... need ei ole meie inimesed, need on... võõrad. Need on kas nendesamade vene asunike järglased, kes meilt selle maa kord võtsid, või tulnud siia Hiinast, Koreast, kogu Aasiast. Täna on vaevalt seitsmendik tulnud Lõunast ja nii võime öelda, et saar on asustatud inimestega, kes ei ole mitte eriti truud Jaapani kroonile. Jah?“

„Siis just see viimane, meie osa – yakuza ei tee mitte alati vahet.“

„Ei, kuid suuremas osas toovad nad riigile kasu. Sa ju tead lisaks ka seda, et paljud sinnasaabunud jaapanlased on olnud rahulolematud senise elukorraldusega.“

Ta pidas hetke pausi, kaaslast tähelepanelikult silmitsedes. „Akira-san, me panime koos selle lõksu üles ja sa tead, kui palju aega ja hoolikat planeerimist on see nõudnud. Ka paljudele meie inimestele ei ole kerge põhjendada, miks me kasutame kurjategijate abi, eriti veel aga seda, et väikesed ohvrid korralike jaapanlaste hulgas on paratamatus ja et kõik need inimesed, nii meie kaastöötajad kui kannatada saavad kodanikud, osutavad kroonile suurema teene, kui ette kujutada oskavad...“

Ta toetas hetkeks pea kokkupandud käte sõrmeotstele. „Kuipalju on meie hulgas inimesi, kes sooviksid midagi muud? Sooviksid ära minna? Ning pane tähele, et on suur vahe, kas me kaotame inimesi surnutena või nad muutuvad meile vaenulikuks. Inimesed, kes on surnud, on jäänud Jaapani krooni ees ausaks ja kasulikuks, nad teenivad meid märtritena ka peale surma. Nendega, kes lähevad ja võivad ühel päeval tagasi tulla – vaat nendega oleme tõeliselt hädas. Meil ei ole kunagi olnud oma kosmosetehnikat, aga kas me peaksime seda kahetsema? On ju meie inimesi seal üleval,

täiesti puhastverd inimesi, kes aga meist siin all ei taha mitte midagi teada... Mis veel?"

„Ent me ei pruugi temalt mitte midagi teada saada. Inimene ei saa meie meetodite vastu, kuid nemad ei ole inimesed, neil on sees tehnika, mis neid aitab. Ma kardan, et ka teiste piinamine ei pane teda rääkima – me oleme ju seda näinud. Ja kui üritame teda lahti lõigata, siis ta lihtsalt sureb.”

Vanem mees naeratas taas oma õhukest naeratust. „Ma ei loodagi sellele, kuigi proovida tuleb. Akira-san, sa ei saa ikka veel aru – mind huvitab palju rohkem see mees, kes peaks hiljemalt mõne tunni jooksul meie laboratooriumi uksest sisse astuma. See on see mees, keda me otsime. Ma ei tea, mis nägu ta on, ma ei tea, mida ta räägib. Aga selles, et tulija on see, keda otsime, võib täiesti kindel olla. Ma ei tea, kes on see mees, kes elab meie hulgas ja juba aastakümneid teadustab sinna üles meie kõigist tähtsamatest tegemistest. Ega isikuna polegi oluline tema või keegi teine, keda ta kasutab. Tegemist on reetmisega ja tähtis on, et me suudame selle lõpetada. Murelikuks peaks meid hoopis tegema, et me ei tea, milline on see haigus, mis on tunginud meie struktuuridesse.”

„Kas sa tahad temaga kokku leppida?” küsis noorem abitud.

Nobuyuki vangutas pead. „Ma kohtasin kunagi, palju aastaid tagasi, üht nende hulgast. See oli Malaisias. Mees oli jaapanlane, puhastverd jaapanlane. Ta mõlemad vanemad olid jaapanlased ja ta vanavanemad, niipalju kui ma otsustada suutsin. Ta kaugemaid sugulasi elab siiamaale Hokkaidol. See mees rääkis nii puhast jaapani keelt, et kui ta tuleks vastu kusagil Tokyo tänavatel ja ma vestleksin temaga, ei suudaks ma iial öelda, et ta on võõras. Ta tundis isegi selliseid nelja keele nüansse, mida tavalised inimesed ei tea. Ta teab meie kultuurist palju rohkem kui keskmine ülikoolilõpetaja, aga ometi on ta võõras, ta vihkab ja põlgab meid.”

„Vihkab ja põlgab, olles ise jaapanlane? Kuidas on see võimalik?”

Vanem ohkas vaevumärgatavalt. „Ehk ei olegi korrektne nii öelda... Omal viisil ta austas ja armastas Jaapanit, kuid tema suhtumine oli veel palju hullem – meie soovid ja ideaalid olid talle täiesti ükskõik. Ta oli teise võimu teenistuses. Kui abstraktne Jaapan huvitas teda, siis prakti liselt ei olnud meie huvidel vähimatki kokkupuutepunkti. Minu jaoks oli see õõvastav kogemus. Ta tunnistas, et on jaapanlane ja tahab Jaapanile head. Kord sattusime pikemalt rääkima ja sondeerisin pinda, mida ja kui palju ta on valmis meie ühise tuleviku heaks tegema. Ta ei vaevunud õieti vastamagi ja ma adusin, kui teistmoodi ta mõtlemine käib. Ta peab meid parasitideks, piiratud, omakasupüüdlikeks ussikesteks, kel ei ole tulevikku.

Kui me oleksime suutnud selle mehe võita...”

Vana luuraja vaikis nii kaua, et teine tema vastas ebamugavalt nihelema hakkas.

„See mees on nüüd mingi kõrge vastutaja nende vastuluures. Ma ei pea häbiks tunnistada, et ma kardan teda... või täpsemalt jõudu, mida ta esindab. Nii igijaapanlik ja samas nii igivõõras... tema mõistab meid ja tema käsutada on kosmoserahva relvad. Ma ei tea, kas selle tarkusega on midagi peale hakata, kuid – pöördunud on need kõige hullemad...”

*

Tamako, kes istus Dominika kindluse juhtimiskeskuses, mõtles nendele kohtumistele pea samal ajal. See oli pisut üle kaheksa aasta tagasi, kui üks Kuul maanduma pidanud kerge planetoplan oli miskipärast Maa atmosfääri kaldunud ja Malaisias alla kukkunud. Tavalist päästekomandot oli kiires korras täiendatud seda tüüpi ruumilaevu tundvate tegelastega ja Tamako, kes parasjagu juhtus Kuul olema, leidis end korruga Singapuri leitsestes ja haisvates baarides aega surnuks löömas, kuni teised mehed mööda džungleid traavisid või läbirääkimisi pidasid. Kuidagi oli Ordul läinud korda Jaapani luurele selgeks teha, et kui mootorid toimetatakse Jaapanisse, võivad need põhjustada katastroofi. See väide oli omalaadne tõe ja blufi segu – kui reaktorid ei plahvatanud kokkupõrkel,

mis lennumasina rusud sadadele ruutkilomeetritele laiali paiskas, siis hiljem neid plahvatama panna oli praktiliselt võimatu. Teisalt aga olid jaapanlased sedalaadi ohu suhtes vastuvõtli kumad, sest kuigi maailmas oli tuumarelva kasutatud ka peale muistsete Hiroshima ja Nagasaki, olid nood linnad armistunud haavadena ikka selle rahva südames tallel. Kolmandaks aga olid kõik maalased korduvalt dokumentaalkaadritelt näinud, kuidas näeb välja hättasattunud tehnika või inimeste äratoomine Kuu Ordu poolt – piksekärgatusena prahvatamas orbiidilt allasööstnud xailonite lööklaine, kui rasked kolmnurksed sõjamasinad ikka veel mõni kilomeeter sekundis õhku lõhestavad, pardarelvade tuli maapinda piitsutamas, nii et kõigel elaval ja liikoval on targem end vastu maad lamedaks suruda ja mitte liigutada enne, kui deemonid ülevalt külmast kosmostest on taas läinud oma käsitamatusse ja arusaamatusse koju... Igatahes aitasid jaapanlased neil leida inimesi, kes esimesena praktiliselt terveksjäänud mootoriteni olid jõudnud.

Tamako oli hämmastusega jälginud, milliseks rutiiniks oli sellega pidevalt tegelevale üksusele muutunud allakukkunud lennukite äratoomise keerukas ja riskantne üritus. Mängu läks hunnik kulda ja lisaks anti hea tahte avaldusena jaapanlastele üle üks nende luuraja, kes kohaliku yakuza käte oli langenud ja kelle Ordu üle lõi, päästes mehe nii surmast hirmsamast saatusest. Ta mäletas Nobuyuki Kojimat, Jaapani kaitsepolitsei ohvitseri, kes millegipärast oli soovinud, et just tema tuleks Ordu esindajana kaasa, kui oli vaja ühe Okinawal arestitud laeva kahtlasevõitu last üle vaadata. Mineku eel oligi ta esimest korda otse Hideakiga nõu pidanud. Kui ta oli küsinud, et miks just teda taheti, oli ta luuraja hooletult poetatud vastust, et ilmselt tahavad eksinud lambukest koju juhatada, naljaks pidanud. Ent Hideaki ei teinud nalja ja nii veider, kui see mõte Marsil kasvanud mehe jaoks ka oli, oli see ikkagi aidanud tal aru saada, miks temasse just niimoodi suhtutakse. Mitte kõigest – ta oli huvi seostanud ikkagi esmajoones tehnikaga. Oli ju reaktori südamik, mesopeegel üks neist saladustest, millel põhines Ordu võimsus, ja kuigi ilma väljatöötlustehnoloogiata kasutu uunikum, ei tahetud asjata riskida. Alles palju aastaid hiljem, juba luures töötades oli ta ükskord tohutu hämmastusega tõdenud, et tõepoolest vist hellitati lootust teda Jaapani heaks vabatahtlikult tööle panna...

*

„Signaalid kadusid praktiliselt kohe,” urises ühes seinakorvas virven dav Hideaki. „Sellest kuradi elukast, mis me talle sappa panime, polnud mitte midagi kasu. Tõenäoliselt topiti vangid kohe metroosse ja praegu on nad juba Tokyos. Akira Narahashi väidab sedasama.”

„See sinu ülejoosik on minumeestest nii ebausaldatav kontakt, kui üldse saab olemas olla,” mühatas Tamako vastu.

„Ma tean,” Hideaki vangutas pead ja Tamako leidis end tema kibedat muiet märgates mõtlemast, et mees on selle töö peal juba kaugelt liiga kaua olnud. „Ma tean, et kõige tõenäolisemalt on ta topeltagent, aga see on ainuke kontakt, mis mul on, ja inf, mis ma tema käes sain, on senini õige.”

„Et nad kasutavad kurjategijaid, et kiipide väljaimbumine on koos kõlastatud väga kõrgel tasemel ja et suuremas plaanis on tegu teatud laadi puhastusoperatsiooniga – uutel territooriumitel külvatakse hirmu, tugevdades nii oma võimu, ja rahvusvahelisel yakuzal lastakse rahulikult orje võtta, kuna nii saadakse ühtlasi lahti ebameeldivatest tegelastest? Seda kõike teame me niigi.”

„Meil on siin hea targutada, kuid iga tund, mis me siin ohutuse mööda saadame, võib maksta meie inimestele elu.”

„Kuule,” rehmast Tamako kannatamatult käega, „sa oled piisavalt vana mõistmaks, et see võib olla kõige lihtsam lõks, et vaid sind kätte saad?”

„Ma tean ka seda. Ja see haakub kaudselt teemaga, mida sa mitu korda oled üles tõstnud – ma tahan niikuinii lõpetada. Kui info on õige ja ma saan kätte Venturi koos mõnega teistest, on see kõige kiirem ja lihtsam lahendus. Kui see aga on lõks...” Ta kehtas õlgu. „Mina Venturi sinna saatsin ja

nüüd võtan endale sama õiguse talle järele minna. Teie siin võiksite muidugi igaks juhuks rünnakuks valmistuda.”

Tamako sulges viieks sekundiks silmad. „Kurat küll...” Ta raputas mornilt pead. „Ise tead. Sinu otsus.”

Troopikataeva lämbe sina

Ma olen Maal ja kõik on korras, seisis kui loosung Šunkto teadvuses, kui ta järgmine kord ärkas. Muiates uuris ta – ise mõnuses poolnes – ümbrust, sest nägi ta sõidukitki ju esimest korda valges. Osa sellest kõrvalelibisenud katusest oli muutunud läbipaistmatuks ja keeranud end päikesevarjuks, teine osa oli endiselt sõidusuunas tuult püüdmas. Ukse ja akende ühendused-mehhanismid, mis nähtaval, olid tumehallist massiivsest kuid kergest ja pealt pehmest plastikust, muu kaetud – ilmselt kunstliku – nahaga. Sobivas mõõdus madrats kattis kogu rõhtsa pinna ja Šunkto pidi tunnustavalt nentima, et voodiriie materjal osutus uurimisel naturaalseks linaks. Mees ajas end istuli, ta oli üksi. Tumesinine, ainsagi pilveta taevas, pimestavvalge päikeseketas kõrgel, markeerides idasuunda. Palav, juba oma kolmkümmend kraadi. Masin liikus arvata paarkümmend meetrit sekundis, ilmselt kombineerides õhkpatja, rattaid ja tõukurvälja. Teed ei olnud, oli vaid umbes kord kolmekümne, kord saja meetri laiune rohtunud siht, mis ilmselt kunagi oli ka siledaks buldooserdatud. Seda katsid suhteliselt vabalt kulgevad rattajäljed, andes välja hiljuti liikunud sõidukite tee ja selline jäi ka nende taha, rohi ajas end arvatavasti poole päevaga uuesti üles.

Šunkto kõhkles hetke, ent otsustas mugavuse kasuks ja, otsides oma modemilt bussi ajuga ühendust, tahtis teada, kus nad üldse asuvad. Ta teadvusse tekkisid koordinaadid ja lisaks mõirgas keegi alt:

„Oleme sadaviiskümmend kilti rannikust, umbes Antana varemete ja Lollidelinna vahel, kobi alla ja ära tehnitseeru!” Ja siis juba ilmselt kõigile: „*Spaceman* ärkas, peatume hommikusöögiks!”

Veel oli kuulda mingid madinat ja solvunud naisehäält: „See ei ole Lollidelinn, sa vana saabas, õpi ära – Morondava!”

Buss pööras, toetudes ratastega maha ja jättes sinna tugevasti muljutud vöödi, nad libisesid ühes laiemas kohas lageda ala serva ja õhu vuhin lakkas.

Kui Šunkto ennast alla, niiõelda bussi põhikorrusele libistas, oli uks juba avatud ja rahvas vedas igasugust koli legendikule. Ei Celiid ega Marget polnud hetkel näha. Hea.

„Kas pesta saab?” küsis ta otseselt kellegi poole pöördumata.

Keegi noormees, kelle nime ta mäletas Henrik olevat, osutas vaikides ühele uksele, ise üsna mahukat pakki väljapääsu suunas vedides. See ei tahtnud mahtuda ja ta avas terve seinasegmendi, lastes sel liblikatiivana tõusta. Kuna nüüd oli legendik, kuhu puudevarju laagrit üles pandi, vaatele avatud, leidis Šunkto pilk kohe mõlemad naised juba süüdatud lõkke ümber askeldamas, ent kasutades hetke, et keegi tema poole ei vaadanud, kobis ta näidatud ruumi.

„Mis mul viga on?” pomises ta pestes peeglile, kust vaatas vastu pealtnäha kolmekümnene keskmisest pikem ja üsna lihaseline kahvatu mees, kelle juuksed ja habe olid sellised nädalased. „Lõpuks nende asi, kuidas nad mind jagavad, mis mul sellest?” Ta irvitas ja ähvardas näpuga kujutist. „Sa hakkad vanaks jääma, kui sulle lapsed meeldivad... Celi vastu pole vähimatki huvi, küll aga selle plikakese... Totter perversne vanamees. Kuid – *fucking heaven!* – ma naudin seda!”

Ta hakkas ennast kuivatama, tõsines ja vangutas siis pead – niipea, kui naeratus kustus, omandasid ta silmad valvsa terava ilme, mis hoobilt andis aimu ta tõelisest east, muutes ta pea poole vanemaks. Ta harjutas oma paar minutit lõbusamat ja hajameelsemat ilmet, ei jäänud tulemu sega eriti rahule,

kuid löi käega ja väljus.

Kerged toolid ja lauad olid tohutu palisandri varju üles pandud, umbes kahemeetrilisele kivitabelist alusele tehtud lõkke peal soojenes kaks katelt veega ja naised üritasid avamisel külma auru levitavatest konteineritest jumal teab mida otsida. Šunkto tervitas kõiki ja asus uurima, mis meetodiga oli produtseeritud nii lõbusalt põlev lõke vähem kui minutiga. Ta ei oleks imestanud, leides kivi küljelt nupud kirjadega „süüde” või midagi taolist, kuid üks kutt – kelle nime ta mäletas Ivo olevat – taipas, mida ta seal otsib ja osutas varuks olevate puusületäite vahel vedelevale püssi ja kastekannu ristsugutist meenutavale asjandusele.

„Leegiheitja. Vana USA sõjaväe mudel, ent korras ja üsna ohutu. Halud hunnikusse, kolm sekki tuld ja lõke olemas.” Piloot tundis ära hääle, mis enne all mõiranud oli.

„Ohutu... Mhh...” Šunkto otsustas oma arvamust mitte väljendada ja muud küsida. „Mis segu see kasutab? Grillida lahtisel tulel vist ei maksa?”

„Noh... tegelikult on segu ja süütemehhanismid vahetatud. Võib.” Kutt irvitas. „Originaalmudelit ma tõele au andes selliselt kaasa vedada ei riskiks.”

„On see vaid tulesüütaja?”

Mees raputas pead, naeratades endiselt, kuid ta sõnadest aimus tõsidust:

„Kas Celii ei rääkinud? Me oleme kaitsealal. Siin on soovitatav olla relvastatud, kusjuures selliste relvadega, millel on kindel kasutusressurs. Leegiheitja segu on ülipuhas ja lisatud on mingeid õlisid, mille keemilist koostist ma ammu enam ei mäleta, aga iga teine segu ummistab düüsid ja riist on kasutamiskõlbmatu.”

„Leegiheitja on ikkagi pisut kummaline valik. Minu teada ei ole siin saarel vaenulikke tüüpe juba viiskümmend aastat, nii et mis oht siin on? Loomad?”

Ivo vaatas korraks ringi, et teda hetkel ei vajata, ja viipas siis Šunkto bussi juhuruumi. Ta sulges silmad ja mõne sekundi pärast ärkas ellu üks ekraan, näidates nimekirja, mis piloodi jaoks paistis suures osas vastavat bussisolijatele. Nimi „Ivo” vilkus ja selle taga avanes omaette lehekülg, kus olid kirjas kõik sertifikaadid, mida mees omas.

„Identifitseeri ennast.”

Šunkto võttis ühendust bussi ajuga ja hetk hiljem lisandus nimekirjale rida „Šunkto”, mille taga oli vaid täissertifikaadi tähis. Ivo noogutas tunnustavalt, lükkas kõrvale ekraani, mis osutus kapiukseks ja osutas seal seisvatele relvadele:

„Proovi igaks juhuks.”

Stendil seisis kaks kerget püstolist pisut suuremat automaatrelva ja üks pikk sõjaväeautomaat. Šunkto haaras järjest igaühe pärast, veendus, et relvad ta ära tunnevad ja lükkas ukse kinni tagasi.

„Neid identifikaatoreid oskab iga sõdur maha võtta,” ei suutnud ta mainimata jätta.

„Õppinud sõdur küll, aga probleem on neegritest joodikute-narkari tega, need üldiselt ei oska. Managa geto on siit vaid umbes kümme kilti ja sealt on viimastel päevadel tulnud veidraid signaale.”

Šunkto mõtles hetke ja küsis siis: „Ma ei ole siinse eluga nii kursis, et vihjetest aru saaksin. Ma ei teadnud, et getode ja karantiinitsoonidega võib mingeid probleeme olla. Mulle nagu meenub, et neid on ainult mõni ja elanikke mõnikümmend tuhat järele jäänud?”

„Elanikkond vahetub.” Ta otsis hetke sõnu. „See põhjustab vastakaid arvamusi. Sa ilmselt tead, et me oleme Mosambiigis kohalikele selgeks pommitanud, et nad üksteist ja rannikulähedaste asulate elanikke maha ei löö...”

„Selgeks pommitanud – hea väljend!” turtsatas piloot.

„Seda viimast peaksid sa minust paremini teadma... No kui rääkida nagu on, on malagassi külad – mis tegelikult ei ole ammu enam malagassi külad, viimaseid on vast kolmandik – ohutud, aga ka täiesti kasutatud. Me oleme kehtestanud omad piirangud ja kuna meil on Mandril turvatsoon, siis suur osa eriti kahtlast ja vastikut seltskonda siia ei tulegi, samas aga ei ole me kontrolli liikumise üle ka kunagi väga tugevaks muutnud – ei ole olnud väga suurt vajadust ja seetõttu ei ole keegi vaevunud... Pigem on natuke küüniliselt mõeldud, et ongi päris maalastele aega-ajalt meeldetuletust vaja, kui hea neil tegelikult elu on...

Lähme sööma.” Ta viipas kergelt käega piknikuplatsile, kustpoolt neid hüüti.

Ühte katlasse oli tehtud kohvi, teise oli visatud konservid soojenema. Kokkupandav laud oli kaetud maitsekalt, külmadel piima ja mahla kannudel pärlendas vesi ning röster ja kolmeminutimunade kiirkeetja olid seltskonna arvu arvestades pidevalt töös. Šunkto pidi jätkuvalt muigama selle ülitsiviliseerituse ja primitiivsusetootluse veidra kombinatsiooni üle, mida tema kaaslasteks sattunud seltskonna käitumisest igal sammul õhkus. Ent ta hoidis oma märkused endale, sõi kõhu täis ja jälgis, et pühendab nii Margele kui Celiile tähelepanu enam-vähem võrdselt ülejäänud seltskonnaga, kelle ta muide alles nüüd suutis kokku lugeda – eeldusel, et veel keegi kusagil ei põõnanud, oli neid temaga kokku kaheksateist, kuid üldse mitte kuidagi ei sobinud konteksti Celii eilsele kutsele lisatud märkus paaritu arvu kohta, sest naisi oli nelja võrra rohkem kui mehi...

Peale sööki lükkas üks kuuene seltskond tagant bussi katuselt alla CML-i ja kadus idas kõrguvate mägede suunas, suurem enamik ülejäänutest ajas varjekombinesoonid selga ja tatsas erinevates suundades metsa. Keegi muide ei vaevunud ilmselt varem valmismõel dud päevakava Šunktole üle rääkima; teda muidugi kutsuti ka kaasa, ent mees ei tundnud vähimatki kutsumust võssa ronida. Siiski läks tal mõne tunniga olemine igavaks, ja kui vahepeal naasnud Ivo ja Marge lubasid ainult pisi-pisikese ringi teha, ajas ta end lõpuks vertikaali.

„Relv võtta?” küsis ta Ivolt.

„Mul on,” lõi see käega.

„Olgu, puhkus...”

Šunkto ringutas ja loivas teiste kannul puude alla. Tagasi vaadates ning viibates Aditile ja Nolale, kes kindlaks jäädes ja ennast mitte segada lastes seal varjus toolidel liikumatult vedelesid, ta peaaegu kahetsedes oma otsust.

Ent käimine polnud üldse kurnav, kuigi teised teda järgi ootasid ja vaikusele manitsesid, sest nõrgas raskusjõus ja tasastes koridorides oli ta ikkagi põhjalikult unustanud, mida õieti tähendab ürgmetsa-alune segadik.

„Katsu nüüd tõesti tasa olla ja tule siia... viisteist sammu kella ühte...” kuulis ta üle side Marge häält. „Tasa, lontrus! Katsu end libistada läbi nende põõsaste. HÄÄLETULT! Nüüd jää seisma.”

Nende ees avanes rohtunud ja võsastunud sopiline lagendik. Litši- ja mangopuude võradel hüples ringi karjade kaupa leemureid ja otse nende ees, vaevalt kümne meetri kaugusel sõi rohtu tosinkond seebut.

„Ma poleks seda iialgi uskunud...” pomises Šunkto. Tema sõnade peale loomad võpatasid ja uurisid teda mõned sekundid, siis langetasid uuesti pead.

„Me ei ole neile oht,” lausus Ivo üle side, varjud liigutasid temast paremal ja ta võpatas, vidutas siis silmi, enda peale pahane olles.

„Nad ei tunne meie lõhna, me ei näe inimese moodi välja ja kuna nendega pole kunagi midagi juhtunud, nad enamasti lihtsalt ignoreerivad meiesuguseid,” seletas Marge sosinal temast vasakul.

Seebud muutusid jälle hetkeks rahutuks, uurides kolme ebamäärast varju metsa esimeste põõsaste vahel. Inimeste kombinesoonid kopeerisid mimikrina ümbrust, niisamuti kui kerged kiivrid, mis lasid küll nägu näha, kuid muutsid sellegi pisut ebareaalseks.

Šunkto libistas pilgu üle tüdruku või õigemini üle roheka varju, mis temast vaevalt meetri kaugusel oli. Varjekombinesoon ei andnud küll skafandri mõõtu välja anda, ent ometi lasi end hästi tunda, kaitstes troopilise kuumuse eest. Mees liigutas oma kätt ja muigas, jälgides, kuidas pea silmapilk joonistus sellele lähimate okste ja lehtede muster.

Ta vaatas uuesti lagendikule ja tabas eemal õhus välgatuse. *Peegeldus lennukilt*, ei pööranud ta sellele rohkem tähelepanu, kuid tahtmatult veelkorra sennapoole vaadates avastas ta robotkopteri, mida lendava kaamerana luuramiseks kasutati. Ta kortsutas kulmu ja otsis pilguga Iivot, ja ootamatult oli too ta kõrval.

„Šunkto, infrapunasele! Kella kümnes,” mehe toon oli tõsine. Piloot heitis talle kiire pilgu, siis libistas ekraani ühe silma ette ja vaatas kaaslase osutatud suunas. Muundur näitas vaid hajusat soojusjälge, kuid hetk hiljem võttis DoubleVision Ivo transleeringu kaudu kusagilt info ja piloodi silme ette joonistusid viis inimkogu teispool lagendikku nii kolmesaja meetri kaugusel nende poole tulemas; vähemalt kaks neist olid arvatavasti lapsed.

„Lapsed...” pomises nagu kaja Marge, kes ka oli ilmselt mingi tehnika appi võtnud.

„Mis valesti on?” tahtis Šunkto teada, ent enne, kui keegi selgitada jõudis, viipas Ivo piki lagendiku nendepoolset serva liikuvatele veiklevatele varjudele ja siis veel ühele kogule, kes selle viisiku taga hakkas neile just järele jõudma.

„Henrik, Celii, Dia ja Karl tulevad vasakult. Läksime!” Ivo sööstis paremale piki lagendiku serva, hoidudes samuti esimeste puude alla. Šunkto järgnes talle, taibates muidugi, et niimoodi piirasid nad sisuliselt tulijad ümber. Eriti vaikselt nad enam ei liikunud ja kari jooksis laiali, põigates vasakule ja paremale metsa.

Neil kolmel oli kõige pikem tee minna ja nad olid veel oma sadakond meetrit tulijatest eemal, kui korraga kostis hüüdeid ja siis kaikus lask. Šunkto oleks võinud vanduda, et kuulis ka laseri surtsatust, ent kohe kajas virvendavas õhus valukisa, millega silmapilk ühinesid mitme heledama hääle ahastuse- ja hirmukarjed.

„Jääge taha!” Ivo oli oma püstoli välja võtnud ja tormas edasi.

„Puhkus!” siunas Šunkto omaette, kahetsedes, et tal relva pole. Piloot aeglustas siiski vaevalt sammu, vaatas vaid, et Marge tahapoole jääks, ja mõne sekundi pärast nägid nad kogu stseeni. Üks kogu lamas maas ja viskles kätt kinni hoides, temast kahel pool põlvitasid või istusid kireva tesse kangastesse mässitud tumeda nahaga naisterahvad. Reisi seltskonna heikleavad moondamisrüüd vilkusid vasakul põõsaste vahel, lisaks Ivo oli ka Henrik püstoli kaasa võtnud ja need kaks meest astusid lähemale. Samal hetkel astus tolle keskse pundi tagant metsast välja pikka kasvu neeger, käes laserpüstol ja jalas vaid lühikesed tumedad püksid. Ivo ja Henriku relvad pöördusid hetkeks automaatselt temale, kuid ilmselt mehed tundsid tulijat, sest kümnendiksekundit hiljem oli nende tähelepanu taas jäägitult maaslamajal. Tume mees tuli kiiresti lähemale ja Šunkto teadvusse jõudis Ivo transleeringu kaudu tema sõnum: „Lapsed on kusagil lähedal põõsastes. Leidke nad! Hea, kui saab haiget tegemata, aga peaasi on nad kätte saada... Ja olge ettevaatlikud, kuueaastasedki on teinekord tulistanud.”

Piloot taipas tegelikult alles sel hetkel, et nii Ivol kui politseinikul on telefonid sisse lülitatud ja ilmselt olid nad suhelnud juba enne, kui Ivo esimest korda tulijatele tähelepanu juhtis.

Šunkto vaatas infrapunasega ringi ja pidi tõdema, et teised orientee rusid kiiremini või ei olnud mõni neist lapsi kordagi silmist lasknud. Igatahes sähvatasid kohe ta teadvusse nende võimaliku asukoha koordinaadid ja kõik peale kolme relvastatud mehe tormasid osutatud suunas.

Kaks hirmunud pisikest ei jõudnud kuhugi. Nad olid sinnasamasse lähedale pöösa alla end kerra tõmmanud ja üritasid uuesti jooksu pista alles siis, kui inimesed nende ümber ringis peatusid. Üks neist tormas Šunktole otse sülle ja piloot leidis end palavikuliselt juurdlemas, kuidas sellist inimesehakatist üldse püüda, pealegi nii et kätte saab ja eriti haiget ei tee? Ta lasi lapse endast mööda ja haaras tal siis tagantpoolt vöökohast, tõstis rabeleva inimesehakatisest maast lahti, surus vastu oma puusa ja hakkas legendikule tagasi tulema. Nagu arvata võiski, ei teinud tolle rusikahoobid mingit tuntavat valu. Ometi tundis ta end hulga paremini, kui Celii ja Dia poisikese ta käest ära võtsid. Teised olid ka nood kaks neegritari haavatust paar sammu eemale toimetanud ja niipea, kui lapsed maha pandi, klammerdusid nad neist vanema külge, kes arvatavasti oli nende ema.

Ivo seisis eemal valvel, Henrik ja too tulistanud neegerpolitseinik olid kummardunud maaslamaja kohale. Paistis, et talle oli tuimestust tehtud, sest ta oli vait ja ta pilk ei väljendanud enam midagi. Šunkto kummardus lähemale:

„Saan ma aidata?”

„Ei, tänan,” lausus politseinik korraks üles vaadates. „Sügav haav käes, aga see paraneb; rindkere on ainult kõrvetada saanud.”

„Ta tulistas. Kuhu kuul läks?”

„Mööda.”

Nende tähelepanu köitis oigamine ja kiire hingeldamine tolle ülejäänud neljase pundi poolt.

„Minu arust hakkab ta sünnitama...” pomises Šunkto uskumatult, kui oli nooremat naist pisut takserinud. Marge, Celii ja vahepeal kohale jõudnud teised reisiseltskonna naised tegelikult juba askeldasid sel ajal tolle ümber.

Ivo tegi lõustu, siis tõstis randme suu juurde ja lausus: „Aditi, too buss siia. Ja kutsu mingi lennumasin välja... Magavad, raisad,” mühatas ta rohkem nagu iseendale, sest niikuinii oli selge, miks ta ilmselt bussi helisüsteemi kaudu tähelepanu äratama pidi.

„Pea vanemat naist ja lapsi silmas,” palus ta seejärel hääletult üle side Šunktot. Mees noogutas ja sai aega neid silmitseda, sest kõik kolm vahtisid nüüd suuril silmil ordulaste hõbedasteks muudetud kombinesoone ja ei näinud selle järele välja, et nad veel kuhugi liikuda kavatsevad. Naine oli kuivetu ja vormist väljas, nahk hallikas ja mingitest haigustest puretud, ta hambad olid lagunenu, juuksed tolmunud, sassis ja moodustasid ebamäärase villapahmaka. Ta kleit oli kunagi olnud kirev, kuid kõik toonid olid enam-vähem ühtlaseks poriseks muutunud. Šunkto taipas korraga, et naine on tegelikult üsna noor, kindlasti alla kolmekümne, kuigi nägi välja nagu inimvare. Lapsed olid samuti tumedad ja mees ei osanud määrata nende vanust; nad pörnitsesid talle altkulmu vastu, kui ta neid uuris. Ta proovis naeratada, kuid sellele ei järgnenud mingit reaktsiooni, pigem pugesid nad kaugemale ema taha peitu.

Saades aru, et valvamine ei ole eriti kurnav, pööras piloot korraks taas pilgu tollele sünnitajale ja küsis siis üle side:

„Kui vana ta õieti on?”

„Minuvanune...” teadustas Marge samal viisil.

Buss murdis läbi legendiku teise serva võsa ja tuli vilinal oksa ning lehti laiaili puhudes lähemale, ent siis taipas vist seda juhtiv naine, et nii ei maksaks ja lülitas õhkpadja välja. Mühin vaibus ja sõiduk veeres ratastel lähemale, jättes enda taha laia muljutud jälje. Naised tõstsid tolle noore neegritari bussi ja ajasid ka teised kolm järele, keegi neist mängis seintega, nii et neile tekkis omaette tuba. Šunkto aitas haavatu peale tõsta ja ka temal ei olnud tegelikult midagi selle vastu, et peale varjekombinesooni mahaajamist ootab teda konditsioneeritud putukavaba õhk.

„Lennuk tuleb veerand tunni pärast,” teatas Ivo relva ära pannes. „Kes ja kust nad õieti on, Salim?” küsis ta seejärel tollelt mustalt politseinikult.

Mees oli jõudnud end juba külma veega üle kallata, et suuremat saasta maha pesta, ja üritas samaaegselt end kuivatada ning liitrisest kannust külma õlut juua.

„Ma ei tea täpselt, kes nad on... näha, et hiljuti mandrilt tulnud. Nad ei taipa midagi, kardavad, et me saadame nad tagasi, võtame lapsed ära ja nii edasi. Igatahes on see pere – need mõlemad on ta naised.” Ta sõnadest nõrgus lõikavat irooniat. „Mees näe suudab nende eest hoolit seda.” Ta paistis olevat väga väsinud, sest langes raskelt diivanile ja sulges silmad.

„Miks nad metsas jooksid?” tahtis Šunkto teada. „Ja kust sellised arvamused tulevad?”

„Sa pole kohalik?” See oli pigem tõdemus. Tume mees naeratas kibedalt, silmi avamata. „Kui sa vaid teaksid, mida getodes räägitakse! Selliseid tüüpe aga on saarel arvatavasti tuhandeid. Põgenevad siia, teadmata üldse, kuhu tulevad. Paljud kujutlevad, et võivad end igavesti metsades peita.”

„Muide, me ju võtamegi neilt lapsed ära.” Ivo tõstis visiiri ja raputas vaevumärgatavalt pead, vaadates millegipärast korraks Celi poole.

Viimane surus huuled kokku ja tekkinud ebamugavas vaikus vaatas Šunkto arusaamatuses ühelt teiselt. „Mis see nüüd siis tähendas? Jah, ma näen, et Salim on sünnilt malagass ja ilmselt Celi suuremas osas ka. Mis valesti on?” küsis ta õieti kellegi poole pöördumata.

Vastas Ivo, enne mainitud kahele kiiret pilku heites: „Natuke üle kahekümne aasta kehtib seadus, et kõik saarel elavad lapsed peavad koolis käima. Meie koolis. Kolmekümnendik nendest pöördub tagasi oma esivanemate eluviisi juurde ja Kaheksandik ei soovi hiljem Orduga tegemist teha. Ülejäänud sulanduvad meie hulka. Kohalike seisukohast on see väga tõhus ja kiire genotsiid. Nii malagassi, kui mandrilt tulnud neegrite elulaadile mõjub elamaasumine Ordu kontrollitud alale hävitavalt – lahtiütlemine endistest sidemetest *et cetera*. Jahist ma ei räägi, seda pole Aafrikas juba sada aastat õieti kellelegi pidada; põldu harida võib, aga ei ole mõtet, kuna me anname neile kõik tasuta – toidu, elamise, arstiabi. On esinenud vägi vallapurskeid, enesetappe... Mõni on tapnud lapsedki, et need meie kätte ei satuks.”

Salim kummutas silmi avamata kannu tühjaks. „Minu jaoks tuli see seadus liiga hilja, Celi jaoks õigel ajal. Ma kasvasin ühes neist väljasurevatest pärismaalaste küladest ja olin kümnene, kui mind – vastu mu vanemate ja sel hetkel ka minu tahtmist – ära toodi. Kahetsen kibedasti neid aastaid, kaotatud aastaid, mis seal pilves väärakate keskel veetsin.” Ta naeris kurjalt. „Celi ja paljud teised arvavad, et käitume ebainimlikult. Kui ma mõtlen, et humanistlikum käitumine oleks näiteks minu puhul tähendanud, et oleksin tõenäoliselt juba viisteist aastat tagasi narkootikumide üledoosi surnud, on mul raske humanistidele mitte käsitsi kallale minna.” Ta puhus õhku läbi sõõrmete ja lisas väsinud ning vaikselt häälel: „Vabanda, Celi. Ma olen kaks ööd magamata.”

„Ja nende haledate tolguste jälitamine oli kindlasti tähtsam, kui inimsööja zombi püüdmine,” kviteeris Celi ühtaegu hapult, kuid samas ilmselt püüdes tooni liigset teravust vältida. „Nad oleksid varem või hiljem mõnesse külla pidanud tulema.”

„Ei tahtnud, et ta põõsa all sünnitab...” Salimi silmad olid korraga pärani. „Millest te räägite?”

„Millal sa viimati sides olid?” küsis Ivo bussijuhikohalt. „Managas toimub kurat teab mis.” Ta oli endale vahepeal uuesti virtuaalvisiiri pähe tõmmanud ja lasi nüüd ka teiste jaoks mitmeid tekste ja kujutisi bussi seintele. „Eile-üleeile olid rünnakud, öösel veel üks. Tund tagasi algas millegipärast paanika, praegu uuritakse. Paljud on metsa jooksnud.”

„Ma teadsin zombist...” Salim oli istunud Ivo kõrvale ja üritas endale samaaegselt kiiruga pükse jalga ning teist visiiri pähe toppida. „Eile olin viimati võrgus – ma ei tahtnud riskida – kui neil

kellelgi juhtub detektor olema... Eile päeval ei tundunud asi veel nii akuutne, et peaksin jälitamise katkestama...”

„Neil on küll kohutavalt ebausku ja müstilisi hirme,” ägas Šunkto abitult. „Misasi on inimsööja zombi?”

Celii suunurk tuksatas, ent ta seletas tõsiselt: „Arvatavasti oli eelmise kuu tulnukate hulgas mõni rikkis mooduliga ori. Mõned neist ei tööta algusest peale korralikult, mõned... igatahes mingil tasandil ärkab isikus taas ja kuna Ordu kohta liigub igasugu legende, tuleb mõnigi siia... Ainult et kuna nende tegutsemine sarnaneb raskekujulise skisofreeniku omale... heal juhul... Kõiki ei jõua kontrollida. Mingid kuulujutud, et siinkandis jookseb ringi mingi ohtlik hull, hakkasid levima paar nädalat tagasi, ent kontrollimisel ei leitud midagi. Nüüd on asi tõsiseks läinud.”

„Või latentse sõltuvusega. Noh, neil on organismis mingit residentset mürki, mis enamasti ei tapa, aga põhjustab suuri piinu, kui kogu aeg ei anta neutraliseerijat. Või lihtsalt maniakk,” täiendas Salim. „Aga väiksema tõenäosusega. Igatahes otsitakse teda tõsiselt. Satelliitidelt, ja robotkoptereid on terve mets täis, ime et mõnd siin näha pole. Tunniga võib Managast siianigi joosta...” Ta takerdus. „Arbikataru akasshta! Infraskannerid! Olen mina alles eesel...”

Tenrekid jooksid paanikas üle lagendiku, mehe pea pöördus korruga ja ta jäi metsaserva silmitsema, lihased pingul ja ninasõõrmed puhevil. „Sulge buss.” Must politseinik hüppas maha, tõmbas relva ja hakkas ettevaatlikult sinnapoole minema.

„Kaheksakümmend meetrit kella poole kaheksas!” hüüdis Ivo talle sulgivate seinte vahelt järele. Kolm sekundit hiljem hüppas Šunkto maha, olles vahepeal jõudnud võtta seifist ühe neist püstolkuulipildujatest. Kuna Salim oli vaid lühikeste pükste väel, ei hakanud ta kombine sooni selgaajamisele aega raiskama. Kui ta politseinikule järele jõudis, heitis see talle kergelt häiritud pilgu, kuid ei öelnud midagi.

„Kui heas vormis sa oled?” küsis ta hoopis üle modemi.

„Mis siis?”

„Sel tüübil on loomanahk peas ja ta oskab imiteerida metsloomade käitumist – muidu oleks ta ammu õhust välja peilitud. Kõige idiootlikum on see, et ta on mulle umbes viimased viis kilti paarisaja meetri pealt järgnenud – ma nägin teda infraskanneril, kuid ei osanud midagi arvata. Ma ju ei teadnud... Ivo, kuni sa meid veel kuuled – on ta veel sinu ekraanil.”

„Pöördus ja kadus. On kas eemaldunud või mõne tüve taga.”

„Anna kõigile TI-dele juhised, et nad jälgiksid lähedusesviibivaid sobivas suuruses elusolendeid. Tuleb üks pikem lidumine – me peame ta enne kätte saama, kui ta getosse tagasi jõuab.”

„Me Henrikuga tuleme ka, naised saavad siin hakkama.”

Nad olid kogu aeg edasi liikunud ja buss oli ammu põõsaste taha kadunud. Selim peatus.

„Video ei tule enam korralikult üle... Sa vaatad minu oma kaudu?”

„Mobiil jäi maha,” urises piloot vabandavalt, tõesti kogu aeg kiiruga enda ja bussi infrakujutisi koos analüüsida üritades. „Türadema, kus on kõik lennukid, hõljukid, robotid?” vandus ta. „Kurat, meil peaks tehnikat virnas olema, ja nüüd lidume nagu mehed muiste lamba järele...”

„Tehnika tuleb,” lohutas Ivo teda ja esimesed mehed tajusid, kuidas veelkord laienes andmekanal, kui vahepealne võimsam modem sidet transleeris.

„Kas me ei saaks kasutada robotkopteri, mis enne lagendiku kohal kakerdas?” küsis Šunkto.

„KURAT!” edastas Salim. „Oleks sa enne öelnud, et läheduses kopter on!” Ilmselt polnud tal olnud aega selliseid detaile kontrollida.

„Seal! Viiskümmend meetrit!” Ootamatult tormas Salim edasi ja järgmisel hetkel oli ka infrakujutisel selgelt eristatav liikuv soojusjalg. „Annan masinatele koordinaadid!” hõikas ta jooksupaalt. Piloot järgnes talle jõudumööda.

„Kas ma pean seisma jääma?” küsis Ivo. „Henrik jättis ka mobiili maha...”

„LIDU!” kuulsid nad kõik nii üle side, kui täiesti loomulikul viisil Salimi rõõgatust. „Kurat, kusemiseks on ka varsti TI-d tarvis...”

Kümmekond minutit joosti vaikides.

„Ja mis me teeme, kui ta kätte saame?” küsis Šunkto lõpuks. Muidugi üle side, sest kopse oli hingamiseks vaja.

„Niipea kui kirbule saad – tulista hoiatamata.”

Põõsad hakkasid hõrenema ja piloot siunas mõttes oma kogenematust selliste tingimustega – Ivo ja Henrik olid temast juba ammu mööda pressinud, rohekas hämaruses oli ta tosin korda koperdanud, suunda suutis ta säilitada vaid eesminejate modemisignaaside peilingu järgi ning hajusa soojuslaigu, mida nad jälitasid, oleks ta ise ammu silmist kaotanud.

Ootamatult mets lõppes ja nende ees oli lai rohtunud jõeorg, mille teisel kaugel kaldal paistis suurem küla. Seda mitmekilomeetrist tasandikku asustasid mitmesuguste rohusööjate karjad ning viimasena tulnud piloot nägi mehi laiali hargnemas ja ringi vahtides aeglasel sammul loomade poole minemas. Selge, ühtede naha ja sarvede all pidi olema otsitav. Piloot tahtis küsida, kuidas tollel õnnestus loomade hulka kaduda, ilma et need ehmunult ta ees laiali jookseksid, kuid leidis, et teistel on targematki teha, kui tema lollidele küsimustele vastata.

Kopter vuhises madalalt üle nende peade ja samal hetkel ilmusid jõekääru tagant mõned CML-id. Söövate loomade hulga hulgas tekkis liikumine, ehmunud karjad hakkasid siia-sinna voogama ja loomulikult see kõik vaid segas jälitajaid. Teised mehed olid paarsada meetrit metsast eemal, kui Šunkto korraga silmas põgenikku. Tumeda ja räpase mehekogu pead ja selga kattis mingi looma pruun nahk, jalad olid paljad ja käes oli tal mingi peenike kepp. Kui pilk kord temal peatuma jäi, oli raske kujutleda, kuidas ta välja ei paistnud, ent igatahes oli ta juba peaaegu metsa tagasi jõudnud.

Piloot tulistas kiiresti, siis pani relva ära ja spurtis; peale lasku polnud niikuinii enam vähimatki vajadust teadustada, kuspool otsitav on. Ta ei olnud kindel, kas ta tabas, sest vahemaa oli ikkagi ligi viiskümmend meetrit ja sihtimisega ei olnud. Šunkto üritas samaaegselt jälgida teed ja infrakujutist, et teist mitte mingi hinna eest silmist kaotada, kuid see lõppes vaid järjekordse pikalilendamisega esimeste põõsaste vahel. Õnneks oli aga ka helikopter piisavalt lähedale jõudnud ja loota oli, et puude latvade kohal hõljuv aparaat põgenejat enam silmist ei kaota. Piloot ajas end püsti ja pressis kirudes edasi, üritades käigult ka silmi leheprügist puhtaks saada, ning korraga jõudis ta teadvusse, et tema ja põgeniku kujutised hakkavad helikopteri vaatenurgast lausa kokku sulama...

Šunkto jõudis vaevalt silmata oma rinna suunas vilgatavat oda ja tal ei jäänud enam muud üle, kui iseendale jalg taha panna, ning nii ta järjekordselt kõhuli lendaski. Ta maandus raskelt, omamata vähimatki aimu, kuspool vastane olla võiks. Teades vaid, et paigale jääda ei tohi, veeretis ta end kõrvale, üritades samaaegselt relva igas suunas keerata. Ta ajas end ühe tüve najal püstakile ja avastas, et teist pole kusagil näha, kiire mõttepilk helikopteri infrakujutisele näitas aga põgenikku vaid mõned meetrid eemal. Kõik oli vaikne. Ettevaatlikult relvatoruga põõsaid eemale lükates leidis mees teise sealsamas vedelemas. Sarved ja loomanahk olid kadunud, niisamuti kui heidetud oda. Tume inimkogu oli porine ja kohutavas seisukorras. Ta lamas nii, et tema seljas ja paremas küljes olid näha nii kuuli sisenemise kui väljumise augud, millest ikka veel voolas ohtralt verd; oli parasjagu arusaamatu, kuidas ta sellise haavaga üldse niikaugemale oli jõudnud.

Hetke pärast olid kaaslased ta juures ja veel mõned sekundid hiljem oli nagu pilkeks korraga kogu

ümbrus rahvast ja tehnikat täis – kusagilt tormas kohale veel pool tosinat relvastatud tüüpi, läbi põõsaste murdsid mitut liiki hõljukid, sealhulgas nende buss, õhk oli paks kõikvõimalikest lendavatest robotitest ja lisaks metsa kohal tiirutavatele kaamera kopteritele oli kuulda madalalt lendavate xailonite tumedat äikeseorelit.

Šunkto mõõtis pilguga seda pisut liiga hilja kohaletormanud armeed, ei suutnud end talitseda ning puhkes homeeriliselt naerma. Alles mõni hetk hiljem jõudis teadvusse valu küünarnukkidest ja põlvedest. Lähem uurimine näitas, et ta käed-jalad olid mitmest kohast kriibitud ja marraskil ning lisaks higile jooksevad mööda sääri alla verenired. Ta puudutas raskemini vigasaanud põlve ja käuksatas valust, leides, et on selle kusagil kivide otsas luuni ribadeks muljunud. Lükates tagasi Ivo ja Salimi abipakkumise komberdas ta bussi, otsis esmaabikapist plaastreid, puhastas ja kleepis oma põlved kinni. Küünarnukkidega jännates avastab inimene teatavasti, et tal on üks käsi vähem kui tarvis, ja leides enda eest teda muiates silmitseva Salimi, ei olnud Šunktol tegelikult midagi selle vastu, et viimane need kinni kleebib.

„Täna,” mühatas ta, kui politseinik talle külma õlle pihku pistis.

„Mina pean sind tänama. Kuigi ega ta nüüd enam kuhugi jõudnud ei oleks.”

„Jääb ta ellu?”

„Juba surnud. Seda tüüpi juhtmoodul jookseb teatud piirist suuremate vigastuste puhul kokku... niiõelda jätab kandja omapead.”

„Kuid bioloogiliselt on ta peale seda elus?”

„Mõned neist jäävad isegi kõrvalise abita ellu. Aga see sai juba ravimi püstolist eutanaasiasegu kätte. Nii et oleksid võinud ta rahus maha lasta.”

„Miks?”

„See oli zombi. Ei,” ta muigas teise näoilmet nähes, „mitte mingit maagiat, me kasutame seda sõna terminina. Isiksus on tapetud. Ammu.”

„Kas teda ravida ei anna?”

„Mõned arvavad, et annab – et me peaksime rohkem inimarmastust üles näitama. Mina arvan, et ei tasu – paremal juhul saame kerge vaimse puudega tüübi, keda tuleks uuesti elama õpetada; ja kui tal ka on mingeid mälestusi õudsest tühjusest või jälkidest tegudest, siis need on parem blokeerida. Halvemal juhul saame juurvilja. Tal muide oli selline uut tüüpi juhtmoodul, mis hävitab isiksuse eriti põhjalikult. Need on viimasel ajal Kagu-Aasias levima hakanud; luure küsis laiba endale.”

„Niipalju kui mina tean, on kogu see piirivööndi poliitika alati olnud valusate kompromisside kogu. Pole minu asi otsustada.” Šunkto kehtas õlgu ja kõhkles mõned sekundid enne jätkamist.

„Vabanda, kui see teema sulle ei meeldi, kuid mind huvitaks hoopis rohkem sinu vaatenurk asjale – oled sa ju minuarust paratamatult kahe maailma vahel?”

Salim vaikis pisut aega nukralt muiates. „Jah, seal ma kõõlun,” ütles ta lõpuks. „Mis mul õelda? Ma olen sünnilt malagass, nagu sa juba tead, ent mul pole oma sitapeadest rahvuskaslaste kaitseks mitte midagi õelda. Mul oli küll kunagi see rõõm ja võimalus oma isale tänutäheks helge lapsepõlve eest tõsine keretäis anda, ent... Oli ta siis nii väga süüdi, et elas täiesti mõttetut elu? Igatahes ei soovi ma ühelegi lapsele sellist saatust!

Ordu väga avar inimvabaduse mõiste on ju hea ja filosoofiliselt suurepärase, kuid malagassina on mul tõesti teinekord väga raske leppida, et alkohol ja narkootikumid kõige muu kõrval kah tasuta piiramatus koguses saada on – see on jõhker ja kiire rahvaarvu vähenemise meetod. Et maailmas on inimesi niigi liiga palju. Me ei ole kunagi varjata üritanudki, et me anname küll kõigile võimaluse, kuid ega me kellestki, sealhulgas ka malagassidest pole kunagi hoolinud.”

Ta vaikus taas pisut, õllepurgiga hajameelselt lauaserva togides.

„Malagassi getod on tegelikult permanentne jõuluõhtu võrreldes Mosambiigi omadega, need on põrgu. Kas sa tead, mis seal toimub?”

Šunkto raputas pead.

„Kogu Aafrikast üritavad tüübid kuidagi kohale hiilida, et haarata kaasa niipalju rõivaid ja toitu kui kanda jaksavad, et siis kähku jalga lasta. Paljud jäävad paigale, teades, et neid omakorda varitsevad teel jõugud, kes nänni üle tahavad lüüa. Kohalejäämine tähendab väga tihti seda, et nad end esimese kaheteist tunni jooksul surnuks joovad. Siis veel need tüübid, kes oma põgenenud pereliikmeid tagasi tahavad... ja kellest omakorda paljud end esimeste tundide jooksul nii segi kammivad, et märatsema hakkavad... need lastakse muidugi enamasti lihtsalt maha... Haritud tööstusriikide inimesed on kaks nädalat karantiinilaagris ja leiavad endale siis normaalse elukoha või tulevad siia edasi. Kui neist ka muud ei saa kui kasutada vegeteerijad, ei sigatse nad vähemalt kaasini meste kallal. Enamik Musta Vöö omasid maandub Mandri getos ja aafriklased hüüavad neid muide Surma Koobasteks... Aga ikka nad tulevad...”

Keegi lülitas sisse bussi mootorid, riistapuu kerkis maast lahti, keeras aeglaselt ringi ja üritas end puutüvede vahelt ettevaatlikult lagendikule tagasi libistada.

„Kas sa tead, mida malagasside jaoks tähendas Suur Kriis?” Ta irvitas kurvalt. „Luba ma räägin. Neljakümnendate lõpul võttis Ordu osa saarest oma kontrolli alla – seda sa kahtlemata tead. Maailma silmis jäi toimunu märkamatuks, pigem tervitasid kõik fakti, et Madagaskar hakkas jälle oma saadikuid saatma igasugustesse rahvusvahelistesse kogudesse ja igatpidi saabus suhteline vaikus. See, et me saatsime sinna prantsuse kolonistide järglasi, ei äratanud mingit imestust. Teati, või pigem arvati, et kuna nad olid paremini organiseeritud, siis küllap olid nad suutnud vähemasti pealinnas mingi korra maksma panna. Ajapikku ehitati siit idapoolsele jäävatele keskplatoo kõnnumaadele hulgaliselt maaaluseid tehaseid ja laboratooriume, lõpuks jagati saar tsoonideks ja meie viiendikult visati kohalikud välja – suuri komplekse polnud raske kaitsta, kuid iga üksik sõiduk või maja elas üle kolm-neil varaste-röövlite rünnakut aastas. Siis saabus aasta 2061, ÜRO viskas Madagaskari saadiku välja ja arreteris ta, kuna tegemist ei olevat enam malagassi rahva esindajaga, vaid kosmosepiraatide marionetiga (iseenesest oli neil õigus). Toimus nn 50-tunnine sõda, kus USA ja India laevastikud üritasid saarele tungida. Selle käigus lasti alla ligi 300 lennukit, ligi 50 neist meie omad. Uputati 18 laeva, kõik USA ja India omad, sealhulgas 3 lennukikandjat ja 5 raskeristlejat. Õhiti 11 tuumalaengut, neist 7 vaenlaste poolt; üks neist tabas Antananarivot ja seal hukkus ühtkokku oma nelikümmend tuhat inimest. See on kuiv statistika; meil ei olnud laevu; suutsime ülekaalu saavutada ja rünnaku tõrjuda vaid tänu toetusele kosmosest – Katapult läkitas neile majasuurusi kive kaela, kuni neil kõrini sai.”

„Sellest poolest tean ma üht-teist tänu sellele, et mu vanaisa ja onu olid Armstradil.”

„Armstradil?”

„Üks tehiskaaslastest, mille ameeriklased puruks lasid. Minuteada oli see viimane kord, kui maalased teatud eduga ründasid meie kosmoses paiknevaid objekte.”

„Vabandust. Nüüd tuleb meelde küll. Kas räägin edasi? Tahtsin jõuda selleni, et rünnaku algusega umbes samal ajal tungisid Indenaire'i tehastesse sissid, võtsid pantvange ja nõudsid meilt allumist „rahvusvahelisele õigusele”.”

„Sellest ei tea ma jälle praktiliselt midagi. Palun jätkata.”

„Väljaastumisi, mida mõned on hiljem üritanud ülestõusuks tembeldada, toimus ka mujal. Halb idee. Sõda lõppes enne, kui õieti alata sai, viimased tegelikud võitlused lõppesid, nagu nimigi ütleb, pisut üle 49 tunni peale esimesi laske. Igatahes halvemat momenti meile nuga selga lüüa oli raske leida. Mis sest, et sabotaaže tegid väljaõppinud agendid ja kohalike hõimude võitlejaid kaasati

neisse vähe (nende hooleks jäi peamiselt segadust külvata ja rüüstata). Indenaire'is sai oma 30 pantvangi surma, tehas praktiliselt hävis plahvatuses ja sellest põhjustatud tulekahjudes. Ka mujalt igalt poolt imbus teateid vägivallast meie inimeste kallal. Sõda on sõda, kuid kui ordulaste keskel orbiidil ja Kuul liikusid ringi terveksjäänud turvakaamerate videolõigud, kus tapetud, aga mõnikord veel liigutavate naiste ja laste vahel patseerisid ringi malagassid, automaadid käes ja ülbe ilme näol... Vasturünnak oli kiire ja kohutavalt üledoseeritud. Ülalt pommitati kõike, mis liigub. Vange ei võetud. Ainult lühike hoiatus tulla välja relvadeta ja käed üleval – ja tuld. Kaine mõistus tuli tagasi kolme päeva pärast. Ent kui enne kriisi elas neljal viiendikul saarest umbes kakssada tuhat malagassi, siis peale kriisi elas viiendikul saarest viiskümmend tuhat, kellega keegi enam ei kavatsenudki milleski läbi rääkida. Kahe aastaga peatas saare tollane haldur Izmir alatiseks kohalike röövretked Ordu aladele ja alates 65-ndast pole saarel olnud arvestatavaid relvakonflikte. End malagassideks lugevat seltskonda on umbes paarkümmend tuhat inimest.”

Nad olid tagasi lagendikul, kust kõik loomad olid arusaadavalt kadunud. Nagu piinlikust tundes kadusid CML-id piki jõge minema, xailonid tõusid laisku ringe tehes kõrgemale ja üks laisa pardi moodi tsiviillennuk valmistus nende kõrvale maanduma.

*

Seal lamades ja kogu seda tormamist vaadates tundis Šunkto korruga, et tal on sellest reisist kõrini. Seda tunnet endas mitme kandi pealt analüüsides leidis ta, et asi pole kindlasti mitte selles kambas ja nende kommetes – sellised inimesed ju üldiselt olid ja ega ta enda ja ta sõprade kombes ja mõtteviis oluliselt erinenud, kuigi talle meeldis mõelda, et vanus, kogemused ja ruumilendude „õhkkond” sellele mingit kõrgemat väärtust on lisanud. Ent ta oli tahtnud vaikust ja rahu ja seda töötas tulevik kõige vähem, seda enam, et isegi loodushuvi oli tahaplaanile jäänud ja Salim organiseeris metsa läbikammimist (kuna zombihirmus oli üsna palju rahvast laiali jooksnud, sealhulgas naisi ja lapsi, kel ehk raskusi tagasitulekuga).

Nii et kuna ka tema põlved vajasisid tõsisemat ravimist (mis oli muidugi suhtumise küsimus...), pakkus ta end vabatahtlikult lennukit Mahajangasse tagasi viima, sest selle piloodile tundus meeldivat võimalus otsingutel abistada, arstile oli kohapeal pisut tööd ning Mahajanga haigla oli ta Marovo elamisest tühine 40 kilomeetrit põhja pool. Selline korraldus tundus õige ja loogiline hetkeni, mil ta tabas Celi süngel pilgul ja ta teadvusse jõudis asjaolu, et sünnitajaga pidi Marge kaasa minema – laps polnud siiski ilmaletulekuga väga kiirustanud, sest häire oli põhjustanud väsimus, ehmatus ja üleelatud hirm. Ent haiglasse tuli ta sellegipoolest viia, mida kiiremini, seda parem, ja selgus, et peale kohalelennanud arsti on Margel vaatamata ta eale seltskonnast kõige rohkem kogemusi sarnaste asjadega. Pealegi tundus temagi mitte eriti nautivat eesseisvat jahti metsas... Šunktol käis isegi korraks peast läbi võimalus, et kas need väidetud meditsiiniteadmised üldse nii olulised olid, kuid siis meenus talle, et Marge oli kokku leppinud kaasa lennata *enne* kui temal deserteerumismõte tuli.

Haiglas hoolitseti tema eest piinlikusttekitavalt hästi – ta pandi kandraamile (mis sest, et ta oli ju lennuki kohale toonud, sealjuures polnud kellelgi tulnud pähe vähimatki kahtlust, et ta sellega toime ei tule!), neli arsti askeldas tema ümber nii pool tunnikest, ja siis pandi ta suurde hämarasse palatisse toibuma... Igatahes selleks ajaks, kui päev õhtusse kaldus, oli ta saanud end vähemasti korralikult välja magada, sest regeneraatorid, mis ta põlvede ja küünarnukkide ümber olid asetatud, olid ringiliikumiseks liiga suured ja rasked, pealegi voolikutega suuremate aparaatide külge ühendatud. Masinad olid oma töö teinud ning uus roosakas ja veel väga pehme nahk ainult sügeles natuke. Šunkto ronis haigla katusele ja nagu ta oodanud oli, leidis sealt kohviku. Ta ei jõudnud aga veel õieti midagi söödavat otsima hakatagi, kui ilmus Marge.

Mees ei olnud teda oodanud ja vist paistis see ta näost, sest tüdruk hakkas esimese asjana vabandama: „Jah, ma vaatasin monitorilt, kus sa oled, sorry. Mul pole siin ka enam midagi teha, ehk

tuled minu juurde sööma?”

See oli otse ja ilusti öeldud, ent Šunkto kõhkles hetke. „On see väljaspool haiglat? Mul tulevad üheaegselt klaustrofoobia ja misantroopia peale, kui iga üks minuga vestelda tahab ja iga nurga tagant viskub mu teele kari arste, kes mind kätel tahavad kanda, et ma jumala eest üle ei pingutaks,” võitis ta endale natuke mõtlemisaega.

„Kas siis laev ei tee samamoodi?”

„Selleks ma Metsa tulingi, et sihandsest trähhist eemale saada.”

Tüdruk turtsatas. „Veider on sinu suust kohalikku slängi kuulda. Aga mu elamine on seal –” ta viipas käega kagus lõsuvatate küngaste poole.

„Sinu võit. Läksime siis.”

Nad võtsid selleks paariks kilomeetriks ühe ukse ees seisvatest kergetest sõidukitest, Šunkto juhtis ja Marge näitas talle vaid teeotsi kätte, ise midagi diskiiiga nõidudes. Ilmselt tellis süüa, sest kui nad ajastutest tuhmunud puidust bangalo ette jõudsid, olid viimased pitsapoisid – toitu laialivedavad robotid – just vaikselt kadumas. Majas oli vaid üks hiigelsuur ruum, kui välja arvata otsapidi tahapoole mäenõlva ulatuv vannituba. Kõik oli korras ja puhas, sest oldi ju tsoonis, kus hulkus ringi hulgaliselt tsentraalselt juhitud roboteid, ent ometi jättis paik natuke lagunenu ja hüljatud mulje.

Laud oli kaetud.

„Siin eladki?” uuris Šunkto pisut uskumatult ruumi.

„Noh... tegelikult mitte.” Tüdruk seisis tema kõrval ja ilmselt püüdis kujutleda, kuidas tuba mehe silme läbi paistab. „Siin ei elanud keegi ja siis me plikadega tegime ta korda. Üldiselt olen vanemate juures, aeg-ajalt tuleme siia pidu pidama. Istu.”

„Seda ma juba usun,” Šunkto naeris.

Laul oli üüratu kuhi puhastatud hiidkrevette ja kausikesed kohaliku maapähkli maitsega leivakesi, millele erinevate maitseainetega omakorda vähemasti pool tosinat erinevat nüanssi antud. Lisaks oli pöidlaotsasuurustest munadest ja tomatitest ning paprikast ja juustust segatud kokku midagi pisut kreeka salatit meenutavat, rääkimata värsketest puuviljadest ning äsjapressitud sidruni- ja apelsinimahlast. Mõnda aega tegelesid nad vaid enda täitmisega.

„Lähed sa millalgi teiste juurde tagasi? Matka jätkama?” küsis mees mingil hetkel.

Tüdruk heitis talle kiire altkulmu pilgu. „Mulle miskipärast tundub, et sina seda küll ei kavatse?”

Mees naeratas suunurkadega ja raputas pead.

„Ega mulgi kiire pole... Miks?”

„Miks ma peaksin? Kaasa tulla oli hetke otsus. Ja... anna andeks, see ei huvita mind üldse.”

Tüdruk vajus pisut longu. „Mis täpsemalt? Kõik, mida me teeme?”

„Ei,” mees mühatas. „Ma väljendusin halvasti. Ma ei ole bioloog, etnoloog ja... mida iganes. Mulle meeldib see saar, meeldib Maa, meeldib see teie lõbus kamp. Aga kuigi see on vaimustav, et tugitool läbi maastiku libiseb, ei viitsi ma – veelkord, anna andeks – pidevalt mööda džunglit hulkuda ja kõigi veidrate elavate asjade vastu huvi tunda. Ma tahan magada soojas varjus, pilk ookeani kauguses. Tõusta, millal tahan, magama minna, millal tahan, valida suuna, millel minna tahan.”

„Õudne egoist. Ma kartsin, et hirmutasin su ära.”

„Ei hirmutanud. Millega?”

Tüdruk kehtas õlgu, tuli ümber laua ja istus talle sülle. „Sa ju jääd täna siia?”

Šunkto uuris lähedalt nägu, mida ta eelmisel õhtul tegelikult vaid põgusalt hämaruses silmitseda oli saanud. Tüdruk oli pikk, oma meeter üheksakümnene ja peamiselt see oligi vist mehe alguses ära petnud. Ta keha oli sale, kõhn ja suuremat väljakujunemata naiselikkusega, kuid lõpuks on igasuguseid naisi olemas. Nüüd rookardinate vahelt sisse immitsevas piisavalt heledas õhtuvalguses oli selgelt näha, et daamil aastaid veel na vähevõitu – nägu oli noor, vaid õige pisut rohkem kui laps, kuigi sellest viimasest osast ja oma ilust suurepäraselt teadlik.

Šunkto suudles teda huultele. „Suurima rõõmuga, kui sa tahad. Kuigi ma ei saa aru, mida sa minus leiad. Ja palju minust peale viimast kahte ööd järgi on.”

„Celi oli üleele sinu pool?”

„Jah.”

„Kaua sa teda tunnend?”

„Samal õhtul tutvusimegi.”

„Igavene valevorst,” turtsatas tüdruk ja mees sai aru, et sellega ei mõeldud mitte teda.

„Mis ta siis ütles?”

„Ega... tegelikult ei öelnudki... Aga lasi nagu paista, et tunneb sind hästi.”

„*White lie.*”

Tüdruk lükkas mehe pikali ja keerutas oma juuksed laiali.

„Täpselt nagu ühes igivanas Lolita filmis,” ei suutnud viimane mainimata jätta.

„Ei ole näinud.” Tüdruk tiris särgi üle pea ja kummardus ta kohale. „Mina olen Lolitaks ja sina Humbertiks liiga vana. Ja siin ei huvita meie tegemised mitte kedagi.”

Tõusuveest neelatud luited

Kongiuks avanes tasase sahinaga ja sealt sõna otseses mõttes visati sisse üks pruuni tokerdunud hõlsti mähitud kogu. Uks sulgus uuesti. Venturi tõusis ja astus lähemale, lamajat teatud kahtlusega piieldes. Kogu maas oigas, mees kummardus kiiresti ja pööras ta ettevaatlikult ringi.

„Kyoto...”

Naine niutsatas haledalt, tõstes justkui kaitseks kohmakalt käed. Ta ei tundnud meest ära ja püüdis teda abitult endast eemale suruda, ise värisedes, mittemidaginägevate hirmunud silmade pilk hämaruses ringi vilamas.

„Kyoto, see olen mina, Venturi,” lausus mees tasa ja hellalt, tõstis hapra kogu sülle ja pani ta õrnalt lavatsile. Ta kõndis puiselt ja üks või teine lihas tema kehas tõmbus aeg-ajalt kontrollimatult kokku, nii et lisaks näomoonutustele pidi ta väga ettevaatlikult liikuma.

Naine näis lõpuks ta ära tundvat. Ta huuled olid paistes, ninast ja suust voolanud veri oli määrinud ta põsed ja kaela ning niipalju, kui ta riietuse moodustava aukudega kotist katmata pinnalt näha oli, paistis nahal vermeid, kriimustusi ja siniseid plekke.

„Sina...” Ta tahtis vist ohata, tõmbas aga ninna kogunenud sodi lurinal allapoole ja kõhis siis klomponud verd, ise valust oiates ja kätt rinnale surudes, kus tal vabalt võis mõni ribi murdunud olla.

„Kuidas sul läinud on?” küsis ta kähinal, kui jälle korralikult hingata sai ja lavatsile lõdvaks vajus,

silmad kongi hämarusega adapteerunud ja mõistes, et vähemalt hetkel temaga midagi hullu ette ei võeta.

Venturi vaatas tuimalt enda ette. „Nad üritasid mind ähvardada... Noh, see oli päris lõbus. Siis üritasid nad mu mingeid kemikaale täis pumbata ja olid märkimisväärselt pettunud, kui midagi ei juhtunud. Siis hakkasid nad mind kolkima ja lõikuma igasugu veidraid aparate kasutades, ja tegelesid sellega suurema osa päevast. Sinul?”

„Umbes sama, selle vahega, et mind vägistati korduvalt... Naisterahva eelis – sel ajal saab suhteliselt rahulikult lamada...” Ta muigas kõveralt. „Miks nad meid kokku lasid?”

„Vaevalt et ruumipuudusest,” kviteeris ordulane, end ettevaatlikult lavatsi kõrvale põrandale sättides. Naine vaatas pead liigutamata ringi. „Sa panid mu ainsasse mugavasse kohta...”

„Nojah. Tundus, et momendil vajad sa seda rohkem kui mina... *Mugav...*”

„Kaua sa siin juba oled?”

„Nelisada seitsekümmend sekki.”

Paar minutit valitses vaikus.

„Ma rääkisin neile kõik,” ütles naine karedalt.

Mees ei reageerinud kuidagi, liigutas end vaid kõval ebamugavalt krobelistel põrandal sättides.

„Vaevalt sa ennast sellepärast süüdistama pead,” lausus ta mõne aja pärast, kui vaikus pikaks venis.

„Nad teavad, mida nad teevad. Professionaalid. Sellele ei ole võimalik vastu seista... Ja ma ei jõudnud kasutada mürki.”

„Oleksid sa seda teinud?”

Kyoto vaikis enne vastamist kümme sekundit. „Viimaste tundide jooksul – peaaegu iga hetk.” Toon oli tuhm ja täis allasurutud meeleheidet.

„Meile tullakse varsti järele.” Mehe silmad olid suletud ja pea vajus vastu seina. Naine otsis kobamisi ta voodiservale toetatud käe ja võttis teise sõrmed oma pihku. Mees ei reageerinud sellele žestile kuidagi.

„Ma loodan, et nad vähemalt said teada meie kinnivõtmisest ja jõudsid... Ma püüdsin... aga ega ma üle veerand tunni neile võita ei suutnud,” hakkas Kyoto uuesti kibedal toonil rääkima. „Ma loodan, et ma ei teadnud midagi olulist. Nad olid küll vastikult põhjalikud, niipalju kui ma mäletan. Ja teadsid õigeid küsimusi esitada.”

„Jah, nad on teil kaua silma peal hoidnud. Ja Sero Vorobo on – tahes või tahtmatult – meid ära andnud.”

„Sinu teadmised olid neile ilmselt väärtuslikumad.”

„Ma ei rääkinud neile midagi.”

Naine vaikis taas pisut, siis lausus ükskõikselt: „See ei ole võimalik.”

„See ei ole seotud inimese vastupidavusega. Mul on Ordu tehnika abiks.”

„Tehnika?”

„Nojah. Implantaadid ajus ja mujal kehas.”

„Kas... nad neid blokeerida ei oska? Välja lülitada? Ma mõtlesin, et nad lõikasid ka sinu lahti... nii nagu nad mu mürgi ja jälituse ja muu välja võtsid.”

„Nad ei oska seda teha. Nad teavad suurepäraselt, et ainuke, mida nad teha saavad, on mind tappa. Nad muidugi üritasid. Aga peale süste läksin katatoonilisse seisundisse, kuni end taas valitseda

suutsin. Ja füüsiline piinamine... blokeerisin valukeskuse. Ebamugav on küll.”

Naine ajas end pisut üles ja silmitses meest esimest korda põhjalt kumalt. Ta surus käe suule, nähes kui jõhkralt ja kui suures ulatuses Venturi purustatud oli. Tal puudusid varbad, põidlad ja üks silm ning läbi poolläbipaistva haavaliimi, millega verejooks oli suletud, oli näha, et need on lõmastatud või ära rebitud. Ka genitaalide asemel oli liimiga kaetud verine löga ja lisaks paistis osal kehal olevat nahk maha nülitud või kraabitud. „Kuidas see üldse võimalik on... kuidas sa ikka veel elus oled?”

„Kyoto, ma ei pea sulle ilmselt ütlema, et ainus põhjus, miks sind minu juurde toodi, saab olla see, et järgmiseks proovivad nad viimast meetodit, mis minu murdmiseks üle on jäänud – sind piinata.” Mehe hääli oli ühtlane ja tuhm ning silma ta enam ei avanud. „Nad üritasid mulle paigaldada mingit liiki juhtmoodulit. See on võimeline isiksuse oma kontrolli alla võtma. Ma olen kindel, et see on sinulgi, kuid praegu lastakse sul olla sina ise, et mulle mõju avaldada. Ma arvasin, et hävitus lülitust on mul alati aega kasutada, võitlesin, kuid signaalid olid liiga tugevad ja tulemus oli sisuliselt sama, mu isiksus kollapseerus. On midagi, mida sa pead teadma, muidu sa ei saa sellest aru – üks riistapuudest, mis mul ajus on, kannab nime Checker. Kõige lühemalt on selle funktsioon kontrollida tegevuste kooskõla eelsisestatud programmiga ja vajadusel võtta korrigeerivaid meetmeid. Igasuguste tõeseerumite toime blokeerimine on siinjuures üks lihtsamaid ja lollikindlamaid funktsioone, kuid Checker suudab juhtida keha ka peale teadvuse kustumist ja nii näiteks bioloogilist surma edasi lükata. Inimene ei saa masina vastu, praegu aga võitleb minu ajus sisuliselt masin masina vastu.”

Kyoto vaatas teda pärani silmi. „Ei saa aru. Ma ju räägin sinuga?”

„Checkerisse salvestatud isiksus on seesama, mida me kasutame virtuaalisikuna. Sa räägid praegu arvutiprogrammiga, mille Venturi on disaininud olema võimalikult endasarnane. Ent programmil ei ole emotsioone ja loovust, see vaid reageerib nii nagu ette nähtud ja mingites piirides sarnaselt inimese endaga. Venturi on praegu sügavas koomas. Tema ajutegevus on hetkel nii põhjalikult degradeerunud, et on võimatu otsustada, kas ja millisel määral see taastub. Checkeri kood on seatud enesehävitusele esimese vea puhul, see tähendab, et samal hetkel, kui keegi veel mõne ühenduse läbi löikab, on see keha heal juhul kasutatav koeratoiduna.”

Kyoto valitses end hästi, kuid lõpuks hakkas ta suunurk tõmblema ja silmad täitusid veega. „See tähendab, et programmile on täiesti ükskõik, mis minuga tehakse ja võib-olla räägin ma praegu surnud mehega?”

„Jah.”

Peale seda valitses kongis kaua täielik vaikus.

Tulevihm

Šunkto vaatas järele kahele verinoorele tüdrukule, kes hütti asja olid teinud ja Margega paar sõna lobisenud.

„Oi, nad on kadedad,” nurrus tüdruk tema kõrval, end mõnuga sirutades. Oli palav, kliimaseadmeid ei paistnud kusagilt ja kumbki neist ei üritanud nägugi teha, et oleks aeg midagi selga panna ja kuhugi minna; mõlema paljad kehad olid higist märjad.

„Lähevad kaebavad su emale ära,” mühatas mees.

„Ähh. Mamps töötab haiglas. Ma ütlesin talle eile, et tulen siia.”

„Minuga.”

„Ta nägi sind.”

„Piisavalt ebamäärane ja tõelähedane,” kviteeris Šunkto. „Nii et selles võib isegi midagi peituda, et sa arstiametist neist teistest rohkem tead.”

„Olen operatsioonidelgi assisteerinud. Ja mul olla annet,” lausus tüdruk teeseldud ükskõiksusega.

Pikaldane kaikuv mürin prahvatas unises vaikuses, Šunkto kuulatas, kortsutas kulmu, sirutas käe, nihutas aknakatte ribid laiali ja jõudis näha, kuidas kaks kokkuhaagitud xailonit libisesid madalalt üle katuste ja laskusid haiglaesisele platsile.

„See pole vist tavaline teguviis?”

Nende majast ei olnud lennukeid enam võimalik näha, sest puud varjasid vaate. Nad ei jõudnud eriti oletusi teha, kui sidemonitor ellu ärkas ja ühele seinale kujutise heitis. Üks naine silmitses ruumi, noogutas Margele lühidalt tervituseks ja piidles Šunktot arvustavalt.

„Tere mamps, mis juhtus? On sul abi vaja?” küsis Marge võib-olla just mitte kõige neutraalsema tooniga.

„Jah, kuluks ära. Ja Šunkto oskavat lennukitega ümber käia. Just äsja tulid xailonid (ja ma usun et sul oli võimatu seda mitte märgata), üks neist on pihta saanud ja ei liigu kuhugi, ent tulnud tüübid palusid küsida, kas leidub kedagi, kes teise kiiresti Dominikale tagasi viiks? Miks see nii oluline on, ma ei tea.”

Marge ja Šunkto vaatasid teineteisele otsa, ohkasid: „Läksime.”

Marge ema surus huuled kokku ja katkestas siis midagi lisamata ühenduse.

„Ega see asi ei meeldinud talle?” küsis mees.

„Peamiselt see, et ta ise ilma jäi.”

Šunkto mühatas. „Kuhu küll on ilmast kadunud lugupidamine vanemate vastu?” õhkas ta.

„Ära,” napsas tüdruk, keeras end talle peale ja suudles korra tugevasti, siis silkas vannituppa, jättes teise endale pead vangutades järele vaatama.

*

Piloot heitis taha rahutu pilgu, kui tüdruk xailoni luugiavasse ilmus. „Kas sa ei pidanud emale appi minema?”

„Läksingi, aga seal pole momendil mind rohkem vaja. Aitajaid oli rohkem kui abivajajaid. Kaks neist olid pealegi vaid põrutatud. Olevat raketiga pihta saanud. Kas lennuk on terve?”

Šunkto silmitses hetke väändanud ja lahtikistud paneele, verepripsmetega kaetud seinu ning punaseplekilise ja kõrbenud varustuse kuhjasid põrandal. „Ülemine küll, kuigi mõlemad on pihta saanud. Kuidas sulle öelda... Seegi oleks hädaga orbiidile ära läinud, kuigi muidugi oli targem ta õhus kinni püüda ja hooga siia välja lasta... Igatahes ma ronin nüüd üles ja viin teise Domile ära.”

„Kas ma võin kaasa tulla?”

Šunkto silmitses teda pikalt; tüdruk ei pööranud pilku ära.

„Mhh... mhhhh.” Lõpuks kehtas mees õlgu. „Selles lennus ei tundu praegu olevat vähimatki riski, nii et miks mitte? Läksime.”

Luuk sulgus, Šunkto pööras hoobasid, akende taga rullus mõneks sekundiks tolmuvall. Naksatasid ühendused ja ülemine lennuk tõusis vigastatud paarilist maha jättes aegamööda ülespoole. Šunkto ootas, kuni nad olid mõnesaja meetri kõrgusele jõudnud, pööras siis nina üles ja suurendas

kiirendust. Neid suruti pehmelt toolidesse ja lend oli ikka veel peaaegu vertikaalne. Piloot jälgis kõrgusemõõtjat ja isegi vähendas kiirendust, et mitte liiga madalal helibarjääri ületada. Ta hakkas lendu horisontaalseks pöörama ja ilmselt selleks, et kaaslase kulul pisut nalja teha, tegi seda nii, et tsentrifugaaljõud neid lakke tahtis tirida. Marge hoidis sellal hirmunult, krampis kätega toolist kinni, unustades rihmad, mis poleks teda ju kuhugi lasknud. Šunkto irtas laiemalt ja surus kiirendushoova ette. Marge ainult niutsus.

„Mis, kõigest 6 G-d?” küsis mees, nagu ei saaks aru, halastas siis ja tõmbas hoova tagasi.

„Sadist-maniakk!” pahvatas tüdruk, kui ta uuesti hingata sai. „Meelega kiusad, jah?”

Mees noogutas. „Aga parem katsetada siin kalda lähedal – kui alla kukume, on vähem tagasi ujuda. Ja kui meid keegi naljavend raketiga laskma juhtub, siis tuleb teha nii –” ta liigutas juhust kiiresti vasakule-paremale, lennuk reageeris sellele silmapilkselt ja jõuliselt, sooritades kaks kiiret pööret, nii et inimesi tabas paljukordne ülekoormus kui haamrihoobid.

Marge ahmis taas õhku. „Jäta palun...”

Šunkto hirmus, ent lasi juhise lahti, muutes lennu automaatseks. „Kas sa ameerika mägedes ei ole käinud?”

„See pole veeranditki sellest...”

„Ega tegelikult ei ole küll.” Mees tõusis ja otsis kusagilt tagapoolt paar joogipurki, avas need ja surus teise tüdrukule pihku.

„Kas siin robot kätte ei too?” küsis viimane peale paari lonksu.

„Need on tagapool. Hoiavad tiibu kinni.”

„No pead sa!”

„Ei, peaaegu. Ma panin nad tagapool süsteeme dubleerima.”

„Kas sellepärast on osa seinu läbipaistmatud?” tüdruk viipas tahapoole.

Piloot norsatas. „Esiteks ei ole ükski sein läbipaistev. Tagapool on vist mingi rakett pihta tulnud, osa välimisi sensoreid on läinud. Robotid on seal lihtsalt igaks juhuks valves.”

„Nii et sul lubati pihtasaanud lennukiga õhku tõusta?”

„Ma rääkisin baasiga ja leidsime, et see läheb avariilennukatsetusena kirja. Need riistapuud on ütlemata töökindlad ja kuna lahingusituatsioonis tuleb hullemategi vigastustega lennata, kasutatakse sellistel puhkudel juhust suhteliselt ohututes tingimustes avariilülituste praktilist toimimist proovida.”

Marge silmad hakkasid suuremaks minema. „Kas mootorid on korras?”

Mees mühatas uuesti. „Mootorid on raske ja tuim tükk, need peavad kõige kauem vastu. Esimeseks lähevad tajurid ja muud peened pulgad.”

Tüdruk niheles. „Ja sul lubati mind kaasa võtta?”

„Ma ei küsinud luba. Arvasin, et katsetame ühtlasi ka tavalise inimese vastupidavust xailoniõnnetusele. Vaata, need toolid on katapuldiga, neis on viis langevarju, rakettpidurdusmootorid ja heeliumiballoonid, mis pehmendavad lööki maapinnale ja hoiavad sind vajadusel vee peal. Kui lennuk plahvatab, stardib tool üldiselt automaatselt, ent igaks juhuks on näed siin see suur punane hoob... Ära puutu! Langevarjud ja pidurdusmootorid käivituvad üldiselt ka automaatselt...”

Tüdruk oli kahvatuks läinud, ent Šunkto ei suutnud enam tõsist nägu teha ja hakkas hirnuma.

„Me ei kuku alla?”

Piloot kehtas õlgu. „See oht on alati, aga risk on minimaalne. Usu, ma ei oleks sind muidu kaasa võtnud.”

Viis minutit valitses vaikus.

„Kui tume on taevas... Kui kõrgel me oleme?”

„Viiskümmend kuus kilti,” vastas piloot, korraks pilku displeile heites.

„Kas siin töötavad juba tuumamootorid?”

Mees ohkas. „Oh seda haridust... Sellel lennukil ongi ainult tuuma mootorid. Kui sa aga mõtled, et kas me ajame tagant välja paarikümnetuhandekraadist plasmata või termotuumareaktsiooni miljonikraadist, siis selleks viimaseks oleme veel liiga madalal.” Ta nihutas üht kangi puldil ja kõikjal süttisid helepunased hoiatustuled. „Tahad, läheme Kuule?”

„Mis sa norid minuga kogu aeg!”

„Sa oled selleks tänuväärne materjal.” Mees silitas ta kätt. „Anna andeks, ma enam ei tee.”

„Kaua lend kestab?” küsis tüdruk, nagu poleks midagi juhtunud.

„Natuke üle poole tunni,” heitis mees taas kiire pilgu ühele ekraanile, siis vaatas uuesti vallatult irvitades Marge poole. „Kiirendust sa ei kannata – kiiremini ei saa. Keppida on siin ebamugav...”

Tüdruk turtsatas solvunult ja jäi minutiks vait.

„Kuule, miks sul nii kummaline nimi on?” küsis ta siis järsku.

Šunkto kehtas õlgu. „Nii on mind juba väga kaua tuntud.”

„Aga ikkagi – mulle meenus miskipärast üks indiaanlaste raamat, „Suure karu pojad”. Seal oli üks pealik Šunktoketša.”

Piloot niheles ebamugavalt. „Nojah, eks sai ka kümneaastasena indiaanlasi mängitud... Sealt jäi see virtuaalsignatuuriks ja hiljem panin selle oma esimese laeva kutsungiks... Tobe tegelikult, aga nüüd ei tea mitte üks hing maailmas mind mingi muu nimega kutsuda... Ja õnneks enamik ei taipu, kust see tulnud on... Ja nüüd naudi vaadet.”

Nende all pöördus harvade valgete pilveräbalatega kaetud tumesinine India ookean, millele lainete vahuharjad kohati heledamat lisasid. Valges raamis tumepruunrohelist kalliskividena eraldusid üksikud kaljusaared ja päikese kahvatukollane laialimääritud peegeldus tormas nendega kaasa. Lennuki nina oli juba pisut allapoole, kui see ainult inertsiga liikudes oma horisondil suuremaks muutuva sihi suunas planeeris.

*

„Noh – elus?” küsis Šunkto lühidalt, tõustes ja tüdruku rihmu lahti päästes vaevalt sekund peale seda, kui sõjamasina kõht Dominika baasi metalset maandumisplatsi puutus.

„Kas see alati põrutab nii?” küsis tüdruk.

„Tead, ma isegi ei teinud meelega,” lausus mees vabandavalt. „Tõukurväljaga mängides saab ta vajadusel hulga pehmemalt maha.”

Lennuväljast sai šaht, kui nad liikumist tajumata allapoole libisesid ja selleks ajaks, kui nad välja said, oli ka luuk nende pea kohal sulgunud.

„Miks siin rattaid või tugesid ei ole?”

Piloot mühatas. „Xailoni kest on kõige õhemast kohast 200 milli meetrit. Elektronpingestatud, tavalistest sulamitest seega vähemalt kaks suurusjärku tugevamat soomust. Milleks?”

„Hau Šunkto,” kostis teiselt poolt lennukit kannatamatu hää. „Mis kuradi pärast sa nii aeglaselt tulid? Lennuk on korras? Esimeses laines läheb kaheksa xailonit, kõige kogenumad piloodid, me peame startima vähem kui kolmesaja sekki pärast. Kähku nüüd...”

Ta märkas alles nüüd Marget ja jäi poolelt sõnalt vait, silmitsedes tüdrukut lõbusa imestusega.

„Tema nimi on Marge,” lausus Šunkto. „Viimased kaks päeva oleme koos magama sattunud ja mulle tundub taas, et elu on elamisväärne. Marge, seda pikka tolgust tuntakse Athosena, kuigi Dumas selle peale hauas teist külge keerab. Ja mis kiire? Ma ei tea rohkem, kui et mul paluti lennuk ära tuua.”

„Väga meeldiv.” Athos noogutas tüdrukule kiirustades ja sõbralikult, ent korraga venis ta naeratus kõrvuni ja ta turtsatas lühidalt, end kohe uuesti tõsiseks sundides. Viimane proovis samamoodi vabalt ja kergelt vastu noogutada, ometi oli võimatu mitte märgata temast õhkuvat kohmetust, kui ta mehe laiale irvitusele kiire mürgise pilguga vastas.

Nad tunnevad teineteist, mõtles Šunkto, ent enne, kui ta selles suunas midagi muud mõelda või teha jõudis, oli Athos uuesti tema poole tagasi pöördunud.

„*Merde!* Siis ma oleksin ikka pidanud sinuga lennu ajal ühendust võtma. Vaatasin, et sa tuled, ja siis oli tähtsamat teha. Meil on imekähku vaja kõiki, kes lennata oskavad, ja kõiki masinaid ka. Paar meie luurajat ja muud rahvast istub Tokyos hakklihamasinas ja me peame nad ära tooma. Aja endale nüüd kest selga, sellal kui poisid lennukit tangivad.” Ta viipas lähemale koormaroboti.

Nad olid jõudnud lennukite teeninduskorrusele ja selles hiiglaslikus sammastikus käis igal pool nende ümber kiire askeldamine. Platvormid lennukitega liikusid pealtnäha kaootiliselt ringi, tohutud kaheksajalgu meenutavad tankimisaparaadid jalutasid omasoodu ja ka igasugused muud mehhanismid, millest mõned olid kui liikuva kontorid, kus 5-6 inimest laudade kohale kummardus, hõljusid esimesel hetkel täiesti suvalistes tohuvabohus edasi-tagasi. Inimesedki, kes jooksusammul lennukitest sisse ja välja liikusid, ei jätnud põgusal vaatlemisel mõtesta tumat muljet. Marge teatud pettumuseks ei heitnud keegi talle pikki imestunud pilke. Mõni küll vaatas teist korda, inimesed naeratasid kiiresti, kui nende pilgud kohtusid, ent see oli kõik.

„Antarktika, Põhjataht ja suurem osa Madagaskaril ning orbiidil baseeruvatest ei osale – aega pole. Me läheme madallennul, meie taga tuleb teine ja kolmas laine, praegu kokku 60 xailonit; peaks jätkuma – nende asi on julgestada meid ja omakorda ära korjata, kui keegi esimestest maha jääb. Lisaks teeb orbitaalkaitse kolm dessanti.” Kõike seda rääkides karjatas Athos samal ajal kolme robotit, kes asju lennukisse laadisid. „Pommitavad ka ja teevad üldse mäsu. Läheme otse kaitsepolitsei laboratooriumite katusele. Igas lennukis on seitse-kaheksa sõdurit – sinuga tulen mina, paari meest peaksid sa veel tundma.” Ta jõnksatas peaga parasjagu end ja varustust kiiresti luugist sisse toppivate meeste poole; poolpaljas Šunkto, kes endale sellal kirudes lahingu skafandrit selga ajas, noogutas samuti lühidalt möödaminnes visatud tervitustele.

„Õppinud sõdureid on ka vähe,” jätkas Athos. „Hideakit peaks hoitama kusagil siin all.” (Kuna Šunktol polnud aega ja Margel võimalust virtuaali vaadata, jäi selgusetuks, kus see „siin” on.) „Üks Dweller-tüüpi robottank on metroos, kaksikümmend sekki enne maandumist põletab see vertikaalse kanali läbi kompleksi. Nad tõenäoliselt proovivad meie kutte vähemalt tappa kui me kusagil mõttesse jääme, nii et asjaga on kuradi kiire; praegu nad ilmselt üritavad neid lahti kloppida. Kas on küsimusi? Lennukis jõuad ka vaadata.”

„Kas nende xailonite pihtasaamine on kuidagi asjaga seotud?”

Athos norsatas. „On küll. Kutid läksid mütsiga lööma – seitsme lennukiga ja ilma katteta. Kohe kui teade vahelejäämisest tuli.”

Šunkto oli varustuse endale ümber saanud ja hüppas paar korda kohapeal, et proovida, kui mugavalt see istub. „Läksime. Las keegi hoolitseb Marge eest, kuni tagasi tulen.” Ta suudles kiiresti tüdrukut, kes natuke unustatuna seal nende juures seisis ja pöördus luugist sisse tagasi ronima.

Marge vaatas neile parasjagu segaduses ja abituna järele, mõistatades, kas ja kuidas ta peaks end enne starti lennuki lähedusest koristama.

„Tule peapulti. Pärast, kui dessant on läinud, näitan sulle, kuspool eluruumid on.” Tema kõrval seisis üks noorepoolne naisterahvas. Marge vidutas silmi ja noogutas kiiresti, taibates, et tegu on hologrammiga. Ta järgnes sellele, püüdes ära arvata, kui võimas pidi olema laserprojektor, mis nii suures ruumis korraliku kujutise andis, ja miks seda seal üldse tarvis oli. Kolmemõõtmelisi liikuvaid kujutisi, mis korralikud välja nägid, kasutati tavaliselt kümnekonna meetri raadiuses...

Naine juhtis ta liikuvale platvormile, ja teatas: „Ma kaon nüüd ära,” pisut enne, kui nad seinani jõudsid. Platvorm tuhises läbi laskuvate koridoride, tegi paar sujuvat kaart ja peatus siis tohtus võlvlaega ruumis. Selle keskel umbes trepiastme võrra ümbritsevast lagedast põrandast kõrgemal poodiumil istus pultide taga tosinkond meest ja naist, too talle „vastu tulnud” näitsik nende hulgas. Kõik nad vaatasid kuhugi ülespoole. Marge vidutas silmi, kuid teine tundus ehtne olevat. Ta astus lähemale ja poodiumile jõudes ahmis õhku – ruum hajus, ta näis seisvat kindluse harjal vaba taeva all ja ta sai ka kohe aru, mida nad kõik vahtinud olid – igas suunas nende ümber startisid parasjagu xailonid; tal oli hea meel, sest tänu sellele ei pannud keegi teda tähele ja ta sai vaikselt ringi vaadata ning ennast koguda. Tegelikult oli rumal niiviisi ehmatada, sest igasugustes pettepiltides polnud ju midagi uut, kõik kohad olid neid täis. Kuid siinse tehnika reaalsusetase oli palju suurem, kui parimatelgi teatri- või ööklubiprojektoritel. Ja muidugi kogu situatsioon – oli ta ju tegelikult tavaline koolitüdruk, kes vahetundides plikadega itsitades poisse jagas ja taga rääkis, emal haiglas abiks käis ja virtuaalis kangelastega armastust mängis. Oli ta sisemiselt kõheldes ja hirmul püüdnud head nägu teha ja kaasa mängida, kui Celi oma hullu võitu sõpradega ta võõrale *spaceman*'ile voodisse sokutasid. Muidugi meeldis mees talle ja edasi oli see tema isiklik initsiatiiv, et ta väikeseks kättemaksuks Celiile Šunkto enda juurde meelitas. Ent kui keegi kaks päeva tagasi oleks talle rääkinud, et ta seisab Dominika kindluse peapuldis ja tema ümber valmistub Ordu Jaapanit ründama...

„Nii, Frank, nüüd on sul hetk aega, anna mulle oma roboti juhtimine.” Mornil pilgul lendava xailoni kabiinis istuvate inimeste poole pöördunud idamaalase toonis oli niipalju loomuliku autoriteeti, et tüdruk tahtmatult sammu tagasi astus, soovimata juhuslikult ta teele ette jääda.

„Kohe...” uriseti kujutiselt ja kuigi nime ja hääle järgi arvas Marge rääkijat hästi tundvat, istus too seljaga ekraani poole ja nii ei saanud tüdruk kindel olla. „Ikkagi, Tamako, ehk seletaksid mulle, miks seda tarvis on?”

Jälle tõmbas tüdruk järsult õhku läbi nina. Tamako! Üks Ordu senati liikmetest...

„Mul on vaja sealtsamast campusest tavalise telefoniliini kaudu üks kõne võtta. Kyoto toast.”

„Ta peilitakse suhteliselt ruttu välja. Ma tahaks seadme võimalusel terveks jätta.”

„Meil on sinna seintesse ammu mõned omad juhtmed veetud. Ma saan nende abil liinile ühenduda nii, et su rott ise on katusel. Terminal leitakse tõenäoliselt mõne seki jooksul. Ütleme, et 60 sekki kulub politseil kohalejõudmiseks ja veendumiseks, et läheduses ei ole kedagi, kuid ühendus kestab. Veel ehk samapalju kulub arusaamiseks, kust liinile ühendutakse ja paar korda niipalju kaevamiseks. Siis leitakse haruliin ja läheb veel vähemalt paarsada sekki, et mööda torusid jälitades aru saada, kus teine ots olla võiks. Minimaalselt 400 sekki, tõenäoliselt palju rohkem. Mulle piisab 200-st. Peale seda tuleks talle anda korraldus peitu minna ja vagusi püsida.”

„Kui me teda seal enam ei vaja, võiks talle ju robotpüüduri järele saata?” Marge tundis ära Athose hääle.

Tamako mõtles hetke ja noogutas siis. „Kas mõni Alduse satelliitidest on sobiva koha peal? Jah...” Ta kirjutas klaviatuuril. „Maila, tegele sellega. Kaua see lendab?”

„Oota...” Üks naistest rääkis kellegagi ilmselt läbi virtuaali. „Robot startis. Minimaalselt 1140 sekki.”

„Rotil on kütusevaru...” Tamako uuris mingeid jooniseid. „Frank, aita Mailat, kuni sa ise ka ühenduses oled. Võiksite TI-dele programmi anda – las su robot tõuseb kohe peale side lõppu õhku ja lendab nii kiiresti ja kõrgele sondi laskumise suunas kui saab, ja nad põkkuvad õhus.”

„Olgu, nii saab tunduvalt kiiremini küll... Mis numbril ta helistama peaks?”

„Ma ise...” mühatas Tamako ja tõusis, libistas justkui end kogudes käega üle näo. Natuke aega valitses vaikus.

„Saad sa tegelase kohe kätte?” küsis üks teine laua ümber istuvatest meestest. „Kui sul läheb 200 sekki, peaksid sa juba lähema 100 sekki jooksul ühenduse saama. Kui keegi peab enne xailonite kohalejõudmist midagi tegema...”

Tamako mühatas, sirutas vasaku käe klahvideni ja lõi sisse mingi numbri. Ta sulges hetkeks silmad ja ta kujutis kahekordistus – ilmselt tahtis ta rääkida virtuaali kaudu, et kõrvalised hääled teisele poole ei kostuks, samas aga oleks ruumis näha ja kuulda, mida räägitakse.

Puldil vilgatas tuluke ja kostus ettevaatlik „*Hai?*”

„*Nobuyuki Kojima, Tamayuki desu.*”

Marge, nagu ilmselt paljud teisedki seal ei osanud jaapani keelt, kuid kõrvalt TI-monitorilt oli praktiliselt samal hetkel võimalik tõlget lugeda.

„Jah?” veelgi ettevaatlikumalt.

„Me kohtusime kaheksa aastat tagasi Malaisias ja käisime Okinawal. Ma olen kindel, et sa mäletad mind suurepäraselt ja ilmselt tead sa ka, millega praegu tegelen, nii et ma ei pea sissejuhatusele aega raiskama. Sinu käes on 2 meie inimest ja mõned, kes meiega koostööd teevad. Nad peaksid asuma praegu sealsamas, kus sina, Utsunomiyas kaitsepolitsei laboratooriumites Kasumigaseki 2-4-17. Sa tead, et Kuu Ordu ei jäta mitte kunagi oma inimesi hätta ja ilmselt ei ole sulle üllatus, et me neile järele tuleme. Nobuyuki-san, sa tead, kes olen mina ja mina tean, kes oled sina. Sa oled pärit Chinost, see on pisike küla Yatsugatake mägede jalamil, Naganos. Sul elab seal sugulasi, õdede ja vendade lapsi ja lapselapsi. Las ma räägin sulle ühe loo. Oli kunagi selline riik, mida kutsuti Nõukogude Liiduks. Millalgi peale teist maailmasõda avastasid muslimid, et sõjaliselt ei ole neist muule maailmale vastast ja meeleheitel pöördusid terrorismi poole. Lähis-Idas hakati Lääneriikide diplomaate – ja hiljem ka tavalisi kodanikke, kui ideaalid äriks üle läksid – pantvangideks võtma. Üks kord rööviti ka Nõukogude diplomaat. Nad ei teinud seda enam kunagi, sest vaata – selle asemel, et ametlikult väärilt väita, et nad ei suhtle terroristidega, päriselt aga seda siiski tehes, et inimest elusalt tagasi saada, hakkasid venelased tapma röövijate sugulasi, üks päevas, kuni pantvang oli vabastatud. Mis sellest järeltub? Väga lihtne – kui sa tegeled terrorismiga, saad sa seda teha – terrorism on ju alatu ja räpane relv! – ainult niikaua, kui sa suhtled kellegagi, kelle eetilised tõekspidamised takistavad sulle sama mõõduga vastata. Ma imetlen ja austan kahekümnenda sajandi liberaalset demokraatiat ja olen nõus, et teatud mõttes on see inimõtte tipp. Kuid see muudab sind kaitsetuks nende ees, kel on halvem moraal kui sinul. Terrorism elas ainult sel sajandil, sest see on mõttetu taktika, kui vastane on sama hoolimatu ja julm. Nobuyuki Kojima, ma ei nõua sult, et sa oma kodumaa reedaksid, ma annan sulle vaid nõu meie inimeste tapmisega pisut hiljaks jääda. Sest kui meie inimesed surevad, pühime me Chino maa pealt.”

Natuke aega sumises liinides vaikus. „Nad uurivad haruliini ja Jaapani õhukaitse avastas laskuva roboti,” kommenteeris keegi vaikselt.

„Oota, Tamayuki,” kostis kauge hääl. „Hideaki on surnud.”

„Jah? Kuidas see juhtus?”

„Ta avas tule, kui me teda kinni võtta üritasime.”

„Me ei jäta teda ikkagi sulle.”

„Ma tean.”

Veel umbes kakskümmend sekundit valitses liinil vaikus. Marge silmad leidsid lõpuks ühelt konsoolilt ühenduse aja ja Tamako katkestas kõne täpselt 200 juures. Maila ees konsoolil oli näha ilmselt simulatsioon, mis näitas, et translaatorrobot startis kohe selle järel.

Keegi mees ühe xailoni kujutisel mühatas. „Sul on hea lubada, Tamako. Aga mis sa siis teed, kui sa ühel päeval oma lubadusi täitma pead?”

Tamako vaatas rääkijat raskel pilgul. „Zoltag, siis ma täidan selle, olgu ma neetud, ja see jääb minu südametunnistusele. Ordu täidab alati oma lubadused. See on ainus võimalus tagada, et meid tõsiselt võetakse.”

„Sul mingi ID või asi on kaasas?” Too neiu, kes Margega enne rääkinud oli, seisis korraka ta ees.

Tüdruk raputas pead.

Teine noogutas, mõtles hetke ja klõbistas siis midagi käigult diskii, mis tal vöö vahel rullis oli olnud.

„Tulid enda arust lõbusõidule ja sattusid keset operatsiooni?” muigas ta. „Teen sulle ajutise, see peaks kohe tuppa toodama.”

Ta viipas lähemale ühe neist liikuvatest platvormidest ja nad hõljusid juhtimiskeskusest minema. Koridor tõusis kiiresti ja järgmiseks olid nad eluruumide mõistlikku mõõtu ilusatel korrustel, kust aegajalt avanes vaade ümmargusse aeda, mida müürina piirasid tubade aknad. Platvorm tõusis ja peatus siis kohakuti ühe terrassiga, nad astusid maha ja sammu sid mööda üsna tavalise linnamaja moodi koridori, kuni nende ees avanes ühe apartemendi uks.

„Mu monitor näitab, et selle on Šunkto soovinud teile kinni panna; ju ta on siin olnud... või Athos soovitas. Kohe saad kaardi. Ah jaa – minu nimi on Eve.” Ta saatis oma koodid ukse kõrvale diskii. „Just nimelt „Eve”, kuigi mõned kipuvad seda kirjepildi järgi „Iiv” hääldama. Kui midagi on, ütle.” Ta viipas ja kadus. Marge maigutas nagu kala kuival, olles häiritud ja pahane, sest ta tõesti ei pannud tähele, millal naine enda asemele kujutise saatis; ta oli üsna veendunud, et puldis oli too siiski ehtne olnud... või mine tea... Ta ohkas, silus näolt lahtipääsenud juukse salgu ja asus siis uurima ruumi, kuhu sattunud oli.

*

Selig sättis oma varustust, mingi balloon pääses ta käes lahti ja veeres üle põranda eemale. Mees hüppas sellele järele, koperdas vastu üht tooli ja loivas kirudes oma tooli poole tagasi.

„Katsu mitte rabeleda!” sisistas juhise taha tardunud Šunkto läbi hammaste.

„Vabandust,” pomises Selig.

„Mitte ainult sellepärast, et sa häirid,” selgitas piloodi kõrval istuv Athos. „Lennuk kõikus, ma nägin. Me oleme allpool veepinda, eelmise lennuki lainenõos ja see näeb kuradi ohtlik välja.”

„Pidid sa ütleva,” mühatas keegi tagantpoolt. „Miks me looke teeme?”

„Seal on üks laev,” osutas Šunkto peaga, sõrmed mänglemas täpis juhtimise kuulidel.

„Jaapani oma?”

„Ei tea,” vastas piloodi eest taas Athos. „Aga ei riski, et ta teatab, ja ainult igaks juhuks teda põhja lasta ka ei taha.”

„Lõpuks peaks ta ju lihtviisiliselt kuulma?”

„See on lõpuks. Me liigume M6-ga, oleme juba linnas, kui tal ükskord kõrvatrummid lähevad.”

„Kohe jõuame kaldale...” pomises Šunkto. Athos lülitas korraks endale esimese lennuki ekraanid, sest ainult see hoidis end pool meetrit laineharjadest, nende endi ekraanidel polnud peale voogava vee ja tühja taeva midagi, orienteerusid nad ju radarikaardi ja positsioneerimis süsteemi järgi.

„Mis vallid need kalda ümber õieti on?” küsis piloot kaardile osutades.

„Tsunamikaitse,” selgitas Athos. „On praktiliselt piki kogu rannikut. Kus eeltõkkeid ei ole, on kohati kuni kolmkümmend meetrit kõrged. Alus on kodutuid ja muid asotsiaale täis ja kui tuleb tõsine laine, mis üle lööb (nagu kaheksakümne neljandal aastal), siis nad upuvad ära.”

„Augud sees?”

„Ega ta polegi mõeldud pidev olema... Läheme sisse Yokohama sadama väravast.”

„Wow, mis see on?” heitis Šunkto arvutikujutisele ja seejärel ekraanile, kus kogu Jaapanipoolne taevast sulametallist virmalised, sinakast lõõsast tornaadod tantsisid ringi ja veel laiemat ala kattis pimestav-sätendav tulevihmakardin. „Aldus ründas. Tõepoolest – wow... A-faas käivitus, meil on kakssada kolmkümmend sekki, kuni Dweller endale lae kaela laseb. Selle ajaga tulistavad nad muide välja üle kuuesaja tuhande erineva laengu.”

„On alles pilt, ka mina pole sellist varem näinud,” kviteeris esimese lennuki piloot Zoltag, kelle kujutis oli hetk tagasi ekraanile tekkinud. „Tõusen kõrgemale, nii et lained kaovad... Zero! Sadamas tulistan mina, Hisgata liinil läheme lahku ja enne elamukvartaliteni jõudmist laske alla helikiiruse, nagu kokku leppisime. Õnn kaasa, mu Seitse Pardipoega.”

Arvutid olid tegevuse ammu sünkroniseerinud, soovides inimestelt pigem vaid luba, nad vupsasid veepinnast kõrgemale ja nüüd avarus ka ekraanidel pöörase kiirusega vastutormav kaldajoon. Lennukite kiirus vähenes, kuid seda oli üle kilomeetri sekundis järel, kui nad mõned meetrid veepinnast sadamasse sisse lendasid. Esimene tulistas, et aurustada maste ja juhtmeid, mis neile jalgu võisid jääda ja kahjuks oli kindlasti neid, kes laialilendavate rusudega pihta said, kui mitte arvestada neid sadu, kes helibarjääri lööklainest püsivaid kuulmiskahjustusi said. Ekraanidel veiclesid arvutikujutised, võimalikud trajektorijooned vonklemas kõrghoonete vahel. Toimuv oli inimeste jaoks liiga kiire, võimaldades vaid üldisemaid valikuid. Kord kuni saja meetri kõrgusele tõustes, et napilt üle mõne teejäänud hoone katuse lennata, kord tänavate kohal pea traatideni laskudes tormasid lennukid hiiglaslikus linn-labürindis, mis sisuliselt kattis kogu Jaapanit. Nende teed tähistas mürin, tuli ja õhukeeris, pimestatud ja kurdistatud inimesed haarasid oma riietest, mõned viskusid maha, taipamata, mis toimus, ja lennukid olid selleks hetkeks juba kaugel.

Eespool minekusihis lakkas pommitamine, kuid ka tulekahjude kuma oli päevavalgusest heledam ja radar näitas sadu orbiidilt allasööstvaid lennukeid. Kord kõrgemate, kord madalamate inetute majade lõputu mass laius nende ümber, aeg-ajalt vilgatas ekraanidel mõni kõrvaltänavat kasutatav lennuk, muidu aga püsisid nad ehitiste üldisest massist madala mal. Siis oli mõneks sekundiks nende all mets ja siis oli eespool näha pisut teistsuguseid hooneid. Tänu TI analüüsile jõudis Šunkto eespool märgata automaatrelvade sihtsignaale, mis neid kõigepealt tabasid, siis aga ka sõdureid ja relvi endid, mis nagu aegluubis üritasid xailonitele fikseeruda. Selle tajumiseks kulus tegelikult mõni sekundikümnendik, luba oli TI-le niikuinii antud ja kosmoses valmistatud masin oli kiirem – samuti külmalt, küberneetiliste vidinate mõrvarliku täpsusega prahva tasid pardarelvad, laserikiired

piitsutasid pinda ja tiibade alt startinud raketid leidsid oma märgid, plahvatades küll alles siis, kui lennuk oli juba läinud...

Nende ees kerkis ehitiste vahelt lillakas tulekorsten, see loitles kiiresti tumenedes kui tupruv ja visklev loosungiräbal ja vajus siis kõrgemal laiali seenekujuliseks pilveks. Šunkto korrigeeris viimast korda kurssi ja rohkem tal teha polnudki, laev leidis endale maandumiskoha otse selle veel virvendavat kuumust ja ajutisi suitsuräbalaid väljapurskava kraatri serval, pidurduskiirendus pani nad kõik mõneks sekundiks rihmadel rippuma ja keelega magu tagasi hoidma ja siis olid nad all. Magnetrihmade sulgurid säratasid, kostis jalgade müdinat ja selleks hetkeks, kui piloot oli seadmetele pilgu peale visanud ja veendunud, et vähemasti lähematel sekunditel neid keegi ei ründa, ning kaaslast vaatama pöördus, nägi ta vaid viimase kanda luugist kadumas. Siis vaatas ta ekraanidele teiste lennukite järele ringi ja avastas, et on servmine, kuid augule kõige lähemal, olles ühtlasi ka kõige paremini ehitiste vahel varjatud.

„Kolmas sai pihta!” teatas Zoltag. Šunkto oli juba jõudnud märgata, et üks lennukitest on veel õhus, see ilmus kergelt laperdades nende tulekusuunast kõrval.

„Fu, lasku mulle peale,” hüüdis ta kiiresti. Lennuk tuli palju aeglase malt kui teised, sättis end õhus ja maandus siis kerge kolksatusega Šunkto masina peale. Naksatasid sulgurid, mis lennukid kokku liitsid, nii et üks neist võis teise minema viia, piloot viskas pilgu diagnostikale, mis kohe ekraanidele ilmus ja vangutas pead.

„Vigastatuid on?”

„Imekombel tõsiseid hädasid ei ole.” Ent tema ekraanile tekkinud higine nägu oli verine. „Tõsi, Mabelist ei ole minejat... teised lasid jalga.”

„Fu, kähku siia alla, ma lähen.”

Teise lennuki piloot heitis pilgu Zoltagi kujutise poole, viimane vaid noogutas lühidalt ja sekund hiljem maandus Fu alumise lennuki kabiinis.

„Ma saan ise...” kostus ülevalt, kuid sellele ainult mühatati vastuseks ja Šunkto, kes ühe silmaga ekraane jälgides tegelikult kannatamatult ootas, millal Fu teise piloodi kohale paika saab, nägi kuidas Frank vigastatud kaaslaste alla tõstis.

„Rakett. Olime tagumised. Kestakillud,” napsas ta kiiresti seletuseks, piloodile lühidalt tervituseks noogutades ja toda Mabelit ühte tooli asetas.

„Sa said ju ka pihta... Vedas sul,” heitis viimane hapult talle järele, kui mees Šunkto järel alumisest luugist välja sukeldus.

Nad ei olnud tegelikult üldse hiljaks jäänud, sest kaugeima, Zoltagi enda lennuki sõdurid tormasid käigupealt trosse kinnitades auku nagu lemmingud urgu just siis, kui ta välja sai. Läbi rünnakuskafandri ei olnud midagi tunda, kuid piloot vilistas termomeetrit vaadates – üle viiesaja kraadi (st üle 230 C°). Plahvatused ja augu põletamine oli ümbruse sisuliselt laustuleks muutnud. Eemal kerkisid taeva poole tule- ja suitsusambad seal, kus ikka veel võltsdessante tehti, siin oli veel vaikne, ainult kaitserobotid roomasid kõrgematesse kohtadesse, et paremaid laskepositsioone valida.

Ta kinnitas ka oma trossiotsa esimesel pilgul usaldustäratavalt kindla betoonilaraka külge ja libises allapoole, toetades end ühe käega, teisega laserit hoides. Mõned sõdurid olid paar trossi ka alt kinnitanud ja sättisid mõned hävitusrobotid neile kui funikulääriga üles-alla liikuma, et kaitsta nende taganemisteed kusagilt tulla võiva külgrünnaku eest. Hetketi seinte peegeldustelt temani jõudev side andis edasitunginud kaaslaste asukohast selget aimu, kuid seda polnud vajagi, sest kõige kiiremal viisil – lõhkepakettidega – uste avamise kärgatuste järgi oli võimatu mitte õiges suunas minna. Frank lasi möödaminnes maha kusagilt külgrünnakust ilmunud juba enne poolsurnud

valvuri, saatis tolle tuleku suunas paar lõhkelaengut ja ootas teda hetke, kuni Šunkot sinna paar detektoriga miini paigaldas. Juba teel olid nad kokku leppinud, et ühinevad Athose ja Seligiga, kes esimestena olid valinud ühe alumistest käikudest ja ootamatult tugeva vastupanu tõttu palju aega raisanud ning teistest maha jäänud. Nad jõudsid järele just siis, kui mehed järjekordse uksega vaeva nägid. Paar laengut peale, kähku eemale ja nupulevajutus. Kõik vankus, prahikeeris lõi õhu paksuks ja laest nirises liiva ning muud sodi. Ukse asemel oli aga rebitud servadega auk.

„Jama,” kommenteeris Athos sinna sisse piiludes. „Me oleme vist üldse valel korrusel.”

Käik, mis nende ees avanes, kulges oma sadakond meetrit ilma ühegi avausega seintel ja pööras siis paremale. Lambid oli plahvatus muidugi purustanud, ent nende laternatest ja infrakujutisest jätkus nägemaks, et seal ei paistnud ka midagi ohtlikku olevat. Ja seista ning mõtiskleda oli sellistel operatsioonidel küll viimane asi, mida endale lubada võis.

„Läksime!”

Käik pöördus umbes kolmkümmend kraadi ja jätkus samasugusena.

Mehed vaatasid kiiruga üksteisele otsa, Athos kehtas õlgu ja nad läksid edasi. Käik pööras seekord kolmkümmend kraadi vasakule ja ikka ei olnud nende teel midagi.

Nad läbisid parasjagu seda käiku, kui nende taga kostus vuhinat ja välgatas metall, kui väike kakusuurune mehhanism käigukäänaku tagant välja lendas. Šunkto pööras relva sinnapoole, ent taipas samal hetkel, et see oli vaid nende kommunikatsioonirobot.

„Kus te olete?” küsis Zoltagi hääl. Ilmselt ei levinud seal käikudes kogu side, nii et ta ei saanud seadet jälitada. Nad tajusid, et robotil on ülevalt antud luba täisvõimsuseks, Athos andis ka sinne poole loa ja seinale tekkisid kujutised, millest ühel oli Zoltag, mõnedel aga kindluse holograafilised läbilõiked.

„Oi, kurat!” vandus piloot sealt ülevalt; Šunkto sai vaid niipalju aru, et nad olid tõesti valesti läinud ja peašahvist juba üsna kaugel.

„Venturi on elus ja hulk muud rahvast ka; ei ole aega neid sorteerida, loopisime lennukisse. Hideaki on ka käes, aga... tüübid on vist mootorsaega proovinud tal kolpa avada. Siin kukub kohe ka taevas kaela, Jaapani lennuväe rünnakuni on kakskümmend sekki. Rühma poolitamine on äärmiselt ebasoovitav, aga mis teha. Kui ruttu te siia jõuaksite?”

„Zoltag, stardi! Kohe!” pahvatas Athos. „Me oleme kommunikatsioonikäigus, sörgime siit eemale ja keegi teisest lainest korjab meid peale. Stardi viivitamatult!” Ta viipas teistele ja nad kiirustasid oma endise mineku suunas edasi. Robot järgnes neile ja nad nägid, et Zoltag surus huuled kokku, ent sekund hiljem keerles ekraanidel juba startivate lennukite tolmukeeris. Kogu maa vappus ja kõikus kui maavärina puhul ja side katkes, sest hoone ülemised korrused varisesid arvatavasti sisse ja robotite rida, mis oli neil võimaldanud rääkida, katkes.

Oma kümme minutit ei juhtunud midagi, nad sörkisid mööda üksluist lamedaid sikkasid tegevad käiku edasi.

„Seis...” teatas korruga Athos ja heitis häiritud pilgu robotile, mis ikka veel neist paar sammu taga lendas.

„Oskab keegi – pange ta vait. Kauaks tal kütust jätkub? Ja üldse...” Ta kuulatas.

Šunkot võttis oma modemi abil riistapuuga ühendust, see laskus põrandale ja jäi vait.

„Seal on inimesed ja ilmselt mingit tehnikat,” teatas Frank.

„Mida sa näed?”

„Eriti midagi,” kaebas mees. „Mingi suur šahv paistab olema. Ehk ulatub isegi maapinnani? Ma ei

taha sondida – neil on niikuinii midagi, mis meid siis avastab.”

„Kas me ei saaks seda riistapuud kasutada?” Šunkto tonksas robotit jalaga.

Frank heitis tolele ühe pilgu, siis noogutas. Mehed tajusid, kuidas ta robotile korraldused saatis, see sirutas välja väikesed jalad, millede otsas olid rattad ja hakkas aeglaselt käikumööda edasi veerema. Ta ei saanud, vaid keris enda taga lahti juuksekarvajämedust valguskaablit, mille teise otsa pistis Frank kõrva taha ja nii jälgisid nad tema transleeringu kaudu kõike, mida robot nägi.

Nad vaatasid korra nõuküsisvalt üksteisele otsa ja hakkasid siis masinale järele hiilima, sest paistis, et sealsuunas ei ole mingeid jälgimisseadmeid ega kedagi vaatamas. Nad olid läbinud umbes viiskümmend meetrit, kui roboti saadetud kujutisele tekkis mingi mehhanism ja järgmiseks andis nende aparaat teada, et teda jälgitakse.

„Liikumatul!” oli Franki korraldus; nad ise jätkasid edasiliikumist. Toimuv oli ju järgmise käänaku taga ja kui nad nurga juurde jõudsid, kummardus lisaks robotile nende masina kohale kaks sõdurit, kes siiski aupakliku kaugusesse hoides ja nende masinat sihikul hoides seda silmitsesid.

„Teie võtke mehed, mina võtan roboti,” sisistas Frank, tõmmates lasernoa, ja juba nad tormasid edasi. Šunkto imestas küll, ent kuna hetkegi kaotada ei olnud, tegi nagu öeldud. Üks sõduritest jõudis relva tõsta, Athos tulistas ja mehe käsi eraldus kehast. Teine jäi hiljaks ja Seligi automaadipära tabas ta meelekohta. Veendunud, et ta kaaslased saavad vastastega hakkama ja olles silmanurgast fikseerinud, et robot üritas Franki rünnata, pöördus Šunkto esimesel võimalusel kaaslaste tegemisi vaatama. Ent too oli juba paisanud roboti maha ja sisuliselt tükeldanud. Ta küljest voolas verd ja Šunktol kulus ta kätt vaadates hetk aega, enne kui ta taipas, mida näeb – peaaegu küünarnukini oli nahk ja lihased käe tagaküljelt minema pühitud ja haavades läikis metall. Ometi kasutas Frank kätt edasi.

„Milleks sul oli vaja noakangelast mängida? Hea, et see sul protees oli,” mühatas ta teise käele osutades ja kummardus appi kontrollima, et robotil mõni saatja või muu funktsioon tööle ei ole jäänud.

Frank heitis talle kiire pilgu ja muigas millegipärast veidralt.

„Lootsin selle risu tervena kätte saada... Ma tunnen... arvasin tundvat seda tüüpi roboteid – üks sutsakas õigesse kohta, see oleks ilusti vagusi seisnud ja ma oleks saanud juhtimise üle võtta. Aga nad raisad on seda vist modifitseerinud... Igatahes... nägid ise.” Ta pöördus teiste poole. „Kas kumbki neist räägib midagi?”

Athos oli sõduri otsast lastud käele spetsiaalselt selleks valmistatud žguti-koti paigaldanud ja püüdis tegelast šokist välja tuua, jagades talle kergeid kõrvakiile, Selig aga raputas enda oma kohalt üles vaadates pead:

„Raske ajupõrutus. Ta on mitmeks tunniks rivist väljas.”

Nende robot liikus jälle ettepoole, Selig järgnes talle ja Frank tegeles oma käe hädapärase sidumisega. Käeta sõdur oli ilmselt mingisuguse tasakaalu tagasi saanud ja nad Athosega vahetasid vaikselt japanikeelseid lauseid. Šunkto vaatas ringi ja otsustas neid katma jääda.

Korraga ajas Athos end püsti, viipas Franki ja roboti tagasi ning seletas, kui nad lähemale jõudsid: „Ta ütleb, et suures hallis on sõdureid ja tehnikat, aga siin on avarii-kõrvalkäik, kus valvet ei ole enne kui üleval.” Ta aitas võõral sõduril tolle käe korralikult steriilsesse säilitus kotti toppida.

Mees ajas end istuli, siis jalgele, ta tuikus, kuid jäi püsti.

„Anato o chika kara chijoo e modosu tedsuke o suru junbi wa dekite imasu, moshi anata ga ude o watashi ni kaeshite kureru to wokusoku shite kureruno nara. ”

„Hai, soo shimasu,“⁵ vastas Athos ja heitis peaga, et nad liikuma hakkaksid.

„Mis te rääkisite?“ tahtis Šunkto teada.

„Ta lubas meid välja aidata, kui me talle ta käe otsa tagasi paneme ja mina ütlesin OK.“

„Kuidas sa seda lubadust täita kavatsed?“

„Võtame ta kaasa. Peaks õnnestuma, kui me käe kahe tunni jooksul vähemalt säilitajasse saame.“

Šunkto vangutas pead, ent otsustas mitte rohkem küsida ja nad alustasid ronimist. Ühekäeline sõdur oli kaotanud verd, nii et teda tuli paar korda toetada. Ent lõpuks olid nad roninud oma kahekümne korruse kõrgusele ja jõudsid teise ukseni ning häiret ei olnud keegi andnud. Sõdur toetus raskelt vastu seina ja otsis taskust mingi magnetvõtme.

„Watashi wa door o akeru koto ga dekimasu ga, door no ushiro ni wa sudeni kamera ga secchi sarete imasu.“

„Kono ushiro ni, haba no hiroi renketsu-tunnel ga ari, sono tsukiataru wa hacchakuchi desu?“

„So, watashi tachi wa jimusho no heya o toori nuketeiku no desu...“⁶

Athos andis talle käega märku uks avada ja selgitas sellal teistele: „Siit peaks algama suur vaba käik, ent me läheme sellega paralleelselt läbi väiksemate ruumide. Seal on küll kaamerad, ent kuni ta avab ukse, ei panda meid ehk tähele.“

Sõdur oli diskiilt sisse löönud koodi, andis oma sõrmejälje ja avas siis võtit kasutades ukse. Nad leidsid end vast viis-kuus meetrit laia sisehoovi meenutava sopi lõpus, mille taga avarus kõrge ja heledasti valgustatud käik. Nad läksid selle poole, ent keerasid peaaegu kohe ühest väiksemast uksest sisse. Koridorides ja ruumides ei olnud kedagi, ent mehed piilusid kahtlustavalt laes rippuvate kaamerate poole, sellal kui sõdur samal viisil järgmise uksega jäandas.

Uus koridor, ruumid mõlemas küljes. Nad olid läbinud järjekordse sadakond meetrit ja sõdur tegeles järgmise uksega, kui korraga prääk satas nende pea kohal valjuhääldi:

„Ittai dou iu koto nan desuka? Doko e ikun desuka?“

„Heitai Edo. Meirei, 6-3 helicopter no hacchakuchi ni iru Shoogun Doi e tokubetsu-butai o haken seyo!“⁷

Uks avanes. Nad läksid edasi ja midagi rohkem ei juhtunud.

„Karera ga control shiteiru to shitemo, watashitachi ni wa ippun shika nai. Dakedo, korega ga saigo no door desu,“⁸ sosistas sõdur.

„Noh?“ tahtis Frank teada, kui nad edasi läksid.

„Ta ütles, et tal olla käsk meid sinna viia ja kui nad kontrollivad, siis on sitasti. Aga see on viimane uks.“

Sõdur avas ka selle ja siis olid nad avaras angaaris, mille akendest tulvas päevavalgust.

„Ukseid ei ole rasked, aga ilma lõhkeaineta neid ei ava,“ kommenteeris Frank.

„Läksime. Saadan signaali?“ küsis Šunkto akendele osutades.

Kellelgi ei olnud vastuväiteid ja hetk hiljem kihutas nende masin ülespoole. Nad olid jõudnud aga astuda vaid kümmekond sammu, kui hakkas mõirgama häire ja vilkuma tuled.

⁵ „Ma olen nõus teid siit maapinnale aitama, kui te töotate mu käe otsa tagasi panna.“ – „Oleme kokku leppinud.“

⁶ „Ma saan selle ukse lahti, ent seal taga on juba kaamerad.“ – „Ja siin taga on lai ühendustunnel, mis lõpeb maandumisplatsil?“ – „Jah. Läheme läbi kontoriruumide...“

⁷ „Mis toimub? Kuhu te lähete?“ – „Reamees Edo. Käsk, Saata eriuksus kindral Doi juurde helikopteriväljakul 6-3!“

⁸ „Kui nad kontrollivad, on meil vaevalt minut. Aga see on viimane uks.“

„Uks on kõrgepinge all,” teatas Frank.

„Seda lihtsam. Pikali!” röögatas Selig. Nad viskusid maha ja Athos tõmbas ka tolle jaapanlase pikali, kui Selig lõhkepaketi lihtsalt ukse suunas viskas. Plahvatus raputas neid, keerles suitsu ja rususid, ent kui nad sinnapoole vaadata said, oli üks uksepool räbalateks, jättes ava, millest nad kõik rahulikult läbi võisid mahtuda.

„Korrata?” soovitas Athos. Selig viskas, ent teine pakett ei jõudnud ukseni, enne tabasid teda sinakad kiired.

„Neetud.” Selig sisistas valu pärast läbi hammaste, tema varrukal oli tumedaskõrbenud riba. Šunkto oli tähele pannud, kus laser asus, ta saatis sinnapoole valangu automaadist ja ühe granaadi järele. Ka teised tulistasid, sest seadmeid oli mitmes kohas. Üks uks nihutati kõrvale ja ruumi veeres mingisugune tanki meenutav riistapuu.

„Kas pinge on ikka veel peal?” tahtis Athos teada.

„Jah, aga meil ei ole valikut,” pahvatas Frank ja tormas väljapääsu poole. Tankist lahvatas tema suunas välg, ukse juures särisesid sinakad elektrikaared ja korraks oli kogu see kant ere laustuli. Šunkto proovis mitte mõelda, mis kaaslasest järele jääb, ent oma imestuseks avastas ta mehe hetke pärast ukseaugus tanki sihtimas.

„Tulge!”

Tank plahvatas, kuid tagantpoolt veeres ruumi järgmine ja nad jõudsid vaevalt põrandalt lahkuda, kui tolle uue poolt sähvatas välg ja see põrandalapp neile kildudena järele lendas. Ka oli vähemalt üks laser terveks jäänud, sest kaitseülikonnalt lendas sädemeid ja ühekäeline sõdur karjus, kui teda tabas omade tuli. Tank tulistas uuesti, viimasena tulnud Šunkto tundis, et ta kerkib õhku ja järgmiseks avastas ta end teiselt poolt ust nende tuleku suunas marutuld andmas. Plahvatus oli ta uimaseks põrutanud, kuid Checker oli üle võtnud ja teda vahepealsed sekundid juhtinud. Kusagilt ülevalt tulistati nende pihta mürkgaasigranaate, nende kõigi skafandrid mullitasid, kui augud automaatselt sulgusid ja õnnetu jaapani sõdur lamas nende vahel näost sinisena, kuigi ka temale oli keegi avariiahapnikumaski pähe tõmmanud.

Ukseauku ilmus tanki siluett, Šunkto sihtis, kuid korraga kadus pilt ja visiir näitas ülevalgust. Vaevalt kolmandik sekundit hiljem nägi ta taas, kuid tank oli kadunud ja angaarist järgi jäänud hõõgav kivirüü lendas igas suunas laiali. Neile langes laskuva xailoni vari. Veelkord kadus pilt, kui valge hõõgus laiali lendas ja piloot tundis, kuidas plahvatuste lööklained teda siia-sinna tuuseldavad. Miski krigises, paukus ja Šunkto taipas, et keegi toetab teda. Ta vankus viimased meetrid, korraga oli käte all lahingumasina luugiserv, ta vinnas end üles ja kuna sel momendil sündis poolalateadlik otsus, et rohkem ei ole vaja end aparaatide ja keemia varal viimase piirini sundida, siis kaugemale, teistel jalust ära veeretada ei olnud tal enam jõudu.

„Ma lubasin ta kaasa võtta!” kuulis ta veel Athose hüüet ja kellegi vastust, mis kuti suguvõsa väga halvast valguses näitas. Siis maandus ühekäeline jaapanlane talle otsa, luuk sulgus matsatades ja kiirendus rabas haamrihoobina. Korraga oli kõhu all selgelt tunda põranda gofreeritud metall ja teadvusetu sõdur ta peal oli kohutavalt raske. Ta otsustas siiski kannatada, sest teisel pidi veel halvem olema, ja vastane ta selle sõna täpses tähenduses ju enam ei olnud. Ta luges masendusega sekundeid ja oli sajakahekümneni jõudnud, kui kiirendus lakkas ja järelejäänud pisut üle G pea kaalutusena tundus.

„Oi vana türa, vabandust! Oled sa ikka elus,” kuulis ta küsimust ja vaevaga pead keerates mõistis, et kõnetatakse teda. Kellegi käed juba tõstsidki teadvusetu haavatu ta pealt, ta üritas end ägisedes püsti ajada, kuid ei suutnud. Ka ta kaaslastega juba tegeldi. Keegi oli teda ilmselt jälginud, sest kui ta peale põlvedele ja küünarnukkidele tõusmist uuesti kukkuma hakkas, püüti ta kinni. Hetkeline pööritus möödus ja ta avastas, et ripub kahe mehe vahel, kes teda tseremoonitsemata kabiini poole

veavad.

„Ma ise...”

„Ah et au ei luba?” ei lasknud need end häirida ja kantisid ta tooli. Üldiselt oli Šunkto neile muidugi tänulik, ta kontrollis näite oma käele surutud medimonitoril ja vajus vaikselt pimedusse.

Tormimurd

Šunkto ärkas aegamööda ja tema teadvuses seisis kui tulikirjas „Olen Maal ja kõik on korras”. Ta ärkas veel rohkem ja talle hakkasid tasapisi meenuma viimased sündmused. Silmi avamata pugises ta vaikselt naerda.

„Aaa, elus...” kuulis ta tuttavat naisehäält ütlemas.

„Lisa...” Piloot avas silmad ja uuris ruumi. „Kus ma olen?”

„Sa olid siin vaevalt üleele. Ajulained on küll normis, aga paistab, et peaks alustama sellest, et suudad sa öelda, mis su nimi on?”

„Käi kuradile... Nii et siis polnudki see kõige suurem vale...”

„Misasi?”

„Äh, mul oli puhkuse puhul Checkerisse sisestatud meeldetuletus, et ma suvalises suunas minema ei tormaks... Unustasin selle ja see tundus mu olukorda arvestades üsna ebakohane. Eriti kui sina mind ravid. Miks ma ikka veel elus olen?”

„Sest sinu pärast ei tasu mul mu muidu üsna soodsat paranenud patsientide suhtarvu ära rikkuda.”

„Täna sellegipoolest.” Mees ajas end küünarnukkidele üles ja avastas, et on hulga voolikutega voodi küljes kinni. „Miks ma üldse siia sattusin?” Ta tahtis modemit aktiveerida.

„Ei lähe virtuaali! Sa oled parasjagu kloppida saanud ja rohte täis.” Naine kontrollis midagi displeidel. „Operatsioon läks teil käest ära, jaapanlased arvestasid rünnakuga. Dominikalt startinud äratoomiskomando (kus sina olid) pääses suhteliselt kergelt, sest teie madal lennutrikk oli vist midagi uut, kuid teised said kõvasti rappid. Paar tükki kukkusid alla ja vähemalt kolm inimest sai surma, sest üks xailon purunes täielikult. Te tulite sealt üldse elusalt tagasi ainult tänu sellele, et Aldus trampis nad toore jõuga maa sisse. Domi ja satelliitide haiglatel ei jätkunud regeneraatoreid ja teie lennukitais räbalaid saadeti siia. Nüüd sa tead kõike hetkel vajalikku. Lama ja toibu.”

„Miks just siia?”

„Franki panime meie siin kunagi kokku ja ta käib siin niikuinii alailma kontrollis.”

„Aaa. Kuidas temaga on? Ja muide, miks ta üldse on selline, nagu on?”

„30. mai 2119, Eurakkide raketirünnak Bahreinile. Ta oli Metroci naftaväljal. Purunevad konstruktsioonid lõmastasid ta jalad ja mürdsid selgroo, põlev nafta valgus laiali ja kui ta üritas end sellest eemale lükata, püstakile ajada, põlesid ka käelabad praktiliselt ära; sõna otseses mõttes küpsesid ära. Ja siis viskas päästekomando veel argoonilund kaela, nii et ta silmad ja üldse kogu nahk purunes selles tapvas külmas... Ime, et tast üldse midagi järgi jäi.”

„Miks ta ikkagi klooni ei tahtnud kasvatada?”

„Ta... tead, küsi ta enda käest.” Naine tõusis.

„Oot, millal ma siit minema saan?” tahtis Šunkto veel teada, nähes, et teine valmistub lahkuma.

„Võta endale kuus tundi. Muidu pole sinust Marge jaoks asja. Muide, plika tantsib ukse taga ühelt

jalalt teisele.”

„Ja sina ei lase sisse?”

Lisa mõõtis teda hapult ja lükkas ukse lahti. „Näh, siin su taadike on.”

„Ema!” napsas uksest sissetuisanud tüdruk teravalt.

„Just-just,” venitas see hapult. „Ajalugu kordub – täpselt nii ütlesin mina Kaisale, kui temalt selle tüübi üle lõin.”

Margel vajus suu lahti. „Ka-kas sa tunned vanaema?” küsis ta lamajalt.

Šunkto ei vaevunud alul vastama ja silmitses selle asemel seletamatu lõbususega lage.

„Nelikümmend aastat tagasi,” ägises ta lõpuks irvitades. „Ja see oli muide paras üllatus, kui su ema eile onni helistas ja ma ta ära tundsin... Temaga oli meil üks väike sabistamine nii kaksikümmend aastat tagasi.”

„Kui vana sa siis olid?” pöördus tüdruk ema poole.

„Seitseteist,” poetas see kuivalt. „Igatahes mul on tegemist.” Ta pobises midagi omaette ja kõhkles hetke uksele. Raputas siis kergelt pead ja vaatas korra tütrele otsa, juhtides selle tähelepanu millelegi ühel displeil. Uks oli ema taga juba mõne sekundi eest kinni vajunud, kui too taipas, mida talle öelda taheti ja pahvatas: „Ah et kari piilujaid!”

Ta vajutas nuppudele ja ruumi kolm seinat hajusid.

„No sa ei saa ju ometi haiglas privaatsust nõuda,” irvitas Selig, kuid pidas siiski vajalikuks seletada: „Ja me muide ei piilunud, vaid ühendusime sisse niipea, kui pealik ärkas ja ootasime diskreetselt tagaplaanil; kuhu meid surus muide Lisa.”

„Ja ka sinul on aeg harjuda, et Ordu aladel on raske leida üsna avarates piirides naisterahvast meenutatavat olevust, kellega Šunkto ei ole keppinud,” kostis teiselt poolt valgest kookonist Franki hää.

„Isa!”

„Oi õudust, see ka veel...” ägas piloot. „Frank on su isa?”

„No tegelikult ei ole,” vastas tüdruk pisut segaduses.

„Ma olen ta õe isa... Ei, Šunkto, Miina on kõigest neljane...” Kajas paljuhäälnaerulagin.

Šunkto leidis kobades nupud, lasi end voodis istuli tõsta ja vaatas lõpuks korralikult ringi. Ta oli lülitatud sisse nii, et temast mõlemal pool kaardus ligi kaksikümmend erinevat ruumi pisut kõrgemas ringis ümber suurema ümara saali, kus askeldas kümnekond inimest operat siooni-komplekside juures. Parasjagu virvendas kusagil puudevate seinte tasandil uks ja ruumi sisenes Lisa. Šunktost paremal oli täpselt samasu guses palatis (mis muidugi ei tähendanud, et nad kõrvuti asusid) Selig, vasaku Frank ja tema tagant paistis Athos. Osa „tube” olid tühjad, mis tähendas, et keegi oli endale vaatekoha reserveerinud, kui ajutiselt lahkus, ja kõiki Šunkto ei tundnud.

„Miks me kõik siin oleme?”

„Jaapanlased lasid meile mingit gaasi. Natuke sellest sattus skafandrit läbistanud kildudega organismi ja Kenzo see igatahes ei olnud,” teatas Selig muretult.

„Mis seal toimub?” Ta vaatas keskmise saali poole.

„Harutavad Venturit lahti,” seletas Marge. „Juhtmoodulid sisestatud.”

„Kas meie koodidest on kuidagi mööda mindud?”

„Ei... Sa mõtled, miks Venturi hävituslülitused ei aktiveerunud? Tead, küsi teiste käest...”

„Kutt on võidelnud... ja muidu poleks meil siin niikuinii midagi päästa,” lausus Frank.

„Nad on ta üsna põhjalikult ära lõhkunud.” Athos vandus pikalt ja mahlakalt. „Ikka sama tuntud asi – kirvetöö! – on üritanud Checkerit petta, katkestades ühendused ükshaaval ja liites nad kohe uuesti läbi oma portide. Teoreetiliselt on neil õigus – ühendused võivad häireid anda ja kui häired jäävad lubatud piiresse, siis protsessor ignoreerib neid. Mõnda aega on jälgitud ja siis proovitud neidsamu koodi talle tagasi anda... ainult plaan, kuidas seda tehakse, läheb iga korraga kavalamaks, nagu ma siit logidest näen. Ning neid on viimasel hetkel ja kiirustades proovitud kustutada...”

„Ja teised?”

„Kohalikud?” Tamako, kel seal all paistis kõige vähem teha olevat, vaatas ühe puldi tagant üle öla nende poole. „Kyoto – Venturi kontakt – tõenäoliselt toibub, sest tema isiksust ilmselt hoiti tervena, lootes teda poisile täiendava survena kasutada... Teised... Hector hoiab neid elus põhiliselt sellepärast, et praegu häkib pool Ordu arvutigurudest nende mooduleid. Ja Hideaki oli muide väga põhjalikult läbi hekseldatud ja hoolikalt kõigest lisatust puhtaks roogitud...”

„Ettevaatlikult nüüd!” napsas keegi ja ka Tamako noksatas virtuaali visiiri silmadele tagasi.

Šunkto pööras end uurima kookonit, mille seest oli kostnud Franki hää ja teine ilmselt kuidagi tajus seda.

„Lukksepad on läinud, nüüd on köösnerite kord. Nagu sohvad õmblevad.”

„Regeneereerivad?” küsis piloot.

Mühatas. „Eufemism. No olgu. Mul läheb nahka palju.”

„Sest sa riskid operatsioonidel rohkem ja teed üldse asju, mida tavaline inimene ei suudaks?”

„Jah,” vastati kuivalt.

„Tead, esimesel korral oli see mulle šokk,” seletas Selig vahele. „Olime Andides neli tundi kiirmarsil läbi džungli tulnud. Mina vedasin vaevu jalgu järgi, Frank aga kandis meie varustust ja relvi – kokku oma kuuskümmend kilo. Tagantjärele ma mõtlen ka, et kuidas ma ometi ei taibanud... Kõige hullem aga tuleb. Nad jõudsid meile Thunthmalichi varemete juures järele ja meil ei olnud muud teha, kui ühte koopasse taganeda. Nad muidugi pommitasid kõvasti, siis proovisid rünnata. Tegin lolluse ja Frank hüppas mulle ette. Esiteks mõtlesin, et temaga on kõik, siis aga oli tegemist, et mitte pükse täis lasta. Killud olid talt poolel peal ja küljel kõik liha minema viinud ja eks sa ise nägid, mis seal all on... Tema aga ajab end üles, keerutab pead, annab sellele veel ühe tou, siis aga peaaegu viskab mind varju ja kobab oma puuduvat silma, ise vandudes: „Kurat, üks silm ka läks...””

„Mis edasi sai?” tahtis Šunkto teada.

Mõlemad vaatasid kookoni poole enne kui teine jätkas: „Ei midagi erilist. Lahingumõll andis õnneks lorudele orbiidil meie asukoha kätte ja kuna üks Aldustest oli otselangemisvõõndis, tulid xailonid ruttu kaela, puhastasid ümbruse ja võtsid meid peale.”

„Arvasid, et ta on robot?” küsis piloot kerge pilkega.

„Sina tunnend teda varasemast,” naeris mees vaikselt ja lühidalt. „See kõlaks küll võimsalt, aga ei, tegelikult küll mitte. Ma tean, et selliseid roboteid ei ole. Põhiliselt olin segaduses. Kuipalju siis ikka saab proteesi mõistet laiendada? Miks ta selle tee õieti valis? Ma talt üritanud küsida, aga ta ei vasta.” Ta naeratas veelkord vabandavalt. „Ega sulle ka ei öeldud?”

„Ei, ja arvasin, et temaga on kõik, kui ta end piksevardana kasutas. Täpselt, nagu sa ütled – tasub temaga veerand tundi koos operatsioonil olla, kui hakkab aimuma, et midagi on temaga viltu, pole õige, pole nagu teistel... Isegi kui ta robotil kaela kahekorra keeras, ei taibanud. Imes tasin veel, et no on kutil ikka jõudu... Kätt nägin muidugi ka... Kas sul ongi tõesti ainult aju järgi jäänud?”

„Osa seljaaju ja näärmeid ka,” poriseti kookonist. „Ja seemnejuhad ja veel üht-teist on ka regenereeritud, kuigi minust allpool võõd praktiliselt midagi järgi ei jäänud. Nahk on kasvatatud...”

Šunkto kõhkles hetke. „Võin ma küsida...?”

„Võid. Jah, mul on teemast kõrini, aga ma vastan. Õpetaja privileegid.”

„Mis õpetaja ma õieti – baashävitaja komandöri abi. Aga tänan – eks ma siis kasutan, et Akadeemias hulgun. See keha – kui ma üldse midagi taipan, on see kallid ja keeruline nagu lahingulaev?”

„On. Keegi pidi ju katsetama ja minust oli nii vähe järgi, et mingit valikut õieti ei olnud.”

„Kloon?”

„Jah. Aga see võtab aastaid ja sellegi puhul pole kindel, kuidas niivõrd täielik asendamine läheb. Lisaks deprivatsioon – ja kui hakata silmi ja muud juurde haakima, oleme samas kohas tagasi.”

Šunkto kõhkles veel hetke, siis manas näole vabandava muige: „Mul on muidugi vaid uudishimu ette näidata... Tean, et mõnest mehest on neli viiendikku tehislilik, aga...”

„Ei tunne end täiesti inimesena, kui sa seda mõtled. Söön, sest aju nõuab toitu. Aga see mu valgusobivuseks kasvatatud isiklik soolikajupp tehismaos ei valuta iialgi. Kas sa suudad kujutleda, kui surnud tunne on, kui nina iialgi ei lõrise, kurk ei valuta ja varbaküüned ei kasva? Kuigi see keha liigub nii, et väliselt midagi aru ei saa, ja ma tegelikult ka ise võiksin unustada, et see tehislilik on, ikkagi ma tean, et need on mehhanismid, mis mu närvilõpmete signaalidele vastavad.”

„Kas see ei parane kogu aeg?”

„Alguses olin ma ikka tõeline Frankensteinini peletis... Noh, elemen taarse juhtimise sain kahe nädalaga selgeks ja eks see tõesti parane kogu aeg. Mõni tüüp räägib ju, et ei oska ka aastate pärast kunstkätt korralikult kasutada, aga see on oma viga. Mul, nagu arvata võid, oli stiimulit oi kui palju. Valikut ju ei olnud... Sõrmeotsad on tundlikud, ma tunnen maitseid ja lõhnu ja ega ma enamasti ei mõtle...”

„Nii et suurem osa probleemi on psühholoogiline?”

„Ja kuidas veel! Mul on roboti jõud, mul on... Tead, mõne koha pealt olen ju üliinimene.”

„Arvata võib. Ausalt – ise ei tahaks selliseid valikuid teha. Kiiresti nad klooni kasvatavad?”

„Mõned aastad vähemalt veel. Aga tead... ma ei ole üldse kindel, et ma seda vahetust teha tahan. Kahel põhjusel – esiteks on see täiendav risk ja kui ma kord juba olen see, mis ma olen, on ehk parem võtta seda katsena ja jätkata ja vaadata, mis probleemid pikaajalisel tehisekehas elamisel tekkida võivad, teiseks aga olen ma ammu otsustanud Skuldil minema lennata. Sellisena nagu olen.”

Šunkto vaatas kookonit mõtlikult, siis noogutas aeglaselt: „Talud kindlasti ka vaakumit? Kaua?”

„Kuid.”

„Kuid?” Šunkto arvas, et ta ei kuulnud õieti. „Aga aju toit?”

„Suurel määral regenereeritav. Nahk muidugi hävib. Kuna verevarustus ei käi inimsüdamega, võin rahulikult ringi jalutada 10-ne G-ga, võin elada praktiliselt piiramatult vee all... *Et cetera.*”

„Nii et kõik need jutud keha peenest tasakaalust, mis muudab meid inimeseks, kõik need esoteerikute „väljad”, „hing” ja muu on osutunud jamaks...”

„Seda ei tea veel,” pomises Frank.

Šunkto ootas, utsitas siis lõpuks: „Jah?”

„Ma ei tea,” ohkas teine mees tüdinult. „Ma tõesti ei tea, on see ettekujutus või reaalsus. Igatahes kulub veel palju aastakümneid, enne kui sellised tehiskehad täiuslikuks muutuvad ja olen veendunud, et see ei ole mitte see tee, mida mööda inimkond minema peaks. See on ikka veel imitatsioon. Vilets imitatsioon. Kas sa kujutad ette, millised mehhanis mid on selle lihtsa asja taga, et nõelaga kõrva torkides saab varbad soojaks või nohust lahti? Ma ka ei teadnud, aga selle kohta on raamatuid kirjutatud. Vaat kõiki neid vahepealseid bioloogilisi kihte mul ei ole. Keha juhib vaevalt sajandik neist läbi seljaaju minevatest närvidest ja keegi ei tea täpselt, mida ülejäänud teevad. Minul ripuvad nad õhus ja tulemusena puudub see müstiline inimesetunne.”

„Selgroovigastuste puhul ei tööta need ka.”

„Halvatud end muide eriti täisväärtuslikuna ei tunne. Ja kaebavad tehisjalgade puhul umbes sedasama, mida mina kogu keha kohta.”

„Aga probleem on väiksemas suurusjärgus, kuna palju „oma” on veel alles...” Šunkto noogutas. „Olgu, olen sind piisavalt kiusanud. See, et sa Skuldiga lähed – on see vaid tehiskehast tulenev masendusetunne või sügavam soov?”

Frank kehtas õlgu. „Kust mina tean? Ma muidugi mõtlesin Skuldile varemgi, kuid mitte eriti tõsiselt...”

Šunkto avastas korruga, et on kogu selle aja voodi kõrval seisva tüdruku kätt hoidnud. Piloot naeratas talle ja lasi käe lahti.

„Sa võid hoida.”

„Sul hakkab igav.” Šunkto haigutas. „Ja muide on nendes segudes midagi, mis mu magama paneb, nii et varsti ma vajun ära.”

„Ma valvan.”

Mees mühatas. „Milleks? Mine otsi endale mõistlikumat tegevust.”

Tüdruk vaatas teda pea viltu. „Kui sa unustad suur ja tähtis onu olla, oled sa päris mõnus. Aga ma ei kannata, kui sa mind titena kohtled.” Ta ohkas korruga ilmelt, mis ta vähemalt kümme aastat vanemaks tegi. „Raskused hakkavad niipea, kui me keppimise lõpetame ja suu lahti teeme...”

Mitmelt poolt kostis seepeale heakskiitvat mõrinat, kuid just sel hetkel hakkas suuremas ruumis Venturi ümber kiirem sebimine. Piloot tiris enda ette diskii ja tekitas ruumi rippuvaid ekraane andmetega, kuid pidi tunnistama, et lisaks sellele, mida ta juba niikuinii teadis, ei olnud ta võimeline täpsemalt mõistma, mida nad seal teevad. Sebimine vaibus ja Hector virutas virtuaalivisiiri lauale.

„Ma ei kuulu nõukogusse ja mul ei ole õigust hinnangut anda, aga mul on tunne, et Hideaki valis oma tee ise,” kuulutas ta piloodist arvates vastasseina vaadates. „Mõttetud küsimused, et kas ta teadis, et kui läheb lõksu, siis mis see meile kõik maksma läheb? Asjatud küsimused!”

Šunkto avastas sealt Königi, kes noogutas kiiresti, kui nende pilgud kohtusid. Ta kirus mõttes ja kaalus, kas Lisa soovitusel vaatamata ikkagi virtuaali minna, sest teised jätkasid ilmselt parasjagu pooleliolevat vaidlust.

„Ka mina ei sega end luure töösse,” urises König, „kuid tuleb ju arvestada, peaks ilmselge olema, et meil ei ole eksimisruumi, üldse ei ole! Formaalselt on küll kõik korras – Venturi läks alla oma täiel teadmisel, Hideaki läks täiel teadmisel. Ent Hideaki teadis, millele ta välja läheb. Ja ta kurat ikka läks! Tulemus? Ühe mehe asemel kaotasime kaks. Ja üks neist oli pikaajaline resident ja piirkonna pealik!”

„Niimoodi vaadates tundub see tõesti lihtne,” suskas Tamako vaenulikult.

„Selleks te selle töö peal oletegi, et saada aru, et see ei ole lihtne!” Šunkto, kes tundis Königit hästi,

sai aru, et mees on väga ärritatud. „Te ei ole mitte õiges kohas, kui te ei taipa isegi seda, et teile ei tohi mitte midagi „tunduda”?”

„Jäta nüüd järele!” löikas Tamako. „Professionaalseid luurajaid meil ei ole ja ei ole vajagi – sa tead väga hästi, milliseks hälvikute koguks see alati kätte on läinud.”

„Sul võib õigus olla, et ma kuulun minevikku arusaamisega, et me ei saa ega tohi teisiti käituda, kui me tahame selles maailmas vastu pidada! Olla suurema algustähega inimene ja toimida erinevalt luureloogikast võime me endale lubada sellepärast, et meil on tehniline üleolek ja satelliiditugi. Ainult et aegajalt, nagu praegu, läheb see väga kalliks maksma.”

„Oled sa vähemasti nõus, et rünnak pidi toimuma? Omasid hätta ei jäeta...” küsis Hector mürgiselt vahele.

„Ilus põhimõte, kui sul on jõudu seda ellu viia.” Königi toon oli terav. „Ainult et selle elluviimise käigus saab omakorda inimesi surma. Seekord kolm. KOLM! Pool tosinat allatulistatud lennukit, mida omakorda oli vaja ära tuua – tulemuseks on täismahuline sõjaline operatsioon, kus meie poolel osales tuhandeid inimesi ja Jaapani poole ohvrite arv on vähemalt suurusjärgu suurem.”

„Tead, kui ma oma töö teha võtsin, olen ma selliste küsimuste esitamiseks vales kohas,” haugatas Tamako. „Põhimõtted on ammu kokku lepitud ja kui me üldse tahame midagi olla, siis keset operatsiooni selliseid küsimusi esitada ei tohi. Omad tuleb kätte saada, ükskõik mis see maksaks, luurajad tuleb ära tuua, maha võime me jätta ainult surnud.”

„Siis oleks lihtsam olnud sinna pomm heita.”

Mehed vaikisid.

„Ma ei ole veel piisavalt kaua Kuul elanud, et suudaksin seda tõsimeeli soovitada,” porises Hector lõpuks.

„Te saate väga hästi aru, mida ma öelda tahtsin.” König hingas sügavalt sisse. „Ei tohi lasta tekkida situatsiooni, kus põhimõtete järgimine tähendab suuremat ohvrite arvu. Meie tehniline üleolek ei vabasta mõtlemisest. Humaansus... Väärikus... Unustage ära! Ohvrid tekivad lihtsalt teises kohas.”

„Hideaki tegi oma otsuse ja me võime siin maailma lõpuni speku leerida selle üle, kas ta mitte ei valinud seda teguviisi sellepärast, et talle ei oleks meeldinud siin praegu meiesuguste ees aru anda...”

„Ma lihtsalt ei jõudnud teda tagasi kutsuda,” pahvatas seni vaikinud Devi Gonde ja taas mõtles Šunkto korraks virtuaali minna, et kasvõi kontrollida, kes veel vaikides liinil oli. „Juba Litegul kavatses midagi ette võtta, aga... Hideaki ei kuulanud, kui ma talle viisakalt mõista andsin. Rääkisin viimati neli päeva tagasi Judge'iga, et tema ütleks... See muidugi ei vabanda...”

„Mis saab Venturist?” tahtis König teada, kui Hector end toolil taha kallutas.

„Ei tea. Niikaua, kui tal see süsteem kuklas istub, on ta zombi. Ja me ei oska seda kohe neutraliseerida.”

„Palju see „kohe” praktikas välja teeb?” tahtis Athos teada.

„Võib-olla aastaid.”

„Ja kogu see aeg uuristab see end sügavamale?”

„Väljend on küll äärmiselt ebateaduslik, aga mõte on õige.”

„Mis siis saab, kui see ära võtta?”

„Kõige tõenäolisemalt ta sureb.”

„Nii et valik on tegelikult kas selline elu või surm?”

Hectori suu liikus, nagu mäluks ta midagi ebameeldivat.

„Mulle ei meeldi täna su küsimuste asetus, aga vastus on jah.”

Athos vaatas ringi. „Minule jättis ta oma Checkeri avamiskoodid... Šunkto, sina oled õpetaja... Veel keegi, kes peab või tahab vastutuse võtta – mis elu see on?”

„Ega ei olegi,” ütles Šunkto selgelt, taibates, mis teisel mõttes. Ta tundis tüdruku küüsi, kui käsi tema omal võpatas.

Hector vaatas ringi. Keegi ei öelnud rohkem midagi. Ta mõrises teistele ruumisolijatele üsna arusaamatu korralduste jada ja kummardus robotkirurgi täppisjuhiste kohale.

Ruumis valitses vaikus, kuni paari minuti pärast õige mitmed keskmises saalis olijad praktiliselt korraga pead tõstsid.

„Stabiilne...” kommenteeris Lisa küsimata. „Ajulained on nõrgad, kuid olemas.”

„Siis on praegu targem teda mitte torkida,” noogutas Hector. „Hakkame Checkerit tagasi laadima. Kui ta seni elus on...”

„Jäeb ta elama.” Devi paistis kergendust tundvat. „Hideaki oleks niikuinii lõpetanud. Lahingu käigus pihtasaamine on paratamatus – sõjas saab ikka keegi surma. Meil ei läinud kõige halvemini.”

König mühatas mornilt. „Me saime lüüa. Saime totaalselt, iga nurga pealt mööda lõugu. Pikaajalist residentide vahetatakse minu mäletamist mööda aegamööda, nii et teine saab positsiooni üle võtta. Tehnika kaotus pole tõesti oluline, kuid lisaks oma inimestele kaotasime vähemalt parkümmend toetajat Karafutolt ja praktiliselt kogu Jaapani võrk on täna halvatud – kes evakueeritud, kes peidus, kes ei taha meist enam midagi teada... Mida veel on vaja, et toimunut katastroofiks nimetada?”

Devi Gonde noogutas mornilt. „Tamako, kas sa ei tahaks piirkonna juhtimist enda peale võtta?” küsis ta siis. „Ma võtaksin ise Jaapani.”

Tamako vaikus kümme sekundit. „Seda ma kartsin kõige rohkem,” lausus ta siis kurjalt. „Ordu loogikale võid alati loota – mees, kes asja niikaugele lasi, ise siluma... Kuule Devi, ma tean, et sa ei saa seda ise öelda, aga kelle sa praegu enda asemele paneksid? Mind unusta ära. Kui seda on vaja, siis ma võtan sinu töö või Jaapani, aga ma eelistaksin seda mitte teha. Kojimal on niipalju õigus, et – andkem endale aru – ükskõik, kas ma vihkan või armastan seda maad, ei suuda ma olla objektiivne. Ja mis minu operatsioonist saaks? Te ei taha teada, mis Kent teile ütleb, kui ta avastab, et kogu vastuluure tema kaelas on. Ma arvan, et Devi Gonde peaks jätkama Ida-Aasia sektoripealikuna ja ma arvan, et Jaapani piirkonna juhiks on võimalik leida minust kohasem tüüp.”

„Litegul, mis sina ütled?”

Üks uus aken avanes tagaseinas. „Kas on keegi, kes väidab, et ta oli kindel, et Hideaki varem või hiljem tahes või tahtmata jama kokku keerab?” Mees vaatas seda küsides Tamakole ja Königile vaheldumisi otsa. Ruumis valitses vaikus. „Niisiis Devi jätkab. Selle eest, mis me teeme, tuleb aeg-ajalt maksta.”

„Kellest saab uus Jaapani piirkonna juht?” küsis König Devilt.

„Ma ei vastaks sellele kohe,” lausus see aegamisi, ise Liteguli poole vaadates. Viimane raputas pead ja hajus. „Mõtlemise aeg,” jätkas mees. „Kas meist kellelgi meeldib või mitte, aga üsna tükk aega peame me ilmselt raadioluure ja muu sellise peale suuremat rõhku panema. Tamako operatsiooni tugi muidugi...”

Marge sirutas käe diskiiile ja Šunkto nägi, et ta lülitas välja nende toa poolse saatja.

„Kuule, me oleme sattunud otse keset Senati nõupidamist? Kas me...” Paistis, et ta on tõesti põrutatud kõigest, mis ta ümber toimus. Šunkto avas suu ja peatus korraga, teadmata, mida vastata.

Vist alles sel hetkel adus ta, kuivõrd kauged ja tähtsad olid, millist meeletut võimu esindasid isegi tavalise madagaskarlase jaoks Ordu tuumiku moodustavad inimesed, kelle hulka ta ise ka kuulus niivõrd, et ei tulnud selle pealegi, et taolises improviseeritud nõupidamises midagi ebatavalist oleks. Ta oli täissertifikaadi omanik, ordurüütel (nagu mõnikord öeldi) ja see oli tema maailm. Lõpuks ei arutatud ju midagi salajast, ei öeldud ühtki koodi, ei mainitud ühtki kriitilist nime. Need inimesed lihtsalt ei hoolinud – ei heas ega halvas mõttes – et keegi otseselt asjassepuutumatu nende maadejagamist kuulas. Nad oleksid viisakalt ära kuulanud ka igatühe, kel midagi öelda oleks olnud, ja rahulikult selle vaidluses arvesse võtnud.

„Tead, doktor Hectoril on see vist rohkem poos, et ta kogu aeg oma mittekuulumist rõhutab. Athos ja Frank ei kuulu kaugeltki senatisse, aga neil on oma arvamus asjast ja nad urisevad, kui vaja. Niisamuti ka mina. Üldiselt – niimoodi seda ühist arusaamist strateegiast kujundataksegi...”

Mida veel öelda? See kõik on ju õpikutes. Šunkto takerdus sõnu otsides. „Minu jaoks on see kogu elu jooksul omaksvõetud ja läbitunnetatud teadmine – kuidas sünnivad rasked otsused ajurünnakutes ja kuidas need siis ellu viiakse kindla teadmisega, et kuni sa tegutsed ühistes huvides, toetatakse sind nii heas kui halvas. Täpselt nagu seegi pool teadmisest, et kogu see fantastiline ahvikari, keda võid pimesi usaldada, on relvastatud ja valmis väga kähku, väga veriselt ja fataalselt lõpetama igasuguse teadliku vastutegutsemise... ja ma isegi pean loomulikuks olla pidevalt valmis seda tegema...”

Taevas pöörlev atoll

„Mis minuga on? Miks ma ennast nii naljakalt tunnen?” Mehe pilk vilas ringi ja sõrmed näperdasid haiglavoodi valget lina. „On see ravimitest? Mida te mulle süstinud olete?”

„Valuvaigisteid muidugi... ma ei tea,” Athos, kes istus ta voodi ees sellises positsioonis, et lamajal teda mugav jälgida oleks, nihutas ühe ekraani mehe vaatevälja. „Siin on su raviprotseduuride kirjeldused...” Ta kirjutas klaviatuuril. „Nii, lülitasin need jaapanikeelseteks. Siin on ka medikamendid kirjas ja – näe – lingid lähevad ka toimekirjeldusteni. Kuidas sa ennast naljakalt tunned?”

„Inimesed liiguvad kuidagi valesti, asjad kukuvad valesti. Nagu aegluubis, aga kõne on normaalne... Ja ma tunnen end nii kergena.”

Athos ohkas pead vangutades. „Satoshi, kas keegi ei ole sulle öelnud, kus sa oled?” Ta muutis osa seinu läbipaistvaks. „Me oleme satelliidil, mida te kutsute Kuraditäheks. Raskusjõu annab siin ainult pöörlemine ja haigla on teljest sellisel kaugusel, et sa oled umbes kolm korda kergem kui Maal.”

Minut aega valitses vaikus, siis puhkes jaapani sõdur naerma. See oli natuke hüsteeriline naer, mis lõppes nuuksatusega, kui ta end taas valitsedes vait jäi.

„Oma pere jaoks olen ma surnud,” pomises mees lõpuks süngelt, jälgides tuimal pilgul, kuidas otse tema voodi kõrval olevas kinnises vannis robotkirurgid ta kätt kokku õmblesid. „Jaapani jaoks olen ma surnud. Kuna laipa ei ole, siis küllap nad kõhklevad ja kahtlevad. Arvatavasti lõpuks maksavad naisele siiski kindlustuse ja pensioni välja...”

„Kas sa kahetsed otsust siia tulla?”

„Ei...” Mees oli segaduses. „Ma pean teile igavesti tänulik olema.”

„Jäta, kui võid,” ohkas Athos. „See oli meie kokkulepe – sa tood meid välja ja me paneme sulle käe otsa tagasi. Edasi oled sa vaba. Me ei võta vange. Siit on võimalik minna igasuguse riskita Tseilonile (saar on praktiliselt meie kontrolli all), sealt praamiga Indiasse ja sealt omakorda lähevad

juba lennukid Jaapanisse. Legendi pead endale ise välja mõtlema. Meie muidugi aitame, kui vaja. Kulude pärast ära samuti muretse.”

Jaapanlane vaatas teda pikalt. „Ma ei saa sinna minna,” pööras ta lõpuks pilgu ära. „Keegi isegi ei räägiks minuga. Selle maailma jaoks olen ma surnud.”

Athos hammustas huult ja jälgis samuti mõnda aega hajameelselt lihaskiude ja närve õmblevat robotit, proovides välja mõelda, milline lähenemine selle tegelase puhul kuhugi viiks. Siis korraga tajus ta virtuaaliühendust, ja kohe avaneski uks ning mees, kellega ta samal ajal modemi kaudu rääkis, astus sisse, noogutas talle lühidalt ja sättis end istuma teisele poole voodit.

Ta kõneles samuti jaapani keelt: „Minu nimi on Tamayuki. Olen Kuu Ordu Vastuluure ohvitser.”

„Satoshi Edo.” Mees oli tõmbunud pingule ja valvsaks.

„Ta ei hammusta,” poetas Athos, nagu teine oli palunud. Tamako heitis talle kiire pilgu ja ta huultel väreles muie.

„Ei, ma ei hammusta. Athos muidugi hoiatas, et praegu on sul jälgimine peal?”

„Jah. Kuigi see on niigi selge.”

„No siis ei pea ma sissejuhatuseks aega raiskama ja üle kordama seda, mida te seni omavahel rääkinud olete. Sa langesid Kuu Ordu kätte sõjalise operatsiooni käigus, seega oled sa sõjavang. Sinu liikumisvabadust ei piirata, kui sa annad ausõna, et ei soorita sepukut või ei võta endalt muul viisil elu. Kas sa töötad?”

Mees kõhkles ja Athos saatis kaaslasel mõttes suure küsimärgi, püüdes samal ajal oma imestust alla suruda. *Hiljem*, tuli vastuseks.

„Pane tähele,” jätkas Tamako. „Ausõna ei sisalda põgenemist.” Ta asetask mõned mälukaartid lauale, sõduri terve käe ulatusse. „Need on lennukipiletid, millest Athos rääkis. Sa võid, kuid ei pea neid kasutama. Me ei kontrolli seda mingil viisil. Kas sa töötad, et ei tapa ennast?”

Satoshi noogutas aeglaselt. „Ma töotan...”

„Siis kõigepealt oota, kuni su käsi paraneb. See võtab oma kolm nädalat; aparaadi küljest saad lahti ülehomm, kuid selline suur kolakas” – Tamako vormis sõrmed umbes kahekümnesentimeetriseks silindriks – „jääb peale. Pärast seda on sul meie seisukohast kolm võimalust: sa lähed koju või mõnda muusse kohta maakeral, kuhu hing ihaldab – sel juhul pead sa hiljem iseendaga ise hakkama saama; sa võid jääda mõnele sõltuvale territooriumile ja teha meiega niipalju koostööd, kui see sulle sobiv on, ja ka sel juhul pead sa iseendaga põhimõtteliselt ise hakkama saama; või sa hakkad Orduga koostööd tegema. Kuidas see täpselt välja näeb, võid endale selgeks teha, kuni käsi paraneb. Ütlen vaid ära, et ohutuskaalutlustel ei luba me vaenulikes struktuurides teeninuid esimesel kümnel aastal Maale meie territooriumitele. Aga Marss ja Kuu on väga huvitavad kohad. Sulle on tee lahti Orduga ühinemiseks.”

Tamako vaikus kümnekond sekundit. „Ma ei oota praegu mingit vastust. Ma soovin sinu põhimõttelist valikut siis, kui terve oled. Siis vestleme. Ma muidugi sooviksin kuulda midagi Jaapani sõjaväe kohta, aga ilmselt oled sa sealgi vandega seotud, eks ole?” ta ohkas. „Ma siis ei küsi. Igatahes parane ja mõtle järele.”

Tamako tõusis, kummardas kergelt ja lahkus.

Athos vaatas talle järele, siis pööras pilgu tagasi lamaja poole.

„Nii on asjad,” kviteeris ta.

„Sõjavang...” Mees ei paistnud väga rahulolematu. „Kas ta on su ülemus?”

„Teatud mõttes jah. Vaata, ma võin tagada, et sind koheldakse hästi ja nagu Tamayuki ütles, on

vangistus ajutine. Kuid kord on kord.”

Ta kõhkles hetke, siis noogutas samuti lamajale ja tõusis. „Parane siis hästi. Me kohtume.”

Tamako ootas teda trepikäänakul rohetavas puhkenurgas.

„Tass kohvi?” Ta ise juba jõi.

Athos noogutas, istus ja saatis tellimuse sealsamas tõllerdavale baarirobotile.

„Mida kurat see siis nüüd tähendas?” küsis ta.

Tamako ootas, kuni teinegi oli oma aurava tassi kätte saanud ja mainis hoopis: „Su jaapani keel läheb aina korralikumaks. Pool aastat tagasi sa praktiliselt ei osanud.”

Athos muigas. „Täna Adat. Niipea, kui piisavalt mooduleid oli laetud, et sellest midagi välja hakkas tulema, oleme omavahel ainult jaapani keelt rääkinud.”

„Jah.” Tamako noogutas. „Aga sinu häda on selles, et... vaata, Ada on küll jaapanlanna, kuid ikkagi Ordus kasvanud, ja jaapani hinge mõista ei aita ta sul kohe mitte üldse. Neil on käsk au sees tasemeni, mida meil on raske ette kujutada. Kogu kasvatus surub maha iseseisvat mõtlemist, nii et teatud isiksuse küljed pole neil korralikult välja arenenud. Satoshi tegi otsuse meiega kaasa tulla sel hetkel, kui ta teadis, et ta kaotab oma käe. Jaapani arstiteadus on maailma üldtasemestki alati vähemalt pool sajandit, kui mitte pool aastatuhandet maas olnud, nii et üks pilk ja ta teadis, et ta elu on läbi. Just *elu* on läbi, sest mingit korralikku töökaitset ja garantiide süsteemi ei ole, talle küll antakse mingi pension, aga sisuliselt visatakse ta nagu narts kõrvale, kuhugi silma alt ära vegetee - rima; ja ta on kakskümmend kaheksa! Ega ta oma maad sellepärast eriti ei armastanud ja kui ta endale ette kujutas, mis teda ootab, oli tal tegelikult väga lihtne teha meeletu panus võõrastele, meile, sest selles oli *mingisugunegi* lootus. Aga teatud mõttes on see tal siin surmajärgne elu.”

„Olgu, sellest ma saan aru, kuid see tobe vangikskuulutamine?” tahtis Athos teada.

„Kui ma ta vangiks kuulutasin, andsin ma talle *staatuse*. Iga staatus on parem kui eikeegi olla, sõjavang olla on teatud määral väarikaski. Aga vangilangenud samuraid sooritavad tihti sepuku ja ma ei tahtnud, et ta mingil masendushetkel ennast selleni viiks. Vaata, me seletasime talle täpselt sama asja, aga lähenemisenurk on hoopis teine – minu suust oli see riigiametniku korraldus – vääramatu, lõplik ja püha. Kuna tal selle iseseisva mõtlemise ja tahtega on natuke viletsasti, on talle kasulik – „sul on võimalused.”, järgneb loetelu.”

„Hull maailm, *merde*,” pomises Athos. „Talle tõesti nagu ei jõudnud kohale, kui ma talle seletasin, et midagi meil ei pea ja keegi ta vastu huvi ei tunne...”

„Just. Aga lohuta ennast sellega, et sa oled kakskümmend viis ja alles Maale tulnud. Kahekümne aasta pärast võid seda ise tähtsa näoga mõnele sinisilmsele koolipoisile seletada,” Tamako irtitas heatahtlikult.

„Olgu sul see rõõm...” Athos tegi teeseldud-haput nägu ja lõi käega. „Muide, misasja sa talle „lennukipiletiks” andsid?”

„Tavaline tühi mälukaart, kus lühidalt kirjas milles asi ja palve tüüp võimalusel kohale visata, kuhu iganes ta minna tahab.”

Athos turtsatas ja lausus siis: „Ah jaa, naljakas – ma ei ole varem kunagi teadvustanud, et Tamako on Jaapanis tegelikult naisenimi.”

Tamako noogutas. „Enamasti on ükskõik, aga jaapanlastega suhtle misel kasutan ma jah, nagu sa tähele panid, korrektsemat pikka versiooni, Atosu-san.”

„Hau. Läheme?” küsis nende juurde loivanud Šunkto. „Muide, König ootab meid dokis.”

„*Kun*,” sajatas Tamako korraks silmi sulgedes.

Nad lõpetasid oma kohvid, tõusid ja järgnesid talle. Kaalust oli järgi vaevalt kahekümnendik, kui nad viimasel pöörlevalt tasandil liftist väljusid. König seisis seal keset koridori ja tema kõrval seinal olid mitmest rakursist kujutised põlevast kvartalist keset suurlinna.

„Tokyo,” tõdes Tamako, olles neid hetke uurinud.

„Jaapani kaitsepolitsei laborid?” küsis Athos.

„Olid,” noogutas König. „Selle töö on Alduse poisid väga hästi ära õppinud – õige suurusega kivi ja õigesse kohta. Ümbritsevad hooned pole peaaegu üldse kannatada saanud.”

„Katapult ei allu otseselt Aldusele,” täpsustas Tamako kuivalt, „ja ma arvan samuti nagu Devi, et sellega lükkasime me teadmata kaugusesse zombide probleemi lahenduse.”

„Kuid selle peaks üles kaaluma vähemalt osade Jaapani luure töötajate koostöövalmiduse tuntav tõus?” König toon oli irooniline ja tüdinud.

Tamako noogutas. „Selles on sul ja Jefil ja teistel, kes seda rünnakut nõudsid, kahtlemata õigus. Ja kui, siis juba kohe. Ja samal põhjusel tuleb ka Karafuto infolekke asi lahendada kiiresti.”

„Sa arvad, et saad tolle Nobuyuki Kojimaga milleski kokku leppida?”

„Ta jättis Venturi ja Kyoto ellu. Varsti selgub, kas ta abi, see Nara hashi sattus õigel ajal laborisse, nagu ma soovitasin, kui talle endale nõu andsin sealt eemale hoida.”

„Millal sa temaga kokku leppisid?” küsis König.

„Ma ei leppinud temaga kokku. Ma teatasin talle, kus ja millal ma kohtun Sero Voroboga.”

„Kas ta võib üritada sind kätte saada?”

Tamako vaatas teda tüdinult. „Sa küsid seda umbes kahekümnes kord. Võib küll. Ma ei tea, kas Vorobo reetis ise või saadi ta kätte ja töödeldi või viidi arusaamisele, et Kyoto ja teiste surmas on Ordu süüdi, ent igatahes ma ei riski rohkem, andes sisuliselt Nobuyukit kutsudes talle infot, mida ta niikuinii teab. Ja Devil ei ole võimalik kontrollida – sealsetest tegelastest ei ole ükski Hideakile lähedasegi kaliibriga. Ainult üldinfo tuleb.”

„Ja sellisel operatsioonil riskite te Varjudega!”

Nad kõik vaatasid välja dokki, kus – sedapuhku ehtsa – illuminaatori taga kükitasid stardikatapultide relssidel kaks tumedat pisut kõveraks väänatud bumerangi meenutavat laiku; lennukid oli nii matid ja süsimustad, et neid võis näha vaid tagumiste konstruktsioonide taustal.

„Neid ei ole keegi siiani suutnud jälgida, on tormine öö ja nad on loodetavasti veendunud, et oleme juba tükk aega tagasi kusagil mägedes maandunud.”

„Kes teist lennukit juhib? Kent... ta on juba lennukis.” König vandus mitmes keeles. „Katsuge ühes tükis tagasi tulla.”

Paarkümmend sekundit hiljem naksatasid ühendused ja sadama konstruktsioonid vappusid kergelt. Lennukid muutusid kosmose mustas põhjatuses silmapilk nähtamatuks, ehkki kohe seejärel võis nende asukohta määrata hõõguva gaasinõela järgi, kui nad tuumamootoritega orbitaalliikumise kiirust pidurdasid, et alla Maa poole kukkuda.

Šunkto, kes istus koos Athosega esimeses lennukis, ei vaevunud esialgu automaatsesse lennuplaani sekkuma, ta kontrollis vaid näite ja hoidis igaks juhuks kätt juhisel. Ta noogutas lühidalt, kui kõrvaloleva lennuki arvutimärgendile tekkis umbes meetrine aken, mille kaudu nägi teise lennukisse.

„Kuuekümmne kildi kõrgusel, kui plasmalt madalatemperatuurilisele üle läheme, läheb ka täiskanal maha, edasi peame sidet ainult infralaseritega,” tuletas Tamako meelde.

Šunkto ei vaevunud vastama, sest tema tähelepanu olid köitnud mingid kirjad monitoril. Ta vajutas klahvidele ja mitmele poole Maa suhtes neist kõrgemale tekkisid kuldsete sõrmuste parved, igäihe keskel xailon – nii suurendas TI inimese jaoks lennukite radarikujutisi. Piloot valis mõttes neist ühe ja see suurenes kohe teise Varju ekraani sarnaseks.

„Leroy, mis sa väljas teed? Ja need teised?”

Mees teisel pool kõhatas ja vaatas teda etteheitvalt: „*Sina* küsid seda... Sinu pärast me siin oleme.”

„König käsutas välja?” taipas Šunkto. „Sellepärast ta eriti ei vaiel nudki, vana kabi selline... Teid on ligi 50?”

„Jäämäe veepealne ots. Vaata sinna.” Ta tekitas Šunkto lennuki ekraanidele kolm hõberõngast.

„*Holy shit*,” pomises see. „Baashävitajad... Neil ei ole ju xailoneid peal? Ainult kotkad?”

„Nemad atmosfääri ei tule. Senat on vist lõpuks aru saanud, et hüpoteetilist massilist raketirünnakut Kuu vastu ei tule, järelkult oleks kogu sellele kolile vaja mõistlikumat tegevust otsida...” Edasi tuli mitmekeelne vandumine, mille ta ise ühendust katkestades pooleks lõikas.

„Minu meelest viimased kaksikümmend aastat kasutatakse suuri baashävitajaid kursantide treenimiseks,” märkis Athos pisut pahandatult.

„Nagu ta ei teaks. Aga sellest on kõigest kaheksa aastat, kui Tiibetist lasti Alduse süsteemi pihta oma kakssada tuumalaengut. Prakti liselt iga soovija võib Maal kokku panna raketi, mis meie hiidsatelliitideni välja lendab ja kogu Aldus on sisuliselt nende õhukaitse tegevus ulatuses.”

„Ma tean seda kõike.”

„Õige jah, sina oled ju siin olnud, mina tegin pärast sinu lõpetamist veel ühe ringi... Kuule, ma ei saa paarist asjast aru – meil ei ole yakuza hulgas enam kedagi?”

„Ei ole ja ei tule ka. Millal sa siin õieti viimati olid?”

„Olen ikka aeg-ajalt käinud... Aga üldiselt olen viimased 30 aastat planetoplanidega ringi sõitnud, mis tähendab, et kuigi ma elan põhimõtteliselt Kuul, olen enamasti kusagil miljonite kiltide taga... Ma pole peale kooliaega kunagi Maa, eriti luure probleemidesse süvenenud.”

„Nojah... just sel sajandil...” Athos muigas. „Minu jaoks on see ürgajalugu – põhimõtted on muutunud ja me ei proovigi enam tungida kuritegelikesse ja terroriorganisatsioonidesse. Me vahetame kogu aeg tavalisigi residente, sest seda tööd ei saa kaua teha, sealjuures normaalne püsides. Agendi sissesõtmiseks vajalikule kõrgusele tavalisse ühiskondagi läheb kümneid aastaid. Aga hiljemalt viie aasta pärast on meie hiilgavad kangelased rohkem või vähem frustreritud kriminaalide kogu, kui asju õigete nimedega nimetada (see viimane lause on muide sõna-sõnalt Tamako selleteemalisest monograafiast). Hideaki oli fenomen ja kui ta tõesti teadlikult lõksu läks, ühtaegu selle reegli kinnitus. Yakuza-taolises organisatsioonis on veel hullem, sest paratama tult pead sa selle reegleid järgima – kui sa oled kuritegeliku või terroristliku organisatsiooniga seotud, pead sa osalema kuritegudes või terroriaktidetes. OK, sa püüad teha nii, et vältida ohvreid, aga kusagilt jookseb piir ja sa ei ole enam „maalane ja luuraja, sa oledki kõrgestisündinud kaabakas,” nagu Estori Rumata tõdes.”

Ta muigas vabandavalt piloodi poole vaadates, kuid nähes, et see huviga kuulab, jätkas: „Meile meeldiks ennast võrrelda progressorigega, aga rohkem võime end võrrelda suvalise agendiga suvaliselt maalt. See ei ole üldse ilus võrdlus. Igapäevatöös lähevad ideaalid kaduma. On ainult rutiin, enese varjamine ja see kuradi kaksikelu, mis hakkab ajudele. Ma sain juba poole aastaga aru, miks seda viie aasta reeglit tarvis on... Ja muidugi järjest laiemalt leviv ajuskaneerimine – nüüd tahab juba iga jobust kindral kusagil Pakistanis oma alluvate pea sisse vaadata... Meil on muidugi kaitsed ajus, ent korralik kaitse on nii haruldane, et see on nagu rinnasilti kanda – olen kosmosest.

Tööstusriigid on – nagu kogu viimane poolteist sajandit – püüdnud arengut takistada, kuid veel 20-30 aastat ja siis on ikkagi suurema osal inimestest kaitsed. Neil on ju see häda, et nad on endale muretsenud ajuskaneerimistehnika ja see on ju kasutu, kui inimestele tekivad tundmatu konst rukt-siooniga kaitsed... Maailm lõheneb taas – teiste saatuseks on olla potentsiaalsed orjad...

Ja kurat, kui mõelda, et me loovutasime Karafuto Jaapanile!”

„Kas see ei ole nüüd poeetiline ilustus?” ei suutnud Šunkto suud kinni hoida, kuigi ta oli endale lubanud vaikselt kuulata. „Sahhalin ei ole kunagi Ordule kuulunud.”

„Otseselt ei ole, aga me ikkagi suurel määral kontrollisime seda saart. Sul on õigus, me ei suutnud seda teha ja valida oli, kas lasta sel libiseda Musta Vöösse või mängida Jaapanile kätte. Ebameeldiv alternatiiv, sest kui bandiitidega oleksime me lõpuks hakkama saanud, siis suurriigiga nii lihtsalt ei lähe. Paratamatu on, et Jaapan tugevdab siin oma mõju ja loomulikult ei kuulu saar enam halli tsooni, kus me saame poolavalikult tegutseda. Missugune peldik see veel põlvkond tagasi oli! Nüüd on kõigil elu määratult paremaks läinud, nii et keegi ei taha endisi aegu tagasi...”

*

„Sero Vorobo?”

Kõnetatu võpatas. Oli ta küll oodanud ja valvanud, kuid teine oli tulnud hääletult ja detektorid ei olnud näidanud midagi.

„Kes sa oled? Tulid sa üksi?” Ta langetas oma kasutu inframuunduri ja üritas teist uurida selles ülinõrgas valguses, mida andis künkajalamil kulgeva autotee laternate kuma.

„Minu nimi on Tamayuki. Ei, ma ei tulnud üksi. Üks mu kaaslane valvab eemal.”

Tume kuju astus lähemale ja seisatus templi varjus lamava puutüve taga küürutajast kolme meetri kaugusel.

„Kyoto?” küsis viimane kohe.

„Ta on elus, kuid ei saa rääkida. Tal kulub halvemal juhul aastaid toibumiseks.”

„Ma tahan teda näha.”

„Suurima heameelega.”

„Kuid mul on siin veel tegemist.”

„Me rääkisime sellest, tingimused ei ole muutunud – sa võid minuga kaasa tulla, kuid edasi-tagasi transporti ei ole. Ahel on pikk ja keeruline.”

Mees vangutas pead. „Kas sa tõid, mis me kokku leppisime?”

„Jah. Siin see on.” Tamako asetask nende vahele templi kivimustrilisele piirdemüürile umbes kolmekümnesentimeetrise õhukese karbi.

„See on nii väike...”

„Selle relva tegevusraadius on piiratud vaid atmosfääri laminaar susega – kauguses kiir paratamatult hajub. Praegu on see sätitud kümnendikule võimsusest, mis on täiesti piisav tavaolukordades – see lõikab paari sekundi jooksul auto pooleks... inimesele piisab mõnest sekundi kümnendikust. Täisvõimsusel töötab see küll vaevalt minuti, kuid ettevaatliku kasutamise korral piisab sellest terve armee vastu.”

„Ja siin karbis on mõned aadressid ja muidu on see minu?”

„Jah.”

Mees tuli aeglaselt lähemale, küünitas end karbini, avas selle ja uuris selles lebavat püstolit mõned sekundid, enne kui relva ettevaatlikult kätte võttis.

„Kaitseriiv?”

„Seda ei ole. Kui sa relva käes hoiad, vajutad sa ühtlasi alla ka kaitseme päral. Päästik on samuti kolmeosaline, nii et juhusliku lasu tõenäosus on olematu.”

Ühes puutüves nende läheduses prahvatas tulekera ja puutüvi lõhenes valju raksatusega.

„Jäta! Sa äratad tähelepanu.”

„Vabandust...” Mees langetas pisut kohmetult relva. „Ma ei oodanud, et see nii võimas on.”

Tamako oli taas taandunud teisest mõned meetrid eemale.

„Sa saad selle endale ühel tingimusel. Kui sa seletad mulle arusaadavalt, miks sa kohtud pidevalt Jaapani salapolitseji töötajatega. Viimati muide rääkisid sa neile mõned tunnid tagasi meie kohtumisest.”

Teine mees tardus paariks sekundiks, siis pööras laserpüstoli Tamako poole ja vajutas päästikule. Kostis vaikne tumpsatus ja kilin. Mehe näol oli hetkeks üllatus, siis ei väljendanud see enam midagi ja ta vajus nagu kott kokku.

„Primitiivne...” mühatas Tamako. Ta astus lamaja juurde, võttis relva üles ja asetaskarpi tagasi.

„Nobuyuki Kojima, sa võid välja tulla,” ütles ta pisut valjemini. Paarkümmend meetrit eemal põõsastes hakati sahistama, siis astus legendikule kolmas mees, kes kõheldes lähemale tuli ja lõpuks puutüve kõrvale seisma jäi.

„Kas ta on surnud?”

„Jah.”

„Kas ma võin vaadata?” mees osutas lamedale kivile jäänud karbi poole.

„Ole lahke.”

Jaapani salapolitseinik võttis ettevaatlikult relva ja uuris seda igast küljest, niipalju kui see selles valguses võimalik oli.

„Kuidas Vorobo suri?”

„Mis tähtsust sel on? Sulle piisab teadmisest, et relv annab tagasilöögi, kui oma loojate poole keerata.”

Mees pani relva karpi tagasi. „Nii et mulle on see kasutu?”

„Jah.”

„Ja ka sina ei vaja seda praegu?”

„Mul on oma.”

„Sa oled mu inimeste sihikul.”

„Nemad minu omade sihikul ka.”

„Sellises pimeduses? Kas sa ei bluffi?”

„Ma võiksin paluda oma inimestel ühe sinu oma maha lasta, aga siis annaks ta paratamatult oma asukoha välja. Kas me ei lõpetaks seda munnimõõtmist?”

Viis sekundit vaikust.

„Miks sa mulle teatasid Utsunomiya laboratooriumite pommitamisest?”

„Et sa saaksid Akira Narahashi sinna saata. Sinule vajalike inimeste päästmine oli boonus.”

„Miks pidi Narahashi surma saama? Ja miks oli selleks vaja hävitada kaitsepolitsei tehniline keskus.”

„Sest Narahashi vedas Hideaki lõksu. Ja selle asemel, et tegeleda kuritegude lahendamisega, tegelete yakuza abil genotsiidiga.”

„Narahashi täitis vaid oma kohust. Siis oleks tulnud pigem mind tappa – mina andsin talle käsu.”

„Sina teed meiega koostööd. Sa oled elusana kasulikum. Zombide tootmine tuleb peatada, me ei luba inimisiksuste massilist hävitamist.”

„Ma ei tee teiega koostööd. Ma teen kompromisse, kus teisiti ei saa. Ja mul ei ole võimu ega infot, et peatada seda operatsiooni.”

„Kes sellega tegeleb?”

„Ma ei tea. Igatahes mitte kaitsepolitsei. Tõsi, meilt on korduvalt küsitud nende inimeste nimekirju, kellest vabanemise vastu meil midagi ei ole, ja oleme neid andnud ka omal initsiatiivil, kuid vastuluure selle operatsiooniga ei tegele.”

„Kas sa pead seda õigeks? Kummal poolel sa oled.”

„Ma olen Jaapani poolel.”

„Nii et sa hoidud seisukohta võtmast.”

„Mul on see, kuid kindlasti ei kasuta ma oma eesmärkide ellu viimiseks kosmosepiraatide abi.”

„Isegi siis, kui me juhtume samal poolel olema?”

„Ma ei tea, mis poolel teie olete. Te läksite ära. Mis teil siin enam asja on? Jaapanil on võõrandamatu õigus otsustada ise oma siseasjade üle ja minu ülesandeks on hea seista selle eest, et need otsused saaksid ellu viidud. Me ei luba mingit vahelesegamist.”

Tamako vaikis hetke. „On tõsi, et me läksime ära, aga las ma räägin sulle midagi. Siit kaugel, keset India ookeani on üks saar, mille olemasolu maailm on soovinud põhjalikult ära unustada. Seda maalappi on väga halvasti koheldud – nagu ka kogu muud Aafrikat ja tegelikult suuremat osa Maast. Kas sa tead, et Aafrika keskmine eluiga on 23 aastat, üheksa kümnendikku elanikest on kirjaoskamatud ja kaks kolmandikku maast on elamiskõlbmatu? Eurooplased kutsusid seda kunagi paradiisiks. Malagasse oli kunagi viisteist miljonit. Möödunud sajandi algusepoolega vähendas AIDS ja selle teisendid rahvaarvu nii seal kui mujal Aafrikas nii umbes kümme korda, siis veel alates kolmekümnendatest igasugused nälja-, hõimu- ja ususõjad, mis hakkasid nagu iseenesest vaibuma umbes siis, kui ellujäänud ei olnud enam võimelised naabrimehi tappa roomama. Selles Aafrika paradiisis aetakse inimesi elusalt vardasse, praetakse lõkkel ja söödetakse koortele, kellega jahitakse metsades naisi ja lapsi. Malagassid polnud paremad ja sellega võrreldes on Ordu nendega käitunud nagu ülekäte läinud lastega. Vaata, võib diskuteerida ka prantslaste tegevuse üle, kes valitsesid seda saart 20-nda sajandi keskpaigani – nad jagasid näiteks erinevatele pooltele relvi lubaduste eest maa ära anda – ent objektiivne olles oli see rahulik ja leebe periood. Häving toimus siis, kui saar oli vaba ja ei lubanud kellelgi oma tegemisesse sekkuda. Ordu salajased baasid olid saarel alates 2020-ndast, kui kohalikele polnud neil mingit mõju kuni umbes sajandi keskpaigani. Prantslaste ja Ordu vahele mahub sajand hävingut, agooniat. Elatus taseme langus, haigused, keskkonna hävinemine. Malagassid raiusid metsad maha, tapsid pea kõik metsloomad...

Palju on Jaapanis metsa? Vist midagi viiekümnendiku ringis, eks ole? Hokkaidost lõuna pool pole vist ühtegi rotist suuremat metsloomat?

Möödunud sajandi alguses, kui maailmas sõjad algasid, oli ka aafriklastel kange tahtmine kaasa lüüa. Kuna nad tööstusriikidega samas liigas ei mängi, rakendasid nad end iseendi peal. Ka Madagaskarilt peletas see kõik rahvusvahelised organisatsioonid, kes mingisugusegi stabiilsuse oleksid võinud tagada. AIDS ja muud pandeemiad olid haaranud praktiliselt kogu elanikkonna, umbes $\frac{3}{4}$ saarest oli laastatud ja elamiskõlbmatu. Kui me saare puhastasime, oli meie vastaseks käputäis automaatide ja käsigranaatidega relvastatud alatoidetud, haigeid, vihkamisest sõgestunud narkomaanidest prügikastielanikke.

Nüüd on seal taas elu. Oleme kultiveerinud mulda ja külvanud ettevalmistatud mikroorganisme, loonud tuumkooslusi, matnud jõekallastele tuhandete ruutkilomeetrite kaupa võrke, mis stabiliseerivad pinnase koosseisu ja hoiavad seda koos. Selleks ajaks, kui need ükskord kõdunevad, on taastunud piisavalt tihe taimkate, et see maad enam kuhugi ei lase. On taastunud normaalne veeringkäik, uuesti kasvavad metsad. Oleme maailma loomaaedadest ostnud kokku kohalikke loomi, neid paljundanud ja loodusesse lasknud; oleme asendanud funktsio naalselt sarnaste liikidega neid, mida enam taastada ei saa; oleme ehitanud puhastusjaamu. Tulemuseks on, et see maa, mis oli vaid punakas kõrb, on taas elus. Kunagi elasid seal pisikesed mustad mehed. Siis tulid malagassid ja hävitasid nad. Siis hävitasid nad end peaaegu ise, tulime meie ja viisime töö lõpule. Saarelt oli kadunud $\frac{2}{3}$ liike, kes seal elasid, ütleme, viissada aastat tagasi, ja $\frac{9}{10}$ liike, kes elasid seal 2000 aastat tagasi. Nüüd elab seal viis korda rohkem inimesi, kui 60 aastat tagasi.

Võib-olla on see poeetiline mõttetus, kuid kusagil seal seavad praegu kellegi sõrmed hoole ja armastusega väänkasve lehtlaks, kellegi käed seavad kivid koldeks, et sumedatel õhtutel süüdata lõke, küpsetada sellel liha ja juua kõrvale punast veini... Seal kusagil joonistavad lapsekäed ühe pildi ja kirjutava peale „Emme”. Emme riputab selle seinale. Seal kusagil teevad need inimesed esimesed sammud – meie inimesed, kellele me ühel päeval anname üle kõik selle, mille oleme loonud. Ja kui see nõuab istumist üleval orbiidil ja kihutamist xailoniga vastu tõrjetuld alla, siis me teeme seda, ükskõik mis see meile siis maksaks.

Mida on sul vastu panna? Sajakorruselistes lobudikes üksteise otsas elavate imbetsillide padikond. Hingata ei ole midagi, süüa on solki, riided on kaltsud. Kitsas, inimesed vedavad oma elu liiklusummikutes, järjekordades, trügides. Ja hirm ja lootusetus, piirangud, piirangud kõikjal.

Me oleme teile näidanud tee, ent te ei taha minna. Aga te ei saa peatada ajalugu. Meie võitluse tulemus ei sõltu ühe luureoperatsiooni saatusest. Mõne agendi surm ei muuda isegi oluliselt selle kiirust. Miski, sealhulgas ei Kuu Ordu ega Jaapan ei peata maailma, katsu sellest aru saada.”

Luureohvitser vaikus kaua, enne kui mühatas ja omakorda rääkima hakkas: „Ma olen kuulnud igasuguseid lugusid. Igal äärmusrühmitusel on oma legend, üks ilusam ja südantlõhestavam kui teine. Ainult et ma ammu enam ei kuula neid, ma vaatan, mida nad teevad. Teie ei tapa ise, haigused ja narkootikumid tapavad – jah tõsi – aga nagu sa ütled, nimetagem asju õigete nimedega – te olete puhastanud rämpsust ala, mida enda omaks peate. Te ju nimetate rämpsuks suuremat hulka nende maade elanikke, mida te Mustaks Vööks kutsute? Need inimesed ei ole teie silmis midagi väärt. Te olete küll kehtestanud Mosambiigis suhtelise rahu ja kaotanud nälja, aga – paranda mind, kui ma eksin – otseselt teie kontrolli all oleval alal, kus lisaks toidule ja rõivastele on ka alkohol ja narkootikumid tasuta piiramatus koguses saadaval, on keskmine eluiga 2 aastat. Vastab see tõele, et teil ei ole vanglat ja süüdimatuse mõistet? Et kolmas kriminaalkaristus on automaatselt surmanuhtlus ja ka vaimuhaiged kurjategijad te hukcate, minu teada isegi ilma kohtuta?”

„Suuremas osas tõsi. Inimene on vaba viima oma organismi, mida tahab. Ainult lapsi, kes ei anna endale veel täielikult aru, tuleb hoida. Pembas on tõesti keskmine eluiga kaks aastat. Tõesti me ei hooli. Tõsi on ka see, et me rakendame väga vabalt eutanaasiat. Teie ei ole kunagi julgenud tegeleda inimsuse definitsiooniga. Mis piirini hävinud inimene on veel inimene? Kas me peame teda iga hinna eest elus hoidma, püüdma lappida? Ka Ordus endas on selles osas muide väga vastand likud seisukohad. Loomulikult ei löö me maha kedagi, kes teistele ohtlik ei ole, on olemas haiglata

kinnised osakonnad ja lõpuks on näiteks skisofreeniahoogude diagnoosimine ammu lahendatud puhttehniline probleem.

Me ei sunni kedagi tulema ja ei aja kedagi ära. Me ei leia vajaliku olevat inimesi kinni pidada. Inimene elab meie juures kas meie reeglite järgi või lahkub. Ei ole olemas mingit raudset „kolmanda korra” reeglit, kuid kõigil täissertifikaadiga Kuu Ordu liikmetel on õigus vastu võtta otsuseid, mis teil enamasti kuuluvad kohtute kompetentsi, ja ilmselgetel juhtudel hävitatakse kinnipüütud kurjategijad sündmuskohal.”

„Ja kuidas on võimalik sel puhul imestada, et arenenud maailm teid veristeks barbariteks peab? Kuidas on võimalik imestada, et me teeme kõik, et hävitada teie luurajad, kes seda õigust Jaapani kodanike peal praktiseerivad. Oled sa kunagi lugenud, kui paljusid Hideaki tappis?”

„Ei ole. Võib-olla on sul hea teada, et ka paljud ordulased jagavad sinu seisukohti – see, mis Maal toimub, ei ole meie asi, igaüks valib ise oma tee ning meie peaksime lihtsalt oma asjadega tegelema ja teid rahule jätma. Täpsemalt on Ordu ühte meelt selles, et see, mida te arvate ja kuidas elate, on ainult teie asi, vastuolu tekib ainult kahes punktis – esiteks me ei nõustu, et inimesed on teie omand. Me aitame kõiki, kes tahavad meie juurde tulla. Sa muidugi tead, et mitteametlikult seosta takse üliõpilasrahutuste ja terrorismi vähenemist sellega, et paljud nendest, kelles teie süsteem ületamatut frustratsiooni tekitab, on saanud võimaluse teie juurest lahkuda? Ja kui lahkub ka suur osa ärksamaid ja targemaid, siis võiksid sa seda võtta kui hinnangut oma süsteemile! Meie poolt on küsimus ainult põhimõttes, sest me ei ole kunagi vajanud inimesi näiteks töolisteks – meie täisautomaatses süsteemis võib üks väljaõppimata tolgu ainult segadust tekitada – ja ka geneetilise varieeruvuse tarbeks on meid ammu piisavalt. Teine asi – me ei luba Maa loodust hävitada. Maa kannatab poolteist miljardit inimest pluss need, kes elavad hunnikus suletud süsteemides. Maa suurlinnad võiksid üsna samasugustena asuda kusagil Kuul või Marsil, kui välja arvata see praktikas tegelikult vähetähtis fakt, et kusagil seinte taga on teil õhk, milles on võimalik isegi mõni aeg elus püsida. Ainult et Marsi kuplite all on meil inimese kohta umbes neli suurusjärku rohkem ruumi kui Tokyos. Me oleme pakkunud oma abi asunduste rajamiseks väljapoole Maad ja me oleme pakkunud tasuta energiat, kui te seiskate kõige ohtlikuma tootmise.”

„Ainult et kogu see protsess käiks teie kontrolli all.”

„Loomulikult. Energiajaamad on ju meie omad, niisamuti kui tänaseks on meil juba peaaegu sajand edumaad vaakumis ja kaalutuses kasutada vate tehnoloogiate osas.”

Jaapanlane turtsatas. „See ettepanek on nii absurdne, et siin ei ole midagi arutada. Teie eetilised tõekspidamised on tsiviliseeritud inimesele nii vastuvõetamatud, et kuigi teil on teatud vaieldamatu tehniline üleolek, ei tule koostöö teiega kõne allagi... Suudaksite te tõesti anda kogu Maale vajaliku energia?”

„Projekt Skuld – Ordu valmistub välja saatma esimest suuremat tähe ekspeditsiooni. Nimelt oleme enam-vähem kindlad, et oleme avastanud kuuekümne valgusaasta kaugusel mõtestatud signaalide allika. Kui jagada tähelaeva sinnaviimiseks ja tagasitoomiseks kulutatav energia ekspeditsiooni ajaga, on saadud võimsus ligikaudu miljon korda suurem Maa energiajaamade koguvõimsusest.”

Nobuyuki raputas pead. „Ükskõik mis garantiisid te pakuksite, et te ei hakka energiakraani kasutama meie mõjutamiseks, ei usalda me teid. Ja see on nii ebaõiglane – me teeme pidevalt pingutusi looduse säilitamiseks. Me arendame ka moodsat ja säästlikku infrastruktuuri ümbritsevatel aladel, kus rahvastiku tihedus on väiksem, et inimesi sinna ümber asustada ja nii vähendada lõunapoolsete alade koormust.”

„Ehk teisiti öeldes on jaapanlasi paras arv, teised peavad koomale tõmbama.”

„Ma olen jaapanlane.”

„Vaat see ongi nõiarang, mida me tahame purustada. Ikka seesama kitsas konnatiik, ikka vaid

üksteisel kõris kinni, et seda kogu aeg närumaks muutuvat maalapikest enda perse alla tirida... Inimkonnal on aeg edasi minna, sul on valida, kas olla kaasas, lasta end kaasa vedada või hävida. Ja kui sa valid viimase, siis me ei lase teil Maa loodust ja liiga palju kaasinimesi kaasa võtta.”

„Projekt Reanimatsioon. Globaalne sissetung, millele eelneb laus pommitamine, mis praktiliselt hävitab kogu arenenud maailma energiasüsteemi ja rasketööstuse.”

„Jah, sellised plaanid on olemas. Nii, nagu Jaapani kaitseministeeriumis ootavad oma aega plaanid kogu Aasia või Põhja-Ameerika hõivamiseks.” Tamako astus sammu tagasi. „Me oleme vahetanud mõtteid ja ma tänan, et sa mu ära kuulsid. Tahad seda endale suveniiriks?” Ta osutas pilguga püstolile.

Jaapanlane vaikis hetke. „Miks sa selle mulle annad?”

„Ei, ma ei arva, et sa nii odav oled. See on kolmkümmend aastat vana ja ilmselt ei pea enam viite laskugi vastu. Aga ehk on sul huvitav teada, millest see tehtud on.”

„Ma tean. Teemandid ja plaatina.”

„Ma võtan ühendust.”

Tamako pöördus ja sammus pimedusse. Nobuyuki Kojima vaatas talle tükk aega järele, siis ohkas, pani karbile kaane peale ja pistis selle põue. Ta peopessa tekkis ülinõrk kuma ja selle valgel luges ta aadressidega paberit, mis karbis oli olnud. Ta võpatas seda tehes mitu korda ja seisis väga mõtlikuna ikka veel sama koha peal, kui veerand tundi hiljem maandus tema kõrval kerge õhusõiduk.

„Nad kadusid,” laiutas sealt väljunud mees käsi, tehes samal ajal ülemusele sügava kummarduse. „Nad jooksid kirdesse ja nende soojusjäljed muutusid kogu aeg hajusamaks. Siit kahe kilomeetri kaugusel me kaotasime infrakujutise ja umbes kolme juures kadusid ka heli- ja lõhnajäljed.”

Luureülem kortsutas kulmu. „Kuidas see võimalik on?”

„Neil oli seal valmis mingi segaja... Temperatuur tõusis päris suurel alal mõned kümnendikud kraadi ja liikumissignaaliid uppusid valgesse mürasse. Nobuyuki-sama, ma arvan, et nad lendasid minema. Üks meie agentidest kinnitab, et tundis õhuvoolu ja kuidagi tajus millegi suure peakohalt üleminekut.”

„Nii et üks Varjudest oli siin all,” pomises mees rohkem nagu endale. Ta heitis viimase sünge pilgu taevale, mis tema jaoks tähendas küll antud hetkel märga ja tuulist pimedust, ning ronis sõidukisse. „Visake laip pakiruumi. Ma tahan teada, kuidas ta suri. Ja siis tagasi peakorterisse, meil ei ole siin enam midagi teha.”

Tähesaar sajandiks

Athos oli puruväsinud, kui ta lõpuks Lesel sildus. Dokid olid viimse võimaluseni täis ja eesõigus oli loomulikult neil, kel lahkuvale tähelaevale mingit reaalset asja oli. Ta oli vahepeal kergelt tukastanud ja ärganud selle peale, kui TI röögatas, et nüüd või mitte kunagi. Kerge üllatusega vaatas ta kotka sidelogi, kus ootuspäraste ridade all, millega ta aeglustati ja kaugemale hõljuma jäeti, oli lennujuhtimiskeskusest antud üks kõrgeimaist lubavatest prioriteetidest. Ta ronis kiiruga läbi välimiste luukide, pääses ühe kaubakonteineri harjal edukalt mööda dokkides toimuvast sebimisest ja, kui peale sisemisi luuke lõpuks oma saapad käigurajale maha sai, avastas, et teda seal oodati; logiridade järgi oli see muidugi ootuspärane.

„Hea, et sa tulid,” lausus Frank vaikselt, hää l reetmas väsimust ja rõhuvat tõsidust.

„Ma ei saanud teisiti.” Athos vaatles venna nägu, nagu proovides seda igaveseks mällu vajutada.

„Mis sa uurid,” pöördus teine minekule. „Loppis ja unine lõust, ükskõik kuidas ta plekile pingutatud on. Aga mul on kuuskümmend aastat aega magada.”

Nad sammusid mööda perroonilt ära viivat ainsat laia koridori, mille seinal näitasid tegelikult täiesti ebavajalikud nooled suunda, all kiri „Skuld”.

„Nelikümmend, muide – ära dramatiseeri,” viskas Athos naljatoonil, mis ei tahtnud eriti hästi välja tulla. „Sa oled muutunud. Banaalne, aga tõsi, kui see välja öelda.”

„Angel käis eile siin,” lausus Frank, nagu poleks teist üldse kuulanud. „Sa pole temaga peale Akadeemia lõpetamist kohtunud.”

Athos üritas hetke mõista, on see küsimus või fakti konstateering, siis valis umbmäärase kesktee: „Ei ole...”

„Kahju, et enam ei ole aega meie koobast üles otsida...” lausus teine taas nagu oma maailmas olles.

„Tuled tagasi, otsid,” ei osanud Athos midagi targemat öelda.

„Saja kolmekümne aasta pärast ei pruugi seda enam olemas olla.”

„Ja nüüd viieteistkümne järel on? Ma ei ole Salt Platool käinud peale algkooli lõppu... nojah, see on üksik paik, nii et praegu peaks seal kõik samamoodi olema.”

„Miks teil Angeliga midagi välja ei tulnud?”

Athos luksatas mõttes. „Ei tea...” Siis aga vist nagu loobus millestki. „Sellest ei tule midagi. Angel tahtis vist tegelikult hoopis sind, kuigi rääkisite kogu aeg sõprusest... ja kõik see jäi niimoodi poolde vinna... Mis ma ta'ga peale hakkas? Kui päris aus olla, siis kogunes minusse nende aastatega parasjagu kibedust.”

„Kogunes või?” vanem vend vaatas teda hillitsetud huviga. „Ma ei teadnud... Me pole sellest rääkinud ja välja see küll ei paistnud. Mulle on tegelikult jäänud mulje, et ta valis sinu... Sind oma aadlimehe mängimisega!”

Athos ei pidanud vastu ja puhkes naerma. „Jah, oleksime pidanud vist kolmekesi kokku jääma... Aga kuigi Angelile oleks see ehk ideaalselt sobinud, siis meile kummalegi on sellist ühendust tarvis nagu krokodillile vihmavarju. Oleksime ehk mõne vallasema neljandaks otsinud... Ei, see ei tööta – kust me nii pööraselt kannatliku ja tuima oleksime leidnud? Või me kumbki omale veel ühe daami ja siis mingi dorgi, näiteks Kalle kuuendaks... Naerukoht!”

„Oleks-poleks... Isegi mina ei kavatsenud tollal paarikümneks aastaks kuhugi lapsi kasvatama jääda. Ja nüüd pole sel enam tähtsust, sest kahe tunni pärast lendan ma ära. Mul on tegelikult ainult ühe asja pärast kohutavalt kahju.”

„Miina.”

Frank noogutas. „Kunagi oli mul kõik. Mõnus töö, mõnus kodu, mõnus elukaaslane ja laps kasvamas. Siis juhtus minuga õnnetus, mis veel isegi kümme aastat tagasi oleks tähendanud kindlat surma, ja peale ilmaliste sekka tagasitulekut avastas, et seda maailma ei olnud enam olemas. Lisaga ei ole me peale õnnetust enam keppinud. Tema ju mu kokku pani... muidugi mitte tema üksi, ta oli tiimis... aga ta suhtumine oli kuidagi nii... kliiniline, et minul oli barjäär ees, tema tajus seda ja seetõttu... noh see tavaline lugu, et sina tead, et mina tean, ja mina tean, et sina tead, et mina tean, aga ega see jama sellest paremaks ei lähe... Miina jaoks olin üle aasta kadunud ja kuigi selle oleks saanud tagasi võita... einoh, viga on ikka minus. Mingil viisil ma ei ole enam inimene. Kuid ma saan inimkonda teenida – seal kaugel pimedas ilmaruumis.”

Athos tahtis midagi öelda, kuid teine katkestas teda: „Tead, Marge ütles selle välja – Maa on agoonias, Ordu lahkus Maalt ja Terasrand, millel me jalule tõusime, muutis meid jääjatele võõraks. Mina läksin katki, tõusin terases ja olen omakorda võõras inimlaste hulgas ning pean oma teed

minema.

*Siis Zeusi maine kest sai üheks jumaliku alge
Ning tema pilgul avanesid kauged ülailmad
Jäi viimseks mälestuseks pisar nümfil palgel
Ei eales enam teineteist võind näha nende silmad...*

Athos tajus, kuidas Franki virtuaali kaudu otsiti ja kuna nad olid peatunud Skuldile viiva toru transporditoru juures, kasutas juhust konstruktsiooni selle nurga alt silmitseda. Midagi uut selles tema jaoks muidugi polnud. Umbes kümnemeetrine punt torusid, mis üsna nende lähedalt algas, tõmbus kauguses kokku juuksekarvaks, ja selle otsas rippus hõbemünt. Athos muidugi teadis, et õhuke ketas oli oma viis kilomeetrit läbimõõdus, kuid tagaplaanil hiigelsuurena laiutava Kuu veerandiku taustal tundus ta just mündina.

„Jah, ma tean,” kuulis ta Franki side lõppu, sest mees oli ilmselt automaatselt enne eelmise kõne lõppu tema poole pöördunud. „Kohe hakkab tulema... Olgu vennas...” Ta taipas, mida teeb, lülitas modemi välja ja vaatas teisele pisut vabandavalt otsa.

Tunneli otsa juures oli inimestest ja asjadest tekkinud väike järjekord. Iga kord, kui avati või suleti mõni torudest, mille kaudu inimesi või asju laevale ja tagasi tehasesse puhuti, pääses ruumi ka rabelev tormipuhang, ning siin kaalutuses vaid magnetsaabastega kinni seisvad inimesed kõikusid edasi-tagasi kui kõrred tormis.

Uste juures tolgendas lisaks paarile operaatorile ka pool tosinat julgeoleku märkidega ja relvastatud tüüpi. Athos silmitses neid kerges arusaamatuses, siis tundis ühe neist ära, nad vahetasid pilgu ja mees tuli lähemale.

„Athos.”

„Hawkeye, mis sa siin teed?”

Ta koolivend tegi käega ebamäärase viipe. „Start peab toimuma omas aknas ja pool meeskonda on õnnetud armastajad või muidu hädavaresed. Sihitu lollus võib olla sama destrukttiivne kui sihipärane sabotaaž, aga keegi ei taha riskida, et mingi täiesti idiotse asja pärast kogu laeva start kuuks ajaks edasi lükatakse. Ja nii Judge meid siia käsutaski.”

„Jänesed ka ja muu taoline?”

Hawkeye raputas pead. „Jänesed las lähevad. Paneme nad vaid siia pooleks tunniks istuma ja kui nad selle järel ka ikka minna tahavad... Lapsed saadame muidugi koju.”

„Desertööre ka maha ei lase,” venitas teine relvastatud logeleja. Ilmselt oli neil tõesti igav.

„Mõned lasevad ka jalga?” maigutas Athos.

„Kas sa ei teadnudki?” imestas Frank. „Kuni kahekümnendik.” Ta oli ringi vaadanud ja osutas ühele tervet seina katvale displeile, kus virasid nimekirjad. „Kuu aega tagasi suleti nimekirjad. Juhtkond oli muidugi ammu enne paigas ja sertifitseeritud inimesed üldiselt tulemata ei jää, kuid muude puhul – desertöörid miinus jänesed annab ligikaudu nulli välja.”

Eemalt elutsoonide poolt koridorist hakkas kostma laulujoru ja umbes pooletosinane umbjoobes seltskond kandis ühe pilditu tegelase halli. Seal identifitseerus too meeskonnaliikmeks, asetati julgeolekumeeste abil transpordikookonisse ja sõprade hüvastijätulaulu saatel kadus see tunnelisse; viimased olid nõustunud mitte kaugemale minema, kuna valvuritel õnnestus neile selgeks teha, et kui nad kuhugi magama jäävad, siis tuleb neil kaasa lennata...

„On see tõesti viimane kontakt?” küsis Athos tasa.

Frank mühatas. „Ei, muidugi mitte. Oleme spetsiaalselt arvestanud kahe süstikulennuaknaga – üks pikem siis, kui Kuu draiv töö lõpetab ja meil kulub 40 tundi Merkuuri draivi jaoks sobiva nurga alla

jõudmiseks, teine kuuetunnine paus tuleb umbes kahe miljardi kildi peal – kui Tähedraiv üle võtab – ja see ongi arvestatud tegelikult viimasteks erakorralisteks süstikulendudeks. Ja siis oleme läinud.”

„Ma ei leidnud selliseid detaile avalikust lennukavast,” lausus Athos vabandavalt.

„Neid polegi seal,” muigas Frank taas. „Kui sa oleksid küsinud oma täissertifikaadiga, oleksid saanud täielikud lennuplaanid. Selliseid võimalusi käsitleti tegelikult „Eriolukordade” peatükis – kõik teavad, et see on võimalik, aga ühegi plaani puhul me sellega ei arvestanud, nagu neid kontakte enam poleks. Oleme retke pikkust arvestades teinud mitmeid erandeid tavalisest korrast ja niikuinii on millekski vaja neid lennuvõimalusi kasutada...” Ta raputas pead. „Ajakontroll...” Frank vaatas veelkord ringi. „Mine parem Kuule lennujuhtimiskeskusesse, seal on parem vaade ja siin läheb peale starti totaalseks mürgliks.”

„Olgu. Muide, kuidas sa mu üldse sisse said? Oleks ma teadnud, mis siin toimub...”

„Noh, esiteks olen ma ikkagi juhtkonnas ja teiseks... üldiselt on kõik nõus, et viimane kord kellelegi otsa vaadata on tähtsam kui mingi viimane kaks kasti banaane.” Ta ohkas vennale otsa vaadates. Nad sirutasid käe, siis embasid teineteist kergelt.

„Ja ongi kõik.” Frank võttis taskust sillerdava türkiisi, mis oli liiga suur ja puhas, et olla looduslik. „Võta.”

„Esivanemate pähklipurustaja,” vaatas Athos seda kõhklemisi. „See jäi vist vanaisale? Kuidas ta sinu kätte sattus?”

Frank krimpsutas nägu. „Vana Lazlo soovis mõned aastad tagasi kogu senisele elule kriipsu peale tõmmata, muutis nime ja kadus arvatavasti Titaanile; miks, ma ei tea. Igatahes ema andis selle mulle – nii ta olevat tahtnud. Ma ei taha seda... Päikesesüsteemist ära viia. Palun.”

Athos sirutas kõhklemisi käe ja võttis kivi, siis vaatas üles. Frank naeratas ja noogutas lühidalt, siis pöördus, kõndis transporditsooni ja hiivas end kookonisse. Ta viipas veel korra, kui riistapuu torusse hõljus, ent siis vuhises suruõhk ja ta oligi läinud. Tagasi kotka poole kõndides avastas Athos end pidevalt aktiivsena hoidmas Franki virtuaali määrangut. Füüsiliselt nad tõenäoliselt enam kunagi ei kohtu, kuid veel ligi ööpäeva oli laev Kuu virtuaalruumile nii lähedal, et sisuliselt kuulus sinna. Hoopis iseasi oli see, et just laeva stardiperioodil on meeskonnal palju muud teha, kui ennast ja teisi pikkade hüvastijättudega piinata...

Kuul läks palju lihtsamalt. Haarats võttis ta alla, ta jättis laeva sadama hooldusele ja jalutas tagasi üles lennujuhtimiskeskusesse, lootes, et teda sinna ikka lastakse. Ent kompleksis oli palju vähem inimesi, kui ta oli kartnud. Ta mõtles just, kuhu end sättida, kui König teda ühe ukse vahelt viipas ja ta leidis end otse kontrollpultide taguselt kõrgendikult.

„Paksude loož?” küsis Athos sealviibijatele tervituseks noogutades ja mõnuga ühte tugitooli laskudes.

„Kas tead, mida ütles Tšingatšguk Unkasele, kui see teatas, et talle valged ei meeldi?” lausus König ükskõikselt. „„Ära söö, kui ei meeldi”.”

„Minu seisukoht sõltub mu istekohast – ma pole midagi öelnud,” venitas Athos lõbustatult. „Kus baarirobot on? Kohvi tahaks.”

Hetk hiljem pidurdas vaene robot ta kõrval kummide vilinal.

„Aitäh Lester,” poetas Athos pöördumata, sest ilmselt oli too tagapool istunud mees roboti liikumist jalahoobiga kiirendanud.

„Kes?” küsis König.

„Frank. Vend. Sul?”

„Lihtsam on küsida, keda ma sealt ei tunne.” König norsatas. „Ise poleks tahtnud lennata?”

„Jackpoti küsimus,” mühatas keegi tagapoolt.

Athos otsis hetke vastust ja sel ajal jõudis König juba vabandavalt poriseda: „Jah, on loll küsimus küll...”

Konsul vaatas uuesti piloodi poole. „Miks ta õieti läks?”

Athos uuris teist kümme sekundit mõtlikult. „Ma kujutlesin, et te vähemalt laeva juhtkonna võtate mikroskoobi all kiudhaaval lahti?”

König heitis peaga. „Muidugi ma tean, mida ta endast kujutab, tean, et tal jäi siia neljaaastane tütar, tean, et tal kadus endise elukaaslasega klapp ära ja et ta on üsna depressiivses meeleolus. Kuid ilmselt ta saab hakkama ja me ei taha hinges sorkida. Aga kas on midagi, mida me teha saaksime, et tal kergem oleks?”

Athos raputas pead. „Objektiivselt ongi see reis parim, mis temaga juhtuda võis. Ta kuulub kuhugi ja on väga vajalik instrument inimkonna käes.”

„Kes see Angel õieti on, kes paar viimast ööd siin tema juures oli?”

„Meie ühine noorusarmastus... täpsemalt muidugi minu ja Angeli noorusarmastus, sest kui meie olime viisteist, oli tema kakskümmend neli... aga see oli ammu. Ütleme, et mingi aeg ma kahetseisin, et võtsin ta kaasa Franki Akadeemia lõpetamisele. Tolkorral muide startis Barnardi ekspeditsioon ja meie olime selles entusiastide jõugus, kes paremat vaatekohta otsides lennujuhtimiskeskust ummistas. Sa klähvisid meie peale atavistlikus raevus.”

König vaatas teda hetke hapult. „Võimalik. Ordus kasvanud põlvkonnal oli lihtsalt lõbus, aga vanemad, sealhulgas mina kartsime siis veel tõsimeeli, et mõni agent toob selles jõugus pommi sisse või vajutab valele nupule.”

„Aga ukсед olid ju lahti?”

König kehtas õlgu: „Jätame selle. Kuul pole kunagi toimunud ühtki tõsisemat terroriakti, aga tõenäosusteooria väidab, et meil on lihtsalt vedanud.” Ta viipas ekraanile, kus tagasilugemine hakkas just nulli jõudma.

„Start,” pomises keegi, kuigi laeva juhtisid TI-d ja korraldused olid ammu kinnitatud.

„Ja sealt läheb kõige kretinistlikum monstrum, mida inimsugu iial teinud,” lisas üks hääl tagantpoolt. Nähtavalt muide ei juhtunud midagi, ainult numbritest monitoridel võis aru saada, et laev liigub ja kulus oma paarkümmend sekundit, enne kui inimsilm märkas, et ketas on hakanud tehasekompleksist järjest kiiremini eemal libisema – Lesel oli taas aeg üksi jääda.

„Kohutavalt lugupidamatu suhtumine tähelaeva,” pomiseti nende läheduses.

„Äh, Bolg on patoloogiline viriseja,” ühmas König pead pööramata. „Nuhtlus, mitte peakonstruktor. Kui me teda kuulaksime, lihviksid meie lapselapsed seda veel sajandivahetusel. Olgu, raske töö tegijad...”

Ruumis käis pauk, siis veel teine. Athos oli hetkega jalul, käsi relvapäral, kuid samal hetkel ta taipas, kui tobedalt ta käitunud oli – need olid šampanjakorgid...

Ta jõi koos teistega klaasitäie ja tundis siis, et kauem ta üleval olla ei jaks. Ta tukkus juba teel Endymioni, vedas end oma toani, mis tal seal alati alles ja korras oli, kuigi ta seda väga harva kasutas, ja avastas sealt Angeli, kes magas laua taga, toetades pead kätele, ekraanil tema ees teleskoobikujutis eemalduvast tähelaevast. Tüdruk ärkas võpatusega, kui toa omanik sisse astus, tõusis, ringutas ja astus teisele vastu.

„Mul ei ole siin elamist, ja su tuba lasi mu sisse,” ütles ta meest kiiresti kallistades. „Aitäh selle

eest, muide.”

„Frank andis oma toa ära?”

„Ei. See jääb teda ootama, aga ma ei tahtnud enam...”

„Mõistan.”

„Jätsin temaga eile hüvasti. Nüüd ainult vaatasin.”

„Siis nägid mindki.”

„Jah. Ta andis sulle vanaisa kivi.”

„Ei sobinud vaielda, kuigi see peaks tema kui vanima elusoleva mehe käes olema... Ta oli väga üksik. Hea, et sa tulid.”

„Vähemasti niipalju ma talle võlgnesin. Ainult et nüüd ta lubas mind kogu selle aja südames kanda. Ma küll ütlesin, et ta kahetseb oma sõnu, kui ma peaksin mingi ime läbi ta tagasituleku ajaks elus olema,” naine naeris uniselt ja lülitas monitori välja. „Lähme korralikult voodisse.”

Athos lasi end rohkem enesetunde pärast veel veega üle ja kui ta voodisse ronis, Angel juba magas. Mees ei tahtnud teda segada, kuid tajus siiski veel poolunes, kuidas naise soe kogu end ta külje vastu libistas.

„Hommikul,” ütles ta endale, ja siis kadus kõik.